

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
DRUGA SEDNICA
PRVOG REDOVNOG ZASEDANJA

Peti dan rada

2. april 2018. godine

(Sednica je počela u 10.05 časova. Predsedava Veroljub Arsić, potpredsednik Narodne skupštine.)

*
*   *

PRESEDAVAJUĆI: Dobar dan, poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Druge sednice Prvog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u 2018. godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 76 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim narodne poslanike da ubace svoje identifikacione kartice u poslaničke jedinice elektronskog sistema za glasanje.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno sto narodnih poslanika, odnosno da su prisutna najmanje 84 narodna poslanika i da postoje uslovi za rad Narodne skupštine.

Obaveštavam vas da su sprečeni da prisustvuju sednici narodni poslanici prof. dr Žarko Obradović i Aleksandar Čotrić.

Nastavljamo rad.

Prelazimo na 1. tačku dnevnog reda – PREDLOG ZAKONA O NACIONALNOM OKVIRU KVALIFIKACIJA REPUBLIKE SRBIJE (pretres u pojedinostima).

Saglasno članu 90. stavu 1. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da su povodom pretresa u pojedinostima 1. tačke dnevnog reda pozvani da današnjoj sednici prisustvuju: Mladen Šarčević, ministar prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, prof. dr Vladimir Džamić, državni sekretar u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja i docent dr Bojan Tubić, pomoćnik ministra prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.

Primili ste amandmane koje su na Predlog zakona podneli narodni poslanici: Vjerica Radeta, Nataša Jovanović, Sreto Perić, Miljan Damjanović, Ružica Nikolić, Nikola Savić, Aleksandra Belačić, Dubravko Bojić, Petar Jojić,

Milorad Mirčić, Nemanja Šarović, Aleksandar Šešelj, Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović, Goran Bogdanović, Zdravko Stanković, Zoran Živković, Marinika Tepić, Jovan Jovanović, Sonja Pavlović, Aleksandra Čabreja, Zvonimir Stević, Neđo Jovanović, Ivana Dinić, Danica Bukvić, Božidar Delić, Tomislav Ljubenović, Vesna Ivković, Ljubinko Rakonjac, Snežana Paunović, Vladan Zagrađanin, Mirjana Dragaš, Marjana Maraš, Stefana Miladinović, Miletić Mihajlović, Danijela Stojadinović, Dragana Kostić, Marko Parezanović, Ljubiša Stojmirović, Milan Knežević, Branko Popović, Dalibor Radičević, Aleksandra Maletić, Ivana Stojiljković, Aleksandra Majkić, Mirko Krlić, Aleksandar Marković, Dubravka Filipovski, Vesna Marković, Nataša Jovanović, Dušica Stojković, Duško Tarbuk, Vladimir Đukanović, Goran Pekarski, Miodrag Linta, Ostoja Mijailović, Željko Sušec, Milanka Jevtović Vukojičić, Mladen Lukić, Milovan Drecun, Ljubica Mrdaković Todorović, Jovica Jevtić, Milovan Krivokapić, Stanija Kompirović, Nikola Jolović, Ana Karadžić, Bojan Torbica, Đorđe Komlenski, Jasmina Obradović, Dragana Barišić, Ivana Nikolić, Vlado Babić, Zoran Dragišić, Žarko Mićin, Sonja Vlahović, Maja Mačužić, Vladimir Orlić, Ivan Manojlović, Slaviša Bulatović, Vera Jovanović, Sandra Božić, Igor Bečić, Branimir Rančić, Studenka Kovačević, Radmilo Kostić, Žarko Bogatinović, Jelena Žarić Kovačević, Nenad Mitrović, Borka Grubor, Srbislav Filipović, Radoslav Cokić, Marko Zeljug, Goran Nikolić, Marko Atlagić, Marijan Rističević, Aleksandar Martinović, Stanislava Janošević, Zvonimir Đokić, Zoran Bojanić, Veroljub Arsić, dr Desanka Repac, Ljibuška Lakatoš, Vladimir Petković, Olivera Pešić, Katarina Rakić, dr Aleksandra Tomić, Boban Birmančević, Blaža Knežević, dr Svetlana Nikolić Pavlović, Veroljub Matić, Milena Turk, Dragan Veljković, Olivera Ognjanović, Milosav Milojević, Ana Čarapić, Dragan Savkić, doc. dr Mihailo Jokić, Radovan Jančić, Milimir Vujadinović, Goran Kovačević, Jelena Mijatović, Dragan Šormaz, Zoran Milekić, Snežana Petrović, Ognjen Pantović, Ljiljana Malušić, Radoslav Jović, dr Darko Laketić, Tijana Davidovac, Tanja Tomašević Damnjanović, Branka Stamenković, Krsto Janjušević, Milija Miletić, Milisav Petronijević, mr Dejan Radenković, Ljiljana Mihajlović, Goran Ćirić, Balša Božović, Gordana Čomić, Nataša Vučković, Vesna Marjanović, Dejan Nikolić, Maja Videnović, Radoslav Milojičić, Tomislav Žigmanov, Veroljub Stevanović, Josip Broz, Marina Ristić, Milan Lapčević, Nenad Čanak, Olena Papuga, Nada Lazić, dr Predrag Jelenković, Jasmina Karanac, dr Ivan Bauer, Vesna Nikolić Vukajlović, Filip Stojanović i Momčilo Mandić.

Primili ste izveštaje Odbora za ustavna pitanja i zakonodavstvo i Odbora za obrazovanje, nauku, tehnološki razvoj i informatičko društvo, kao i mišljenje Vlade o podnetim amandmanima.

Pošto je Narodna skupština obavila načelni pretres, saglasno članu 157. stav. 3. Poslovnika Narodne skupštine otvaram pretres Predloga zakona u pojedinostima.

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Kada smo u Poslaničkoj grupi SRS gledali i razgovarali o ovom predlogu zakona, razmišljali smo da li da amandmanima predložimo brisanje svakog pojedinačnog člana ili da velikim brojem amandmana pokušamo da ovaj postojeći tekst zakona uvedemo u neki zakonski okvir. Opredelili smo se za ovu drugu varijantu zato što mislimo da ovakav zakon zaista treba da postoji u pravnom sistemu, ali ovo što ste vi predložili, dve trećine ovog predloga, zapravo ne bi nikako moglo biti tema zakona, već više nekog podzakonskog akta, uputstva recimo. Nemoguće je i nije dobro da se kroz zakon ide ovoliko u sitnice u tom tehničkom smislu. Mi smo zato i predložili, videćete dalje kroz amandmane, promene ovog vašeg predloga.

Počeli smo već od naslova zakona zato što vam je naslov nezgrapan, zato što vam je naslov preopširan, opisan, što svakako nije dobro. Naslov zakona treba da bude precizan i jasan, da svaki građanin koji nije pravnik, kada pročita naslov zakona, kada čuje za taj naslov, zna šta bi zapravo bila tema tog zakona. Predložili smo nekoliko amandmana na naslov zakona. Svejedno je, ministre, koji od naših predloga prihvatite; prihvatite neki, jer svaki je bolji od ovog vašeg predloga koji ste nam vi kao Vlada predložili. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč?

Reč ima Nataša Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Nadovezaću se, gospodine ministre, na ovo što je počela gospođa Radeta. Dakle, ona vam je kao pravnik objasnila da nije bilo potrebe da se donosi zakon za sistematizaciju radnih mesta u Srbiji, tačnije 60.000 radnih mesta koja su proistekla posle početka studiranja po bolonjskom receptu, protiv kojeg je bila Srpska radikalna stranka. To može da se uradi jednim podzakonskim aktom da bi bilo jasnije i budućim poslodavcima i Nacionalnoj službi za zapošljavanje. Ovako, sam zakon apsolutno neće do kraja da definiše sva ta zanimanja, stvoriće okvir za tu sistematizaciju, ali nije bilo potrebe uopšte da se donosi ovakav zakon.

Da bi građanima Srbije bilo jasnije, dakle, mi sada imamo jednu opštu papazjaniju zanimanja. Moram da upotrebim taj stari narodni izraz, nećete imati ništa protiv, gospodine ministre, jer vi ste klasični đak, puno smo čuli o tome kako ste se školovali i kako ste došli do vaših zvanja, kao i mnoge kolege ovde u sali. Ali imate sada situaciju da je ovaj dokument, koji je rađen za tržište Evropske unije pre svega, u koju Srbiju nikada neće da uđe, proizveo neka zanimanja koja nemaju realnost sa stvarnim znanjem. Drugo je zvanje, a drugo je

znanje. Oni koji su boravili ili imali prilike da rade u zemljama EU, gde se posao ne dobija tako lako kako mislite, osim za neka strukovna zanimanja iz oblasti zdravstva, gde je deficit pre svega u Nemačkoj, moraju da znaju da se u kompanijama u kojima traže osnove nekog znanja toliko ne traži formalno zvanje, koje ovde može da bude toliko zbrkano da svako preduzeće, svaki poslodavac u Srbiji koji će da traži da neko obavlja konkretnu delatnost na osnovu ovog zakona neće moći da nađe adekvatan kadar.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li se još neko javlja po ovom amandmanu? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč?

Kolega Perić.

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Gospodine ministre, mi srpski radikali pažljivo pratimo vaš rad, kako u resornom ministarstvu tako i ovde, svaku izgovorenu reč. Moglo bi se zaključiti, u prvom momentu, da ste vi čovek koji je sklon promenama zakonskih propisa, i tu ne možemo napraviti neku veliku zamerku, ali vrlo česte izmene zakonskih propisa dovode do zabune kod onih kod kojih treba da se primenjuju.

Zakoni iz oblasti prosvete i obrazovanja su zakoni koji dotiču veliki broj ljudi, ne samo učenike, ne samo studente i njihove roditelje, nego, naravno, mnogo širi broj ljudi. Zbog toga smo mi, uvažavajući činjenicu da je potrebno izvršiti reformu obrazovnog sistema u Srbiji, smatrali da kod ovog zakona treba napraviti intervenciju još kod njegovog naziva, kod naslova ovog zakona, da bi on bio uspešniji i da bi bio što je moguće primenjiviji u praksi.

Klasifikacija ili kvalifikacija ovih zanimanja treba da pravno formalizuje ono za šta se neko pripremio prilikom svog školovanja, ali ovde zaista postoji mnogo detalja koji bi trebalo da budu regulisani nekim podzakonskim aktima, a nikako zakonom.

Zato smo i rekli u početku ovog izlaganja da ćete vrlo brzo imati potrebu, ukoliko ne prihvatite amandmane koje su podneli poslanici Srpske radikalne stranke, da intervenišete novim predlogom zakona o izmeni i dopuni ovog zakona. Da ne biste to radili, mi vam predlažemo da prihvatite naše amandmane koji će ovaj zakon učiniti mnogo primenjivijim i u praksi prihvatljivijim.

Zamolio bih vas, kad smo već ovde i kad o ovome razgovaramo, da nam prilikom obrazlaganja ili davanja odgovora na neke naše amandmane kažete da li ste planirali, kako i na koji način, za veliki broj objekata koji su korišteni u sistemu obrazovanja u Srbiji a sad stoje napušteni, prazni i polako propadaju, da li ste napravili neki predlog (naravno, zajedno sa lokalnim samoupravama) da to pokušate zaštititi od daljeg propadanja.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Već sam pomenuo neki dan da se na tome radi – počeo je akt o mreži i počeo je akt o optimizaciji prostora. Imaćemo popisanu svu imovinu, gde je već prazno i gde će se vrlo brzo to desiti. Lokalnim samoupravama je u aktu mreže sugerisano da daju predloge za šta se svi ti objekti mogu koristiti.

U predlogu izrade elaborata za obaveznost srednje škole takođe nam je jako važna mreža učeničkih domova. Tako da ćemo videti već od potrebe, od geografskih prilika, da li je predškolska, da li je dom, da li objekat može da se prenameni za đачki turizam, i niz predloga o kojima smo već razgovarali sa silnim samoupravama.

Takođe, vi znate da je u ovom domu usvojen akt o Strategiji obrazovanja do 2020. godine, gde postoji predlog i ideja da se sprovede jednosmenny rad i celodnevna nastava, tako da ćemo videti da se sve to o čemu se sad priča, i mnogo šire, uveže u jednu racionalnu celinu. Podsetiću vas, već sam rekao prošle nedelje, prioritet su deca, pa onda zaposleni i njihove uloge i funkcije i zaposlenje i, naravno, objekti i imovina koju imamo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Koleginice Nikolić, izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, još su u načelnoj raspravi poslanici Srpske radikalne stranke ukazivali na mnoge nedostatke ovih predloga zakona, ali kako nije bilo dovoljno vremena zbog objedinjavanja rasprave, u okviru rasprave u pojedinostima pokušaćemo da vas argumentima ubedimo da te nedostatke otklonite. Podnošenjem amandmana predložili smo rešenja koja će ove predloge zakona poboljšati i određene članove ovog predloga zakona precizirati.

Na početku želim da ukažem da je naziv Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije sam po sebi nejasan i da ga je potrebno precizirati, kao i da je preglomazan. Poslanici Srpske radikalne stranke su podneli veći broj amandmana koji se odnose na sam naslov i sasvim je svejedno koje ćete od ponuđenih rešenja usvojiti jer su svi predlozi precizniji i jasniji od ovog koji vi predlažete.

Na naslov Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije podnela sam amandman da se naslov menja i glasi: „Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija“. Ovo predloženo amandmansko rešenje je primerenije i logičnije, jer se nacionalni okvir kvalifikacija sam po sebi odnosi na Republiku Srbiju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč?

Kolega Savić.

Izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na predlog ovog zakona, i to tako da se naslov ovog zakona izmeni. Kao što je govorila većina mojih kolega, zaista, naziv zakona je nezgrapnan jer u prvi mah ne odražava suštinu onoga o čemu se radi i materiju koju tretira. Naravno, neću da kažem da je zakon nepotreban; kao čovek koji radi u obrazovanju smatram da je svakako potreban jedan ovakav zakon, ali ovaj naslov svakako ne treba da stoji.

Kada se pogleda ovaj zakon, prvo što pada u oči jeste da se opet ovde formira nekakva agencija, kao da ova zemlja i ova država nemaju dovoljno agencija pa hajde sada da formiramo još neku agenciju. Ionako imamo mnogo administracije, pogotovo u oblasti obrazovanja. Smatram da je ova agencija koju zakon predviđa potpuno nepotrebna.

Zakon pored agencije predviđa još neke stvari kao što su, recimo, savet nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije, sektorsko veće i još mnogo toga. Kao što rekoh, mislim da je ovo nepotrebno, pre svega zato što ima još mnogo drugih tela u oblasti obrazovanja, čije se nadležnosti međusobno prepliću. Kada dolazi do međusobnog preplitanja nadležnosti, onda svakako niko ne radi ono što treba da radi, nego radi samo ono što mu odgovara a ono što mu ne odgovara pokušava da prebaci na nekog drugog.

Evo, ministar to zna, ali podsetiću javnost i narodne poslanike da je odavno formiran i postoji Nacionalni prosvetni savet, onda Nacionalni prosvetni savet za visoko obrazovanje, Savet za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih, Savet za nauku i još mnogo toga. Ono što je najgore, sva ova tela ne bira Narodna skupština, nego Vlada. Ja lično smatram i Srpska radikalna stranka smatra da sva ova tela treba da budu birana u Narodnoj skupštini jer će se na taj način videti o kakvim kadrovima je reč. Sigurno narodni poslanici bolje znaju i javnost Srbije bolje zna jer ovde je više ljudi, gde mogu osporiti neke kandidate a neke i pohvaliti ukoliko je potrebno.

Zamolio bih predsedavajućeg da mi ovo vreme koje prelazi dva minuta računa od vremena ovlašćenog predstavnika poslaničke grupe.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je ponela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Kolega Bojiću, izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Podneo sam amandman na naslov ovog predloga zakona – u naslovu Predloga zakona reči „Republike Srbije“ brišu se.

Više puta sam, tačnije uvek, kritikovao vladin manir objedinjavanja rasprave, a posebno kada se radi o zakonima koji nemaju nikakve veze, uređuju različite oblasti. Posebna primedba je što se u prvi plan, na prva mesta ovde stavljaju neki zakoni koji su manje važni. Neću da kažem da ovaj zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije nije važan, ali u poređenju sa zakonima o prosvetnoj inspekciji i o udžbenicima, to je neuporedivo.

Što se tiče naslova ovog zakona, sam naslov je nejasan, unosi u startu određenu konfuziju i nedoumicu. Kada bismo imali samo izolovan naslov, prosečno obrazovan čovek ne bi znao da se radi o zakonu koji se odnosi na obrazovanje.

Svojim amandmanom tražio sam da se brišu reči „Republike Srbije“, jer kada već u naslovu imamo „nacionalni“, onda se podrazumeva, ove reči su nepotrebne i ne treba ponavljati nešto što je već sadržano u naslovu.

Neću ovakvo rešenje pripisivati leksičkoj i semantičkoj inferiornosti našeg maternjeg jezika u odnosu na druge jezike, ali smatram da je bilo i boljih rešenja, što će moje stranačke kolege kroz svoje diskusije i potvrditi.

PRESEDAVAJUĆI: Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč?

Kolega Šarović nije tu.

Na naslov Predloga zakona amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Amandman Aleksandra Šešelja je da se u naslovu zakona, a naslov glasi – zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije, reč „nacionalnom“ briše, da se naslov malo smanji, jer je neka vrsta pleonazma pisati „nacionalno“ i „Republike Srbije“. Valjda se podrazumeva, ako je to okvir kvalifikacija Republike Srbije, da je to nacionalni okvir.

Interesantno je vladino objašnjenje zašto ovaj amandman nije prihvaćen, kaže: „Ne prihvata se amandman s obzirom da nije u skladu sa koncepcijom Predloga zakona.“ Naše pitanje je – da li vi nama otkrivajte ono o čemu ćemo mi govoriti u toku rasprave dalje po amandmanima? Jer, zaista je neprimereno ovakvo obrazloženje ukoliko ne pokušavate da nam kažete ono što je istina, a to je da ovo nije nikakav nacionalni okvir, da je ovo predlog zakona koji ste vi dobili kao nalog iz EU i da... Vidi se dalje po terminologiji, objasnićemo javnosti Srbije u toku dana koji su sve tu termini korišćeni i gde se još u ovom delu sveta ovakav zakon koristi. Dakle, nema ovo veze s našim realnim potrebama.

Javna rasprava koja je vođena o ovom predlogu zakona, odnosno nacrtu svojevremeno, najbolje govori o tome. Vi znate, ministre, koji sve ugledni stručnjaci iz ove oblasti nisu uopšte želeli da učestvuju u javnoj raspravi da bi vam ignorisanjem stavili do znanja da ovo što radite po nalogu Evropske unije nije u interesu Srbije i da nam to ne treba. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na nadnaslov iznad člana 1. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

VJERICA RADETA: Vi ste u ovom... Inače je to manir od kada ste počeli da prepisujete zakone odnosno predloge raznih komisija EU – potpuno nepotrebno opterećujete zakonski tekst nadnaslovima, naslovima, podnaslovima. Potpuno je nepotrebno označavati... Znae, predlozi zakona, koji će kasnije biti zakon, pišu se pre svega za pravnike, ljude iz struke, i nema potrebe baš da se crta sve ono što piše, da u naslovu, nadnaslovu objašnjavate šta je predmet zakona, pa šta su osnovne odredbe. Ako se govori o ovom članu 1, gde se opisuje šta je predmet zakona, normalno je da su to osnovne odredbe, nisu valjda prelazne i završne odredbe.

Jednostavno, mi smo želeli kroz ove amandmane, možda se čak čini i banalno u nekim delovima, ali želeli smo kroz ovaj predlog zakona, nekako nam se činilo vrlo praktično i zgodno, da celoj Vladi skrenemo pažnju na način pisanja zakona, odnosno predloga zakona. I, konačno, da vam kažemo da narodni poslanici nisu neuki, da to što vi imate većinu i što vaša većina može da izgasa sve što vam padne na pamet ne znači da mi koji smo protiv toga ne znamo mnogo bolje i stručnije da objasnimo i ono što vi predlažete i ono što bi zapravo trebalo da stoji u predlogu.

Nemojte da krijete suštinu iza nekih potpuno nebitnih stvari. To je ono o čemu mi želimo danas da govorimo kroz ovaj zakon. Verovatno će predsedavajući dozvoliti da bude malo fleksibilnija rasprava, jer zaista jeste interesantna tema. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li neko želi reč? (Ne.)

Na naslov iznad člana 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Jovanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Gospodine ministre, umesto ovog zakona, bilo je logičnije da se Vlada Srbije i vaše ministarstvo pozabave i posvete pažnju rangiranju univerziteta po Zakonu o univerzitetu i na način na koji biste proverili akreditacije pojedinih univerziteta gde su stečena određena zvanja koja sada treba da uđu u ovaj nacionalni okvir kvalifikacija, iz prostog razloga što na prostoru cele bivše Jugoslavije ima univerziteta koji štancuju raznorazne diplome, a mnogo takvih univerziteta ima i u Srbiji.

Mi vrlo dobro znamo, i struktura vladajuće stranke... Pa čak i one bruke, bivšeg predsednika države, kakvu je štancovanu diplomu uz pomoć pojedinih kolega ovde iz sale on dobio. Mi smatramo da ovaj zakon, sam po sebi, onoj deci koja su stvarno stekla određena zvanja i znanja neće pomoći da dobiju određeno radno mesto.

Jedan od osnovnih kriterijumima za donošenje ovog zakona i opravdanje tokom javne rasprave (gde je, kako reče koleginica Radeta, bio mali odziv akademske javnosti) jeste da će biti veća pokretljivost radne snage. Čak se pre nekoliko dana u nekom mediju pojavila i ta brojka, onako da zvuči pompezno, kako će odmah dve hiljade novih radnih mesta da se otvori, samo što se nije usvojio ovaj zakon.

E sada, gospodine ministre, kako će da se tretiraju oni obrazovni kadrovi, u odnosu na ove nove, koji, recimo, rade u srednjoj školi? Predavač nekog predmeta u srednjoj školi koji ima okvir znanja od pre dvadeset godina, i ovaj novi?

Puno je pitanja na koja treba da date odgovore, ali pošto nema vremena, ja ću nastaviti po sledećem amandmanu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanici Nataša Jovanović i zajedno narodni poslanici Marko Đurišić, Miroslav Aleksić, Nenad Konstantinović, Goran Bogdanović i Zdravko Stanković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Jovanović, izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Poredeći ovaj zakon sa zemljama u okruženju, pre svega zemljama bivše Jugoslavije, dolazimo na to da to nije

nacionalni okvir kvalifikacija Srbije, već okvir kvalifikacija kako to traži tržište EU i kako to zahtevaju sistematizovana zvanja po Bolonjskoj deklaraciji.

Opet dolazimo na to, gospodine ministre, da u osnovi budući poslodavac... Evo, navešću kroz jedan primer, baš je tu i jedan kolega koji je doktor elektrotehnike, ali on je to verovatno po normalnom hodu, što se kaže, završio, u redovnim studijama na elektrotehnici. Sad imate situaciju da je neko studirao, završio osnovne studije matematike, da je na master studijama bio na nekom sasvim drugom fakultetu, na informatici, i onda došao na fakultet elektrotehnike i tamo doktorirao. Šta će taj neko da bude za budućeg poslodavca, to je sada veliko pitanje.

Imate još drastičniji primer: da je neko završio osnovne studije biologije, da je posle toga išao na master studije, što mu „bolonja“ daje za pravo, na pedagoški fakultet i stekao zvanja iz pedagogije, i na kraju odlučio da ipak, zbog unapređenja svog informatičkog znanja, što je danas imperativ za XXI vek, završi doktorske studije na elektrotehnici.

To su zaista ključna pitanja za buduće poslodavce, koja ovaj zakon neće da reši jer poenta je u tome šta poslodavac traži a šta tržište rada u Srbiji danas ima da ponudi.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Miroslav Aleksić.

Izvolite.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, naša poslanička grupa podnela je trideset jedan amandman na predloženi zakon.

Ovaj zakon bi možda imao smisla da su neke predradnje, u smislu reforme obrazovanja, u prethodnih šest godina urađene u Republici Srbiji. Dakle, tačno je da ovaj zakon predstavlja usaglašavanje sa evropskim standardima i evropskim regulativama, međutim, mi u ovom slučaju, kad govorimo o obrazovanju, želimo da postavimo krov na kući a da nismo napravili ni zidove. Želim reći da mi nismo za poslednjih šest godina uspeli da obrazovni sistem u Republici Srbiji stavimo na zdrave noge. Dakle, nismo napravili sistem koji će na neki način moći da oceni vrednost i verodostojnost svih diploma koje se stiču u Srbiji.

Imali smo priliku da vidimo u prethodnim godinama kako to izgleda sa brojnim kupljenim i plagiranim diplomama koje imaju istu vrednost i isti značaj u našem obrazovnom sistemu i našoj republici kao i oni ljudi koji su stekli prava zvanja i znanja na relevantnim ustanovama. Dakle, svi su u istom košu, bez obzira na to da li je neko stekao obrazovanje na nekom privatnom fakultetu ili je kupio diplomu, plagirao doktorat, šta god da je uradio; on ima apsolutno istu težinu kao i neko ko je morao poprilično da se namuči za to.

To je nešto što je problem, tako da i ovaj zakon koji je sada predložen ne može dati rezultate. Dakle, nije dovoljno samo usaglasiti sa evropskim

regulativama naše postojeće zakonodavstvo, već je potrebno nešto i uraditi. Apsolutno se ništa nije uradilo u prethodnih šest godina iz oblasti obrazovnog sistema. Podsetiću vas da deca koja su se rodila kad ste vi došli na vlast danas imaju šest godina; sledeće godine polaze u školu i krenuće ponovo po jednom obrazovnom sistemu koji neće moći da im garantuje svetlu budućnost.

U ovom zakonu, što je posebno problematično, uvodite agenciju za kvalifikacije iako je jedno od obećanja bilo, još 2012. godine, da će se smanjiti broj agencija, da će se smanjiti broj radnih tela koja se plaćaju sredstvima budžeta. Ne da niste smanjili, vi još povećavate broj agencija i broj radnih tela. Ovo će biti dodatni trošak za Republiku Srbiju i za nekog ko će još moći da... Zapravo, biće dobro za one koji će u ovoj agenciji raditi i primati nekakvu nadoknadu, pritom bez ikakvih kriterijuma ko će tu moći da radi, kolika će mu biti plata, koliko će biti zaposlenih. To se u ovom zakonu ne vidi.

Takođe, što se tiče saveta za nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije, tu nema nikakvih kriterijuma za izbor članova. A taj savet je i te kako važan jer predlaže standarde kvalifikacija za sve nivoe nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije.

Naravno, ovaj zakon, kada bi se o njemu ozbiljno raspravljalo, mogao bi da ima smisla, ali vi želite da nastavite sa praksom koju smo imali u prethodnih nekoliko meseci, odnosno na prethodne dve sednice. I dalje se nastavlja praksa da se izbegava ozbiljna diskusija o zakonskim predlozima. Danas je Srpska napredna stranka po ovom zakonu podnela preko 380 amandmana. Dakle, poslanici vlasti podnose amandmane na zakon koji predlaže Vlada. To se nikada nije dešavalo, sve do onog trenutka kada ste prošle godine izbegli raspravu o budžetu na isti način; na prošloj sednici isto tako. I sada želite da sa 380 amandmana koje podnosite vašoj vladi obesmisлите raspravu i rad u ovom parlamentu.

Ovo su važni zakoni. Radi se o obrazovanju, radi se o budućnosti naše dece. Nemojte da srozavate ugled ove institucije. Nemojte da se na ovaj način rugate građanima koji su vam dali poverenje da sedite u ovim klupama, da zastupate njihove interese. Nemojte ovu praksu da nastavljate.

Ja ću predložiti kolegama, ukoliko se nastavi ova praksa sa besmislenim amandmanima, gde se vi ovde takmičite ko će se više dodvoriti vašem stranačkom rukovodstvu, organizujete takmičenje za čitalačku značku, ako se to nastavi...

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Aleksiću, možete li malo o svom amandmanu?

MIROSLAV ALEKSIĆ: ... Da nema smisla učestvovati u ovakvim raspravama. Predložiću da uopšte opozicija ne učestvuje u radu, jer to bi vama verovatno najviše odgovaralo, da mi napustimo salu, a onda vi između sebe čitajte jedni drugima sastave koje ste dobili...

PRESEDAVAJUĆI: Izričem vam opomenu, kolega Aleksiću.

MIROSLAV ALEKSIĆ: ... Hvalite se i govorite kako ste pametni.

PRESEDAVAJUĆI: Izričem vam opomenu. Vređate dostojanstvo svojih kolega tako što njihove diskusije nazivate čitanjem literarnih radova. Da li želite da vam pojasnim?

MIROSLAV ALEKSIĆ: Ja ću, gospodine Arsiću, vas danas podsetiti, kada budemo čuli neke od tih radova...

PRESEDAVAJUĆI: Izričem vam drugu opomenu.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Možete da izričete koliko hoćete.

PRESEDAVAJUĆI: Opet ste njihove diskusije nazvali literarnim radovima.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Šta je osnov opomene?

PRESEDAVAJUĆI: Rekao sam, ponovo ste povredili dostojanstvo svojih kolega poslanika.

MIROSLAV ALEKSIĆ: Na koji način? Kakva je to uvreda ako sam ja rekao da je neko napisao literarni rad? Da li je to uvreda?

PRESEDAVAJUĆI: Oduzimam vam reč, kolega Aleksiću.

Pravo na repliku, narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Par napomena, dame i gospodo. Mi smo o tome već pričali kada smo imali ovde raspravu u načelu. Šteta što se neki pojave samo onda kada se, izgleda, osećaju odmorno, naspavano ili kada smatraju da je to shodno, pa onda propuste sve ono što nisu čuli u raspravi u načelu.

(Gordana Čomić: Šta ćemo sada? Kako može da kolege naziva nenaspavanim?)

Na temu tih amandmana, verovatno da čuju i oni koji sada dobacuju, mi smo već dali odgovor. Dakle, tri puta više amandmana predložili su oni koji sede na drugoj strani sale. I kako god da nazovu naše amandmane ti što sede na drugoj strani sale, šta god da za njih kažu, tri puta su bolji, uspešniji, tri puta više učestvuju na taj način na koji sami to opišu, oni. Dakle, to treba da imaju u vidu. Kada kritikuju naše amandmane, neka pogledaju svoje.

Dobra vest, o kojoj smo takođe izvestili Narodnu skupštinu, šteta što neki nisu bili tu da to čuju: apsolutno niko od narodnih poslanika iz Srpske napredne stranke nije predložio amandman sa sadržajem „Deda Mraz se spušta niz odžak, nosi praporce i vozi sanke“. A upravo takve amandmane, verovatno stručne i ozbiljne, predlagali su oni koji sebi daju za pravo da komentarišu naše. To treba znati i imati u vidu kada se komentarišu drugi ljudi.

Što se tiče pitanja obesmišljavanja nečega, bilo čega, ja sam i na to odgovarao ovde i vrlo ljubazno, kolegijalno sugerisao – nemoguće je da mi bilo šta obesmislimo kada govorimo o raspravama s druge strane. Da li to kažem zato što je neophodan preduslov za bilo kakvo obesmišljavanje da prvo tamo neki smisao postoji ili ne, o tome moraju da razmisle oni koji to kažu na taj način sami za sebe. Ja na to neću da odgovaram.

Ali pričati o nekom dodvoravanju, pričati o tome da se kod nekoga ostavlja utisak, da li na to misli onaj koji pominje, kako je kazao, kriterijume kompetencije, obrazovanja i šta već sve, da li na to misli kada ima u vidu, na primer, slučaj Jeremića Vuka? Taj čovek, koliko znam, ni po kakvom kriterijumu, ni po kakvom obrazovanju ili kompetencijama nije dobio priliku da dođe na najviše državno mesto do zbog toga što je negde tamo odlučivao neki njegov razredni starešina. Da li su to primeri koje imamo u vidu? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

(Miroslav Aleksić: Javljam se za reč.)

Žao mi je, kolega Aleksiću, o tome je trebalo da vodite računa, nemate pravo.

(Miroslav Aleksić: Kako nemam pravo?)

Nemate, oduzeta vam je reč.

Samo povreda Poslovnika, ništa više nemate pravo.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Vraćam se na suštinu onoga zašto smo danas ovde, a to je rečenica koju je izrekao poslanik – da žali generaciju koja sada polazi, što će imati loše obrazovanje u Srbiji. Ja mislim, naprotiv.

Danas počinje upis prvaka, ja im čestitam, svim porodicama, dedama i babama, taj veliki dan u njihovom životu. S druge strane, to je reformisani prvi razred osnovne škole, koji će raditi po sasvim novom konceptu.

Mi ćemo biti jako zadovoljni da shvatite šta je na prošlom, jesenjem zasedanju doneto u sistemskom Zakonu o osnovama obrazovanja i vaspitanja. Znači, i nacionalnim okvirom kvalifikacija, i kurikulumom u novom, planom i programom, i reformskim prvim, petim i prvim gimnazije, deca prestaju da uče sadržaj, ponavljaju i bubaju i počinju da uče koncepte i primenjuju stečena znanja. O tome pričam od 2000. godine, sada se to realizuje i ja moram da kažem, radi struke, da je sreća da počinje prva generacija po programu kakav je trebalo da bude odavno. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč?

(Miroslav Aleksić: Javljam se za reč.)

Nemate pravo, kolega Aleksiću, zaista nemate pravo.

Reč ima kolega Marko Atlagić, po amandmanu.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče, šokiran sam izjavama nekih narodnih poslanika koji su danas konstatovali da u poslednjih šest godina nije ništa napravljeno na području reforme vaspitanja i obrazovanja. Istina je sasvim drugačija. Naši ovo prate, prosvetni radnici, oni znaju da je bivši režim doveo vaspitanje i obrazovanje u najveći ponor u istoriji školstva i pedagoških ideja.

Šta je učinjeno? Pitam gospodu iz opozicije – da li je tačno ili nije da je upravo Srđan Verbić inicirao, i predsednik države, dualno obrazovanje, a

ministar Šarčević zakoračio duboko u reformu dualnog obrazovanja? Da li je tačno ili ne?

Šokiran sam izjavama negiranja prethodnih poslanika. Znam da su oni bili protiv uvođenja dualnog obrazovanja. To je reforma.

Da li je tačno da gimnazija nije taknuta do dolaska Šarčevića za ministra i sada se reformiše? Da li je tačno da je nastava osavremenjena na neki način, uvode se novi nastavni predmeti iz informatike i Osnove bezbednosti? Prvi put nakon dvadeset godina je spoj Ministarstva unutrašnjih poslova i Ministarstva prosvete i nauke, gde se govori o vaspitnim sadržajima u osnovnoj školi. Dalje, poboljšana je materijalna osnova škola, 160 škola, bilo da su novosagrađene ili popravljene. Pitam ih – da li je tačno ili ne? Dalje, nacionalni okvir kvalifikacija dvadeset godina nije donesen.

Meni je žao što kolega izađe van, on ne želi to da čuje. Međutim, dozvolite da završim, onakve tvrdnje može da izrekne samo čovek koji ne poznaje ni minimum vaspitanja i obrazovanja našeg sistema, ili čovek kojem je žao što mi uvodimo reforme. Nije ni čudo, on je zamerio ministru prošle sedmice što govori reč „efikasnost“. A upravo je to napredak, mi bismo mu zamerili da ne govori reč „efikasnost“. To je dobro, što želimo i uvodimo efikasnije vaspitanje i obrazovanje.

Izvinite na ovoj intervenciji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Zoran Živković, Marinika Tepić, Jovan Jovanović, Sonja Pavlović i Aleksandra Čabraja.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zoran Živković.

ZORAN ŽIVKOVIĆ: Kolege i kolegice iz Kluba samostalnih poslanika i ja odlučili smo da se ponovo vratimo jednoj staroj dobroj praksi, a to je da poboljšavamo zakone koji mogu biti bolji. To smo radili sa skoro svim zakonima koji su na dnevnom redu i mislim da smo u tome uspeli.

Evo, ministar je svedok tu da je na jednom zakonu od četrdeset amandmana koje smo dali devetnaest prihvaćeno. Svi se bave poboljšanjem teksta, tako da tekst bude bliži duhu srpskog jezika i potpuno razumljiv građanima, jer to je važno – da građani imaju potpuno razumevanje kako se neki zakon sprovodi.

Svi amandmani koje smo podneli imali su taj cilj. Pored zakona o elektronskom poslovanju, mislim da smo u svakom drugom zakonu dobili bar po jedan prihvaćeni amandman, što je dobro. Ja bih voleo da to postane običaj, da se pomoć opozicije prihvati na odgovarajući način. Ne treba nikakvo zahvaljivanje, ništa slično tome, to je naš posao i tako treba da se radi. Onda je to put, možda i početak puta, da upristojimo rad u Parlamentu, da se oni amandmani zbog

amandmana koje, videli smo da je postala moda, kolege sa suprotne strane daju u poslednjih par zasedanja – da se manemo tog posla. Ima dovoljno razloga da popravljamo zakone na način kao što smo to koleginice i kolege iz mog poslaničkog kluba i ja uradili u ovom zasedanju. Pozivam sve kolege da se bavimo normalnim amandmanima, koji za cilj imaju poboljšanje teksta zakona. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Stević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Zvonimir Stević.

ZVONIMIR STEVIĆ: Poštovani potpredsedniče, uvaženi ministre sa saradnicima, amandman na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije koji sam podneo glasi – U članu 1. stav 1. menja se i glasi: „Ovim zakonom uspostavlja se nacionalni okvir kvalifikacija u Republici Srbiji kao sistem za uređivanje kvalifikacija, svrha, ciljevi i principi NOKS-a, vrste i nivoi kvalifikacija, načini sticanja kvalifikacija, opisi znanja, veština, sposobnosti i profesionalnih stavova za svaki nivo kvalifikacija, tela i organizacije nadležne za primenu i razvoj NOKS-a, obezbeđivanje kvaliteta u primeni NOKS-a i povezivanje sa Evropskim okvirom kvalifikacija“.

Naime, amandman koji sam predložio preciznije, odnosno sveobuhvatnije profesionalno određuje način sticanja kvalifikacija, opis znanja, veština, sposobnosti i profesionalnih stavova za svaki nivo kvalifikacija.

U članu 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije nije precizirano da se stavovi odnose na profesionalne stavove, jer stavovi mogu biti i lični. Da bi se izbeglo slobodno i pogrešno tumačenje odredbe, odnosno ovog člana, predložio sam da se u članu 1. stav 1. osim terminoloških usklađivanja izvrši preciznije definisanje profesionalnog stava. Na ovaj način izbegle bi se eventualne zloupotrebe u praksi i, kako sam naveo, neadekvatna tumačenja i primena.

Predlažem da se ovaj amandman u danu za glasanje prihvati. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu?

Reč ima narodni poslanik Danica Bukvić.

Izvolite.

DANICA BUKVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, koleginice i kolege narodni poslanici, ja ću koristiti vreme poslaničke grupe.

Ovim amandmanom na član 1. stav 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije, želeli smo, kao što je to već rečeno, da preciziramo odredbe člana 1. stav 1.

Rekla bih da je ovo jedan nov zakon. Kako je rekao naš kolega Žarko Obradović, on je trebalo da bude donet još 2010. godine. Treba pohvaliti Vladu i ministra Šarčevića jer su uspjeli da ovaj zakon pripreme i predlože ga za usvajanje.

Ovim zakonom postiže se uporedivost i prepoznatljivost kvalifikacija stečenih u Republici Srbiji sa kvalifikacijama stečenim u drugim državama. Zakon obuhvata sve nivoe obrazovanja i zanimanja, bez obzira na vid sticanja, bilo da se ono obavlja kroz formalno, neformalno ili informalno obrazovanje, odnosno bez obzira na životno doba i radno iskustvo. Na taj način naš obrazovni sistem postaje funkcionalan deo evropskog obrazovnog prostora. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Nikola Savić.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija. Svojim amandmanom tražio sam da se na bolji i precizniji način definišu određeni pojmovi koji predstavljaju predmet ovog zakona. Međutim, Vlada nije prihvatila ovaj amandman, mada je Srpska radikalna stranka podnela dosta amandmana na ovu temu jer smo ubeđeni da se pojmovi koji se odnose na predmet zakona bolje definišu na način kako smo mi to predložili, ali dobro, šta je tu je.

Samo da kažem nešto o samom predmetu zakona. Zakon, između ostalog, predviđa i zakonske rokove do kojih se neke stvari moraju urediti odnosno usvojiti. Recimo, predviđa da rok za osnivanje saveta bude tri meseca, rok za osnivanje agencije devet meseci, dok se rok koji se određuje da moraju biti uređeni podzakonski akti predviđa u trajanju od godinu dana. Lično mislim da se ovde krenulo obrnutim putem, da je prvo trebalo doneti podzakonske akte koji će urediti ovu materiju, a tek kasnije formirati savet i agenciju. Evo, recimo, ovaj savet o kome je ovde reč broji dvadeset pet članova, s tim što se nigde u zakonu ne kaže koje su ingerencije tog saveta i na koji način i po kojim kriterijumima se oni biraju.

Valjda je jasno, da bi zakon zaživeo, prvo se moraju doneti podzakonski akti pa tek onda agencije i saveti. Čini mi se da je ovde vođeno računa o tome da se zbrinu ljudi iz vladajuće većine a sami podzakonski akti su u drugom planu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo radi dopune, nadležnost saveta je u članu 13. jasno opisana.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Neđo Jovanović i Ivana Dinić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Jovanoviću, izvolite.

NEĐO JOVANOVIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

U duhu nečeg što je već rečeno na današnjem zasedanju, da se svaka diskusija mora svoditi na to da se istom poboljšaju predlozi zakona i samim tim da se poboljša kvalitet zakona, upravo je to motiv podnošenja ovog amandmana. Naime, ovim amandmanom zaista se želi doprineti da se u praktičnom smislu reči, kada zakon bude u praktičnoj primeni, izbegnu sve moguće nedoumice, sve moguće dileme i da se izbegne ono što je inače prisutno kod nas kada je praktična primena zakona u pitanju a to je neujednačena praksa i različito tumačenje pojedinih normi zakona.

Normiranje zakona je jedan veoma važan segment prilikom donošenja zakona. Ukoliko bilo koja norma nema ono što treba da ima, a to je da ima svoj smisao, svoje značenje i da to značenje i smisao upraktičnom smislu reči ne izaziva dileme i različita shvatanja, onda smo na polju da će zakon biti praktično primenjiv u punom kapacitetu.

Kada govorimo o članu 1. stavu 1. ovog zakona, mi u Poslaničkoj grupi SPS zauzeli smo stav da suvišni termini, suvišna značenja, suvišne reči zaista nemaju mesta u zakonu. U konkretnom slučaju išli smo u pravcu da se stav 1. precizira tako da se jedna prisvojna zamenica briše, a to je – njegova svrha, njegovi ciljevi i njegovi principi. Dovoljno je bilo – svrha, ciljevi i principi, zbog toga što se zna da se radi o zakonu na koji se odnose i svrha, i ciljevi i principi. Zbog toga smatram da bi upravo ovaj amandman trebalo prihvatiti kako bi postao sastavni deo Predloga zakona. Zahvaljujem se.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Bojiću, izvolite.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala.

Podneo sam amandman na član 1. ovog Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije.

Moram da pročitam član: „Ovim zakonom uspostavlja se nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije kao sistem za uređivanje kvalifikacija, njegova svrha“ – podvlačim ove reči „njegova svrha“, malopre je kolega Jovanović upravo o tome govorio – „ciljevi i principi, vrste i nivoi kvalifikacija, načini sticanja kvalifikacija, opisi znanja, veština, sposobnosti i stavova (u daljem tekstu: deskriptori)...“. Podvlačim i ovu reč „deskriptori“.

Moram da naglasim da se usled ovolikog broja kvalifikacija, nisam siguran ali čuo sam negde za podatak da je preko dve hiljade kvalifikacija, u

ovolikom broju zvanja i kvalifikacija ni poslodavci ne snalaze i imaju određene nejasnoće i zebnju.

Moram da iskoristim priliku i ukažem na prekomernu upotrebu stranih reči. Apelujem da se gde god je to moguće strane reči zamene srpskim sinonimima kako bi se sačuvali jezički kolorit i bogatstvo jezika, kako bi se oduprlo velikoj poplavi i najezdi stranog uticaja, prilagođavanja i usaglašavanja sa Evropskom unijom.

Amandmanom sam tražio da se reči „njegova svrha“ zamene rečima „njegov zadatak“, čisto da se malo popravi tekst predloženog zakona. Amandmanom predloženo rešenje smatram kao prihvatljivije i primerenije duhu zakona iako ste u obrazloženju za neprihvatanje ovog amandmana naveli – budući da ne sadrži jezičku, suštinsku i pojmovnu izmenu. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Šešelj.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Tu smo, gospodine ministre, intervenisali jer smo reč „načela“ stavili u naslov zakona. Mislimo da je to daleko ispravnije zbog toga što Srbija mora da propiše načela kojima će vrednovati znanja, zvanja i kvalifikacije.

To govorimo iz razloga što može da se pojavi problem prilikom nostrifikacije diploma iz bivših jugoslovenskih republika. Tu pre svega mislim na studente, pretežno Srbe, iz Republike Srpske koji su svoja zvanja stekli na univerzitetima u BiH kao i na studente iz Crne Gore, koji će ovde da konkurišu za određena radna mesta, zato što je proces koji će da se sprovodi posle usvajanja ovog zakona, i sami ste svesni toga, veoma dugotrajan i biće spor.

Jer, ne mora, u osnovi, ono što poslodavac traži a što je ponuđeno kao kvalifikacija i formalno zvanje da zadovolji njegove potrebe. Zbog poplave raznoraznih diploma i novih zvanja posle procesa bolonjskog školovanja sada imate situaciju da neko zaista želi da ima magistra nekih studija, ali ne može (budite iskreni pa to recite) neko ko je po starom sistemu magistrirao da bude u istom rangu, odnosno mora da bude u višem rangu nego onaj ko je master nekih strukovnih studija po bolonjskoj, novoj diplomi, po bolonjskom načinu učenja.

Tako da je realnije bilo da prihvatite ovaj amandman i da se u Srbiji utvrde načela na osnovu kojih će da se vrednuju kvalifikacije i zvanja.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Božidar Delić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Tomislav Ljubenović.

TOMISLAV LJUBENOVIĆ: Poslanička grupa SRS podnela je amandman na član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije.

Član 1. definiše predmet ovog zakona. Mi smo predložili izmenu stava 1. tako što bi umesto reči „opisi znanja“ u zakonu pisalo: „bliže opisivanje znanja“. Mi iz Srpske radikalne stranke mišljenja smo da bi trebalo usvojiti predloženi amandman jer je amandmansko rešenje preciznije i doprinelo bi unapređenju teksta zakona. Naime, usvajanjem amandmana stvorila bi se obaveza bližeg opisivanja znanja, veština, sposobnosti i stavova nivoa kvalifikacija, tj. svih deskriptora nivoa kvalifikacija.

Predlagač je u obrazloženju za donošenje ovog zakona napisao da je cilj ovog zakona, pre svega, stvaranje preduslova za sistemsko uređivanje nacionalnog okvira klasifikacija. Bilo bi dobro ako postoji istinska volja da se ova materija sistemski uredi, ali je isto tako važno, tj. mnogo važnije da se obrati pažnja na konkretnu primenu u praksi. Ovo kažem pre svega zato što širom Srbije imamo pojavu da u većini javnih preduzeća na mnogim radnim mestima rade zaposleni sa neodgovarajućim kvalifikacijama. I dalje su javna preduzeća instrument za obezbeđivanje radnih mesta ljudima bez potrebnih kvalifikacija.

Zato predlažemo da kod svakog nivoa i podnivoa kvalifikacije budu bliže, tj. tačno i jasno opisana znanja, veštine, sposobnosti i stavovi nivoa kvalifikacija. Ukoliko bi to u bilo kojoj meri sprečilo masovnu pojavu primećenu u javnim preduzećima da na dobro plaćenim radnim mestima rade nestručni ljudi, mogli bismo reći da je ovaj naš amandman dao rezultate. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Vesna Ivković i Ljubinko Rakonjac.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Ivković, izvolite.

VESNA IVKOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, poštovane koleginice i kolege narodni poslanici, u članu 1. stav 1. Predloga zakona reči „i stavova“ brišu se. Naime, amandmanom se predlaže brisanje navedenih reči jer smatramo da lični stavovi ne treba da budu u sastavu opisivača odnosno kriterijuma za ocenu kvalifikacija.

Oblast obrazovanja je veoma važan resurs kako za Republiku Srbiju tako i za EU zato što je kvalitetno obrazovanje direktno povezano sa ekonomskim razvojem i društvenom kohezijom jedne zemlje. Obrazovanje je budućnost jedne zemlje i unapređuje kvalitet života njenih građana.

Konkretno, kada je reč o ovom zakonu, zakonu o nacionalnom okviru kvalifikacija, on kasni, ali, kako naš narod kaže, bolje ikad nego nikad. Iz tog razloga, sve pohvale Ministarstvu prosvete.

Problemi koje ovaj zakon treba da reši delimično su nastali zbog nepostojanja pravnog okvira za njihovo rešavanje ali delimično i zbog toga što postojeći pravni okvir nije u dovoljnoj meri obezbedio uslove za uspostavljanje sistema obrazovanja koji je usaglašen sa potrebama privrede. Zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije (NOKS) predstavlja instrument kojim se uređuje oblast kvalifikacija i povezanost sa tržištem rada i njegovim potrebama. Uspostavljanjem NOKS-a biće definisano šta svaki pojedinac može i zna da radi shodno stečenim kvalifikacijama. Od toga će benefit ostvariti i poslodavci i pojedinci, a samim tim i društvo u celini.

Primenom ovog zakona biće obuhvaćeni svi nivoi i vrste kvalifikacija bez obzira na način sticanja znanja, bilo to formalno, bilo neformalno obrazovanje, informalno učenje, životno ili radno iskustvo, i nezavisno od životnog doba u kome se kvalifikacije stiču.

Na kraju, obrazovanje treba shvatiti kao živ sistem, kako kaže naš profesor Žarko Obradović, koji je podložan promenama i stalnim inovacijama. Uspostavljanjem NOKS-a omogućava se vrednovanje učenja, koje može biti izmereno i vrednovano nezavisno od načina na koji je stečeno, i njegovo povezivanje sa Evropskim okvirom kvalifikacija.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Snežana Paunović i Vladan Zagrađanin.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Paunović, izvolite.

SNEŽANA PAUNOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvaženi gospodine ministre sa saradnicima, ovaj zakon je, kako reče koleginica Vesna, možda malo duže čekao, ali nikada nije kasno, u pravo vreme je stigao. On uređuje ono što je bilo neophodno kada je u pitanju kvalifikacija na nivou Republike Srbije. Međutim, to je dobra veza i sa Evropskim okvirom kvalifikacija, i na međunarodnim konferencijama na kojima se promoviše i ocenjuje sistem obrazovanja Republike Srbije.

Ono što smo probali da ovim amandmanom definišemo kolega Zagrađanin i ja jeste, zapravo, u članu 1. stav 1. Predloga zakona gde bi se reči „i stavova“ zamenile rečima „i profesionalnih stavova“. Ovakav amandman precizirao bi da se kao opisivač kvalifikacija ne tretiraju lični stavovi već strogo profesionalni stavovi pojedinaca neophodni pre svega za vrednovanje stečenog nivoa kvalifikacija.

U tom smislu, mislimo da zakon o kome smo u raspravi u načelu čuli dosta pohvala, i zaista jeste za pohvalu i zakon i vaš trud, gospodine ministre...

Ipak smo stava da bismo ovakvim amandmanom precizno definisali ovaj pojam koji bi eventualno u praksi mogao biti nekako zloupotrebljen. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Mirjana Dragaš i Marjana Maraš.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodna poslanica Marjana Maraš.

Izvolite.

MIRJANA DRAGAŠ: Hvala vam, poštovani predsedavajući.

Poštovani gospodine ministre, poslanička grupa i ja lično podneli smo amandman na ovaj član zakona pre svega imajući u vidu (a o tome je već bilo ovde reči) da se u zakonu, ne samo u ovom članu nego i na drugim mestima, upotrebljavaju strane reči. Smatrali smo da je neophodno, naročito u zakonima koje donosi Ministarstvo obrazovanja, da se upotrebljavaju domaće reči, jer naša, domaća reč jeste nama najbliža, odslikava bogatstvo našeg jezika.

Naravno, pritom uopšte ne osporavamo da je jezik jedna dinamična struktura, da se menja iz dana u dan. Čak smo svedoci toga da se svakodnevno upotrebljavaju, u struci i nauci ali i svakodnevnom govoru, reči koje su nam strane i nepoznate. Za mnoge od njih ima opravdanja, ali mnoge od njih, nažalost, kvare jezik kojim govorimo. Naročito je to prisutno kod dece, koja upotrebljavaju razne elektronske mreže; na njima se sva pravila koja se odnose na srpski jezik i našu gramatiku prosto gube. Zato smo smatrali da ima opravdanja da se ukaže na to da se i u ovom slučaju mora rukovoditi tim jednim opštim principom da se na svim mestima gde se mogu upotrebljavati naše reči one i upotrebljavaju.

Kada je o ovome reč, mislim da kod donošenja zakona i u ovom ministarstvu ali i drugim ministarstvima, državnim organima, drugim institucijama, a posebno u medijima, sve više mora da ima značaj položaj lektora, koji mora da utiče na to kojim se jezikom govori, i da se taj jezik uči od malih nogu, da u sluhu deteta postoji onako kako treba da govori pravilno.

Kada je reč o samim lektorima, poznato je, ja ću samo kratko napomenuti, da njihov položaj ni u zemlji ali ni u inostranstvu danas nije dobar, nije u odgovarajućoj pažnji naše države. To je posledica, naravno, ne rada ovog ministarstva, nego unazad desetina godina. U suštini, od ogromnog broja lektorata koje smo imali u inostranstvu, u kojima se učio srpskohrvatski jezik u ono vreme, danas imamo zatvorene lektorate, u sve manjem broju se uči srpski jezik. Nažalost, tamo gde se pokazuje da država brine o tome, te zajedničke nekadašnje lektorate uglavnom je preuzela hrvatska država brinući se o očuvanju hrvatskog jezika.

S tim u vezi, kratko ću pomenuti položaj ćirilice, koji je bitan za nas. Mada se, naravno, u privatnoj upotrebi podrazumeva ravnopravnost jednog i drugog pisma, u ovom slučaju mislim, kada je reč o državnim pismima i državnom regulisanju zakona, da ona ubuduće treba da ima veću pažnju nego što je to dosad prisutno.

Samo da napomenem da ću koristiti, poštovani predsedavajući, malo vremena od poslaničke grupe.

Kada je reč o okviru kvalifikacija, pripadam onoj grupi poslanika koja smatra da je taj nacionalni okvir bio neophodan i da je bilo krajnje vreme da se donese s obzirom na to da danas u praksi imamo ogroman broj kvalifikacija koje objektivno postoje regulisane u spisku i nomenklaturi nekadašnjih zanimanja. Mnoga od tih zanimanja su već prevaziđena, a na tržištu rada postoje potrebe za drugim, novim zanimanjima, koja nisu uvedena u nacionalni jedinstveni sistem.

Ovaj zakon upravo treba da obezbedi uslove da se to objedini u jedinstven sistem u kojem bi, što je najvažnije, bili povezani sistem obrazovanja i tržište rada i njegove potrebe. Zato je dobro predviđeno da ta povezanost bude dinamična, da bude, takoreći, na dnevnom nivou neophodna i da time obezbeđuje upravo onu neophodnu živost koja mora da postoji i u procesu obrazovanja i u procesu zapošljavanja.

Dinamika i promene u ovoj sferi su vrlo velike; mnoga od zanimanja koja danas postoje pre deset godina nisu postojala, niti su nama bila poznata. Samim tim, mi moramo da idemo napred, da stvaramo tu nomenklaturu zanimanja koja će ići u susret svemu onome što razvoj nauke i tehnologije u ovom vremenu moraju da donesu. Srbija u tom smislu ne sme da ostane na periferiji događanja jer su velike tehnološke promene svakodnevne i uvođenjem kompjuterskih znanja i veština, takoreći, odvijaju se na dnevnom nivou.

Zato, kada je reč o nomenklaturi zanimanja, mislim da ne treba da budemo ni skeptični, ni pesimisti, niti zatvoreni u stare okvire, nego upravo da idemo u smislu razvijanja novih zanimanja, kao i razvijanja pojmova koji njih sasvim definišu. Našoj državi, kada govorimo o tome, u ovom vremenu potrebni su programeri, naravno, to je već opštepoznato i država ulaže u tom pravcu značajna sredstva i napore, ali istovremeno moramo znati da su potrebni i kuvari i auto-mehaničari. Dakle, sistem obrazovanja mora da bude takav da bude usmeren i na opstajanje i održavanje zanimanja koja su neophodna, standardna i nama odranije poznata u svakodnevnom životu ali istovremeno da omogućiti razvoj u skladu s novim tehnologijama i veštinama.

Isto tako, moramo da znamo da se u obrazovanje ulažu značajna sredstva i da to uvek imamo u vidu, da ta značajna sredstva u obrazovanje ulaže, naravno, država obezbeđujući sve forme besplatnog obrazovanja i stimulišući više i visoko obrazovanje, što je veoma značajno. Istovremeno, značajno je i ulaganje porodice, koja se ulažući u obrazovanje svoje dece u velikom broju slučajeva odriče značajnih materijalnih sredstava. U tom smislu, ne smemo kao država da

dozvolimo da postoji odlazak dece i mladog sveta u druge države da rade jer time postizemo dvostruku štetu, a to je ukupno odliv onog kapitala koji je uključen i potrošen u sam sistem obrazovanja, ali, što je još gore i sa mnogo većim posledicama, i odlazak mladog sveta iz naše države.

Poznato je već, kada je reč o zanimanjima, kada se uzme koji sve sistemi postoje danas u svetu, kakve tehnologije i kakve potrebe u odnosu na moderni razvoj života, da možemo uskoro da se srećemo sa zanimanjima kojih kod nas nema, o kojima se u svetu govori, da se vrlo brzo – dakle, kako idu dinamične promene, a videli smo da zanimanja koja nisu postojala u poslednjih deset godina danas postoje – u narednih deset godina uključuje sasvim nova, za koja danas i ne možemo pretpostaviti da će ih biti. Na primer, tu se pominju zanimanja kao što su genetski dizajner, programer za stres, menadžer za zdravlje zaposlenih, konsultant za privatnost, socijalni radnik na društvenim mrežama, epidemiolog, velnes menadžer za seniore i tako dalje.

Da li smo spremni danas za sve ovo, i terminološki i tehnološki i zakonski? Zato nacionalni okvir koji danas uvodimo stvara elementarne uslove da uvede određeni red i time stvori bazu za ono što nas u narednom periodu može čekati.

I najzad, napomenuću, ako bismo bili zatvoreni u današnje okvire poznavanja tehnologije i kvalifikacija, bili bismo osuđeni na jedno veliko zaostajanje države Srbije u sistemu obrazovanja i sistemu zanimanja koji danas postoje u svetu. Da su se tim principom rukovali svojevremeno Dositej i Vuk, mislim da sve ono što se desilo pre dvesta godina u razvoju obrazovanja u Srbiji ne bi postojalo. Srbija ne bi tada, krajem 18. i u 19. veku, bila stecište zamaha obrazovanja i rada. Samim tim, ne bismo danas govorili o onim vrednostima koje smo u tom vremenu dostigli.

Zato mislim da u današnjem našem obrazovanju treba da postoji savremenost, otvorenost prema Evropi i svetu, primena novih znanja, primena novih tehnologija, stalno usavršavanje i hvatanje koraka unapred, da time obezbedimo da mladi svet bude visokoobrazovan i tehnološki osposobljen, a istovremeno da zadržimo ono što je u našem sistemu vrednosti, istorije i znanja svojstveno našim nacionalnim vrednostima i nacionalnoj kulturi. Na ovaj način uspećemo da obezbedimo ono što je imanentno našoj srpskoj zajednici, našoj kulturi, a istovremeno da obezbedimo da ne postoji zaostajanje ni u kom pogledu kada je reč o nomenklaturi zanimanja, u obrazovanju i vaspitanju dece. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Moram da se složim s vama, to je tačno, ne jurimo samo IT stručnjake, trebaju nam profili, gde god to privreda kaže, naravno, i kuvari, mehaničari i sve ono drugo. To nije nikakva novost i tajna. Plan upisa se izda, srednja škola kasnije radi po toj metodologiji, o tome smo pričali u četvrtak kada je Vlada gostovala.

Moram da skrenem pažnju na bedževe koje nosimo moj tim i ja, što je stav Vlade Srbije – danas obeležavamo Dan podrške ljudima sa autizmom.

Ono što je jako važno i što sam hteo najviše da pomenem, to su lektori. Vi ste to dobro приметili, međutim, ta mantra da nam pokupiše Hrvati nije baš takva. Mi smo uspeli da stabilizujemo tu priču tako što smo formirali tim u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja, pozvali smo ljude iz Ministarstva spoljnih poslova i Ministarstva kulture. Tada smo počeli da se temeljno bavimo ovim pitanjima, tako da je to nešto što zahteva i reciprocitet, ali gde ga nema, naš interes je da imamo mi lektora, bez obzira na to što ga druga strana nema. Tako da smo počeli da dizajniramo taj model i da tražimo drugačiji model kako se to finansiralo. Znači, nije u svetu neprepoznatljiv i hrvatski kao hrvatski i srpski kao srpski. Nama niko to ne brani, od nas to zavisi i mislim da je to isto jedna tema koja je bila zapuštena dugi niz godina. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Možete samo po amandmanu, nemate pravo na repliku. Izvolite.

MIRJANA DRAGAŠ: Hvala vam.

Mislim da je to za ukupnu javnost od velikog značaja. Mislim da na svim značajnijim skupovima u zemlji i inostranstvu treba ukazivati na značaj održavanja toga, pogotovo što je sada vreme kada je država upravo toj temi pokazala na ovaj način dužnu pažnju, što će imati dugoročne, značajne pozitivne posledice. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Marjana Maraš.

Izvolite.

MARJANA MARAŠ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, amandman koji smo zajedno podnele narodna poslanica Mirjana Dragaš i ja odbijen je sa obrazloženjem da nije suštinski već se radi o drugačijoj jezičkoj formulaciji. Upravo zbog te jezičke formulacije smo i podnele ovaj amandman, jer želimo da ukažemo na neophodnost negovanja srpskog jezika i ćirilicnog pisma.

Smatramo da Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije nadograđuje postojeću zakonsku regulativu. Mi iz Poslaničke grupe SPS smatramo i da je to kontinuitet zakona donetih u mandatu kada je naš ovlašćeni predstavnik prof. Žarko Obradović bio ministar, kada je doneo sedam zakona i pored tog zakona i Strategiju obrazovanja, da nastavljamo sa kontinuitetom donošenjem zakona koje ste vi obrazlagali ovde u Skupštini.

Ono što želim da pohvalim, poštovani ministre, pored ove zakonske regulative, jeste to što se, konkretno u opštini Vrbas, radi na rekonstrukciji mnogih škola. Vi ste bili prisutni kada smo obilazili radove, bila je rekonstrukcija Osnovne škole „Petar Petrović Njegoš“, radi se o Kancelariji za upravljanje javnim ulaganjima. Pored ove škole, dobili smo sredstva za još dve: jedna je

Osnovna škola „Jovan Jovanović Zmaj“ u Zmajevu, a druga je Gimnazija „Žarko Zrenjanin“ u Vrbasu. Ta gimnazija jedna je od najstarijih prosvetnih ustanova ove vrste u našoj državi.

Pored toga, uz pokrajinska sredstva koja smo dobili iz pokrajinskog budžeta za sanaciju sanitarnih čvorova i ulaganje u energetska efikasnost, zaista sve pohvale, ministre – pored zakonske regulative i izmena zakona i novih zakona koje donosite, brine se i o tome kako i u kojim uslovima nam deca pohađaju školu. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Želim da glasom „za“ podržim amandman kolegice Mirjane Dragaš i Marijane Maraš i da posvetim od vremena ovlašćene predstavice poslaničke grupe nekoliko minuta ovoj izuzetno zanimljivoj temi baš zato što je u pitanju Ministarstvo prosvete. Naime, kolegice su predložile da se reč „deskriptori“ zameni rečju „opisivači“, argumentujući korišćenje stranih reči ili oblika stranih reči u našem jeziku, pogotovo u zakonima.

Zašto ću glasati „za“ i zašto podržavam? Zato što je prva stvar... Na primer, onda bi nam „transkriptori“ bili „prepisivači“, pa bi bila uvreda – „Transkriptoru nijedan!“.

Smatram da je tema jako važna zato što tu vidimo u čemu imamo problem. Jezik je čudo i ako imate reči na nekom drugom jeziku koje ne možete jednom rečju da prevedete prirodno u sopstveni jezik i sopstveno društvo, to znači da ili to što postoji ne postoji ni u imaginaciji, kao veštice, vile i ostalo, ali ne postoji ni u realnosti. Ilustracija za to vam je reč *accountability*; to ne možete da prevedete jednom rečju zato što morate da opišete šta znači odgovornost nekog na javnim poslovima, kome on odgovara.

Tako i „deskriptori“, kao reč koja u Evropskom okviru kvalifikacija stoji sasvim prirodno, jer tamo se zna ko šta radi, odjedanput se pojavljuje ovde. Ja ne znam da li je najbolja reč „opisivač“, ali znam da to mora da bude tema vašeg ministarstva, naših odbora, u javnosti – šta su reči u našem jeziku za stvari koje kod nas ne postoje ni u realnosti ni u imaginaciji ali želimo da ih stvorimo.

Kada pogledate sa te tačke gledišta, nadam se da razumete moju argumentaciju zašto ću glasati za amandman, pogotovo zato što obrazloženje kaže da se ne prihvata jer nije suštinski. A onda se onaj drugi ne prihvata zato što je suštinski.

Nemam ton kritike ni za one koji pišu članove zakona, niti za sve nas koji mislimo da smislimo neko bolje rešenje, ali će nam se u godinama pred nama taj projektni jezik Evropske unije, koji ja kritikujem godinama, jer je neslušljiv, jer ne možete da razumete kada počnu da pričaju projektnim jezikom, jer je to onome ko priča udobno, sigurno... Imaćemo problem sa tim projektnim

jezikom Evropske unije, kao što imamo problem, recimo, s ovom rečju „deskriptori“. Ako znamo šta će oni raditi, onda zašto ne umemo da nađemo reč s kojom će na našem jeziku biti jasno šta će raditi?

Ne mislim da će moje glasanje „za“ promeniti išta u stavu Ministarstva, ali ovo su važne stvari, bar kad je ovo ministarstvo u pitanju. Inače, stil i jezik kojima se pišu zakoni važni su za sve nas.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 1. amandmane, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanik Stefana Miladinović i narodni poslanik Miletić Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Miladinović, izvolite.

STEFANA MILADINOVIĆ: Hvala vam, predsedavajući.

Uvaženi ministre, saradnici iz Ministarstva prosvete, u pitanju je tehnički amandman kojim se vrši preciziranje navedene zakonske odredbe na nešto drugačiji način.

No, bez obzira na to što ovaj amandman nije prihvaćen, ja bih iskoristila ovu priliku da pohvalim ne samo ovaj zakon nego i druga dva zakona iz oblasti prosvete kojima se unapređuje, promovise i ocenjuje sistem obrazovanja u Republici Srbiji.

Uvidom u obrazloženje Vlade vidimo da je Vlada prihvatila sedamnaest amandmana na ovaj zakon. Verujem da će oni poboljšati tekst samog zakona jer je ovaj zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija – koji, kao što smo imali priliku da čujemo, čekamo decenijama u Narodnoj skupštini – inovativan, povezuje učenje i sticanje znanja i stavlja u funkciju rada i mogućnosti zapošljavanja na jedan sistematičan način. Kao što sam rekla, ovo je izuzetno važan zakon, koji će svakako uticati i na privredu ali i na profesionalni razvoj svakog pojedinca u Srbiji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima kolega Miletić Mihajlović.

Izvolite.

MILETIĆ MIHAJLOVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodine ministre, rekao bih da je naslov zakona sasvim odgovarajući jer tačno precizira suštinu materije kojom se bavi. Drugo, sam član 1. apsolutno nas uvodi u materiju ovog zakona i na precizan način ga definiše.

Veoma je važno da ćemo mi ovim zakonom urediti jedan nacionalni okvir koji predstavlja deo Evropskog okvira kvalifikacija. Samo na takav način možemo da budemo inkorporirani u evropski prostor obrazovanja, a bez toga nemamo šta da tražimo, moramo da budemo jedinstveni deo tog prostora. Zato, gospodine ministre, imate našu podršku u svemu onome što činite da upodobite i zakonsku regulativu i čitav sistem obrazovanja s onim što jeste obrazovanje na širem prostoru, odnosno na evropskom prostoru.

Kada je reč o ovom amandmanu, on je takođe, kao što je rečeno, tehničke prirode. Možda on doprinosi jezičkoj preciznosti formulacije koja objašnjava predmet zakona. Zapravo, on glasi da se u članu 1. stav 1. ispred reči „nivoa kvalifikacija“ dodaje reč „određenog“, u nastavku bi bilo – nivoa kvalifikacija. Mislim da sad to nije od suštinskog značaja. Ovaj član 1. na prilično dobar način objašnjava predmet zakona, čime se on bavi. U svakom slučaju, usvojili ga vi ili ne, imaćete našu podršku, gospodine ministre.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Koleginice Nikolić, izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije definiše predmet samog zakona, koji pored utvrđivanja svrhe, ciljeva i principa nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije, zatim vrsta, nivoa i načina sticanja kvalifikacija, obuhvata i formiranje novih organizacija nadležnih za primenu i razvoj nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije.

Amandman koji sam podnela na član 1. Predloga zakona upravo se odnosi na ove organizacije. Ovim amandmanom u članu 1. stav 1. Predloga zakona tražimo brisanje teksta: „organizacije nadležne za primenu i razvoj NOKS-a“, upravo zbog toga što bi pomenuta organizacija bila samo još jedna ustanova koja bi bespotrebno opterećivala budžet.

Amandman koji smo podneli je u skladu sa stavom Srpske radikalne stranke, koji je jasan i nedvosmislen kada je u pitanju formiranje raznoraznih organizacija i državnih agencija koje samo troše ogromne pare građana Srbije. Mi smo protiv formiranja ove organizacije jer je u oblasti obrazovanja ionako prevelik broj raznoraznih institucija čije se nadležnosti preklapaju, što bi stvorilo dodatnu zbrku. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Sreto Perić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Periću, izvolite.

SRETO PERIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, da bismo ovaj tekst člana 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije oslobodili suvišnih, nepotrebnih i besmislenih reči – kada kažem „besmislenih“ reči, svakako ne mislim ništa ružno, nego reči kojima se ništa ne dobija u ovom predlogu zakona – moje kolege iz Srpske radikalne stranke i ja podneli smo nekoliko amandmana na ovaj član.

Strategijom se predviđaju određeni ciljevi, predmetom zakona ne mora da se definiše na taj način, pa smo konkretno predložili da se ovde jedan deo briše – obezbeđivanje kvaliteta u pomenutom NOKS-u i povezivanje sa EU itd.

Gospodine ministre, vrlo često pominjete potrebu saradnje sa EU. To je vaš put, to je tumarajući put, koji mi, naravno, nikada nismo podržavali i ne vidimo ni sada nekakav značaj u tome. Ako kažete da treba da uskladimo naš zakon sa potrebama ili sa nekim drugim zemljama članicama kontinenta Evrope i drugim, to bismo mogli i da prihvatimo, ali ima jedna stvar koja se kod vas primećuje – vi retko, možda niste nijednom, ne mogu sa sigurnošću da tvrdim, pominjete saradnju sa Ruskom Federacijom.

Napravite jednu analizu zajedno sa kolegama iz Ministarstva privrede, sa Privrednom komorom Srbije, možda i sa Ministarstvom inostranih poslova, kuda to građani Srbije odlaze u potrazi za poslom, trbuhom za kruhom. Možda bi trebalo našu nomenklaturu zanimanja da usklađujemo i sa potrebama tih zemalja, kako da naši radnici nauče nešto i primenjuju kod nas u Srbiji, tako možda i da mogu da potraže posao u tim drugim zemljama.

Posvetite malo pažnje i osvedočenim prijateljima Srbije, a ne samo onima koji nam nikada nisu ništa dobro doneli, ni mislili na nas.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Danijela Stojadinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Stojadinović, izvolite.

DANIJELA STOJADINOVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, kolege poslanici, na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije podnela sam amandman na član 1. stav 1. gde se ispred reči „i povezivanja“ dodaje reč „usklađivanja“.

S obzirom na to da smo kao poslanička grupa temeljno radili na okviru i uspostavljanju prave terminologije – kao što je i koleginica Dragaš govorila, trudimo se da srpski jezik ima primat u definisanju ovih zakona – podnela sam ovaj amandman, jer se amandmanom vrši i dopuna i preciziranje navedene zakonske odredbe tako što se kao zadatak NOKS-a unosi i obaveza usklađivanja sa Evropskim okvirom kvalifikacija, koji će biti neophodan u narednom periodu kada postanemo deo evropskog obrazovnog sistema.

Činjenica je, zaista, da ovaj zakon prilično kasni, osam ili devet godina. Za svaku pohvalu je, gospodine Šarčeviću, vaš trud i rad u ovom periodu od kada ste ministar s obzirom na to da imam iskustva iz lokalne samouprave, gde sam pratila rad nekoliko ministara pa i našeg cenjenog profesora Obradovića, koji je bio naš ovlašćeni predlagač. Moram da kažem da je meni jak utisak, s obzirom na to da ste kao ministar uvek izloženi nekim kritikama, mislim da je najveće zadovoljstvo kada vas kolega, bivši ministar, hvali i daje punu podršku onome što radite.

S obzirom na to da dolazim iz lokalne samouprave, opštine Svilajnac, gde sam mogla da pratim rad u obrazovanju, pohvalila bih napore i vaše razumevanje u smislu renoviranja škola. U toku je ove godine renoviranje naše velike Osnovne škole „Jovan Jovanović Zmaj“. S obzirom na to da se kao opština uveliko bavimo obrazovanjem, prilika je da spomenem, mada se i čulo, nagradu koju je dobila naša Poljoprivredno-veterinarska škola sa Domom učenika.

S obzirom na ovo što sam iznela, nadam se da će ta saradnja biti dobra i ubuduće.

Sugerišem da se poslanici u danu za glasanje izjasne za ovaj amandman.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginice Radeta, izvolite.

VJERICA RADETA: Vi ste ovde nacionalni okvir kvalifikacija povezali, tako ste napisali, sa Evropskim okvirom kvalifikacija, što je apsolutno nespojivo. Na stranu to što mi srpski radikali ne želimo nikakve veze sa EU i što smo za potpuno drugačiji koncept i pristup rešavanju svih državnih problema, kroz integracije sa Ruskom Federacijom, ali i vi koji ste spremni da sve date za evrointegracije, trebalo bi da budete svesni činjenice da taj naš okvir, nacionalni okvir kvalifikacija, ne može da bude povezan sa evropskim iz prostog razloga što je tamo potpuno drugačiji način obrazovanja nego što je kod nas.

Ne razumemo kako ste mogli da napišete da ne možete prihvatiti amandman jer nije u skladu sa koncepcijom Predloga zakona. Šta je onda koncepcija Predloga zakona? Ako je ovo tačno, ne možemo videti šta je koncepcija Predloga zakona.

Znate, kod nas se javljaju različita zanimanja, različite kvalifikacije... Znate dobro kako se danas, nažalost, stiču diplome u Srbiji; maltene, svaka bela kuća pored auto-puta ima neku tablu na kojoj piše da je neki fakultet, tamo se samo svrati i lepo se taj posao završi, izađe se sa diplomom. I onda, kada pitate nekoga kako mu se tačno zove taj tzv. fakultet i kako mu se tačno zove diploma, naravno, nema pojma. To je istina i to je činjenica. To je nešto... Eto, da, Toma Nikolić, on je prvi to obelodanio, ali ima ih, Mirčiću, osim Tome Nikolića koji su i sada, kao, politički bitni, koji su i sada na političkim i državnim funkcijama.

Nemojte da vičete, to je činjenica.

Nažalost, bilo bi... Kamo sreće da nije tako, ali vi u Ministarstvu ne radite ništa da tome stanete na put. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Treba brisati ovaj stav 2. člana 1. Ja moram zaista, radi javnosti, da kažem šta je taj stav: „Termini izraženi u ovom zakonu u gramatičkom muškom rodu podrazumevaju prirodni muški i ženski rod lica na koja se odnose.“ Ovo je takva besmislica da je to prosto neverovatno! Prevođenjem tekstova koje dobijate od kojekakvih evropskih komisija vi se pojavljujete ovde pred Narodnom skupštinom sa potpuno nebuloznim predlozima.

Kako ćete vi... To je generalno u svakom zakonu besmisleno i nepotrebno, ali kako ćete pogotovo u ovom predlogu zakona koristiti ovo što ste predvideli u ovom članu kada mi još uvek nemamo onaj zakon (nadam se da ga nećemo ni imati) o kojem vodi raspravu i za koji se zalaže Zorana Mihajlović, o nekakvom izjednačavanju u nazivima zanimanja itd., nekoj radnoj ravnopravnosti u tom smislu, pa ćemo valjda imati „vatrogasicu“ umesto vatrogasca pošto već imamo poslanicu iako se u Ustavu Republike Srbije precizno i jasno kaže da Skupština ima 250 narodnih poslanika? Naravno, vas to očigledno ne obavezuje i onda ste još i u ovom zakonu predvideli... Ovo vam je nešto onako, rutinski; mislim da niko od vas i ne razmišlja o ovakvom predlogu jer ovo stavljate u svaki mogući zakon.

Ne možete vi u ovom nacionalnom okviru kvalifikacija da stavljate ovu odredbu zato što ne postoji onaj zakon, ponavljam, za koji se zalaže Zorana Mihajlović. Ako on, ne daj Bože, bude donet, onda je moguće primenjivati ga i ovde. Bez toga i pre toga ne može. Ovo mora da se briše, ministre.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima koleginica Filipovski.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

U raspravi u načelu sam istakla, a ponoviću i danas, da je veoma važno što će nacionalni okvir kvalifikacija jasno definisati koje veštine i sposobnosti poseduje pojedinac posle stečenog obrazovanja i kakvu vrstu posla može da obavlja i što je cilj nacionalnog okvira kvalifikacija da poveže standarde kvalifikacija i standarde zanimanja i da to kroz registar predstavi.

Upravo je to razlog što sam predložila da se u članu 1. ovog zakona doda stav 3. koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na poboljšanje kadrovskih resursa.“ Amandmanom se dodatno definiše sam predmet, tj. nadležnosti ovog zakona, jer su ljudski resursi jedan od naših najvećih potencijala.

U Vladi Republike Srbije postoji Služba za upravljanje kadrovima. Zato smatram da je amandman koji sam predložila upravo prilika da se postave novi standardi i u drugim institucijama koje se, po mom mišljenju, nedovoljno bave kadrovskim resursima. U mnogima to nikada nije bila tema i često je bilo zanemarivano.

Kada navodim primer institucija koje se nedovoljno bave kadrovskim rešenjima u Republici Srbiji, spomenula bih kao najbolji primer neke od lokalnih samouprava. Smatram da moramo uvek imati u vidu da samo dobri i motivisani kadrovi, adekvatno raspoređeni, obezbeđuju efikasnost kakva je potrebna za širi društveni razvoj.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Koristim vreme ovlašćene predstavnice Poslaničke grupe Demokratske stranke.

Sklona sam da podržim i ovaj amandman i niz od više desetina amandmana kojima, u suštini, narodni poslanici predlažu pojašnjenje šta je to što nacionalni okvir kvalifikacija treba da ostvari u Republici Srbiji.

Koleginica Dubravka Filipovski je govorila o poboljšanju kadrovskih resursa. Tu se opet vraćam na jezik, da li su kadrovski resursi, zašto je „resurs“ naša reč, zašto je „kadar“ naša reč? Nije. Mislim, ako ne vi, ko bi onda govorio o dobrom jeziku kada je u pitanju nacionalni okvir?

Svi ti amandmani su, manje-više, odbijeni sa obrazloženjem da je rešenje predloženo Predlogom zakona celishodnije. Nisam sigurna. Pravo je Vlade da ceni celishodnost svoje odredbe, ali cilj amandmana kojima želi da se pojasni šta u stvari treba da promeni nacionalni okvir je ovo: da imamo prave kadrove (znači, nešto treba da se desi za godinu, dve, pet, deset) koji bi utemeljili znanje, izbrisali prezir prema znanju i doveli do toga da imamo kadrove koji mogu da rade. Pa onda da unapredimo evropske integracije, pa da unapredimo rodnu ravnopravnost, pa da unapredimo povećanje ulaganja, pa da podignemo efikasnost lokalnih samouprava, pa da pomognemo većoj efikasnosti sudova, pa da nacionalni okvir ima osvrt na unapređenje školstva u celini, pa upošljavanje kapaciteta – sada se vraćamo na jezik, zašto nam je „upošljavanje kapaciteta“ dobro po našem jeziku a „deskriptori“ nisu – unapređenje obrazovne efikasnosti itd., preko položaja izbeglih i prognanih lica, do razvoja prosvetnog sistema. Još neke ću komentarisati.

Ja potpuno razumem, to je sve legalno i legitimno, da se uloži napor u izradu ovakvih amandmana i da se oni brane, da bi ljudi razumeli šta su sve detalji. Kao što razumem i stav Vlade – dobro, vi ste se dogovorili, mi to nećemo da prihvatimo. Ali imam predlog, osim svoje odluke da glasam za amandmane koji pojašnjavaju detaljno, da Ministarstvo učini jedan napor, možda neuobičajen kada je u pitanju praksa kontrole, nadzora rada Skupštine nad Vladom – da skupite sve ove amandmane na jednom mestu, takvi kakvi su, odbijeni, sa obrazloženjem da je ono što ste vi predložili celishodnije, ali biste tako imali u manje od 4.000 karaktera praktično sve izlistano šta su oblasti u Srbiji u kojima nacionalni okvir kvalifikacija treba da unese promene i poboljšanje. Ima nekih

koji su napisani tako da ne izgledaju da imaju logične veze. To ostavljam ministru da proceni.

Povod mi je ovaj amandman zato što mi imamo problem sa znanjem, koje jako lako preziremo, i sa pozitivnim stavom prema tome šta je najveći kapital koji možeš da imaš, učeći bilo koju školu i obučavajući se za bilo koji posao, bez obzira na to da li je on u sektoru zanata, usluga, proizvodnje, čega god. Tu je reč o kadrovima. Ja bih stavila „ljudski resursi“, ali mi nije namera da poboljšam amandman, nego da pojasnimo jedni drugima kako svaki posao i svaka strategija rasprave u ovoj Narodnoj skupštini može da donese nešto dobro.

Jedan kratak, na starom srpskom, *case study* o tome šta su ovi amandmani hteli u zakonu pomogao bi i Ministarstvu i svima onima koji kada čuju „nacionalni okvir kvalifikacija“ baš nisu sigurni šta to znači, čemu to služi i da li će da radi. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima koleginica Vesna Marković.

Izvolite.

VESNA MARKOVIĆ: Hvala.

U članu 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije opisan je predmet ovog zakona ali i njegovo povezivanje sa Evropskim okvirom kvalifikacija.

Amandmanom kojim sam podnela predviđeno je dodavanje stava 3, odnosno dodavanje termina „evropske integracije“. Podnošenjem ovog amandmana želela sam da naglasim značaj procesa evrointegracija Srbije za celokupnu reformu našeg društva. To je dobar pokretački mehanizam, između ostalog, i zbog fondova čije korišćenje nam pomaže da uspostavimo najviše standarde u svim oblastima po ugledu na najrazvijenije evropske zemlje.

Uspostavljanje ovog sistema kvalifikacija jedan je od prioriteta kako nacionalnih tako i evropskih strateških dokumenata. Institucije i tela koji se odnose na nacionalni okvir kvalifikacija biće uspostavljeni kroz Finansijski sporazum između Vlade Republike Srbije i Evropske komisije, sa posebnim uslovima koji se primenjuju na finansiranje Sektorskog reformskog ugovora u oblasti reforme sistema obrazovanja u okviru Akcionog IPA programa za 2016. godinu. Navedenim sporazumom planirana je uplata sredstava u budžet Republike Srbije od strane Evropske komisije u skladu sa mehanizmima sektorske budžetske politike.

Pošto je članstvo Srbije u EU jedan od naših glavnih spoljnopoličkih prioriteta, smatram da ovaj amandman treba uvrstiti u tekst zakona.

Na kraju, primena ovog zakona daće konkretne rezultate u praksi i pomoći velikom broju ljudi koji su suštinski kvalifikovani ali nemaju formalno

obrazovanje. Zajedno sa dualnim obrazovanjem, ovaj zakon predstavlja veliki korak napred u unapređenju sistema našeg obrazovanja.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima koleginja Gordana Čomić.

GORDANA ČOMIĆ: Ovo je dobro obrazložen jedan od amandmana, koji je takođe odbijen. Ja razumem stav Vlade, da kaže – mi ćemo da saradujemo sa Komisijom, imaćemo IPA projekte, pisalo evropskih integracija ili ne pisalo. Nisam sigurna da je to dobro obrazloženje.

Na moje pitanje da li će svima biti jasno čemu služi i da li će da radi nacionalni okvir kvalifikacija, dobacivanje je bilo – hoće, hoće. Treba malo dokaza za to, znate. Ja sam dva puta sa kolegicom Nadom Lazić tražila izmene u budžetu od samo deset miliona dinara za karte erozija i dva puta su me ministri slagali sa – hoće, hoće. Četiri puta sam tražila uklanjanje divljih deponija kod Novih Banovaca, pa su ministri i nadležni tvrdili – hoće, hoće, ne brini. To traje godinama. Tako da ne možemo na „majke mi“ i na „hoće, nije tvoje da o tome brineš“ da razgovaramo o tome da li će i kako biti primenjen nacionalni okvir kvalifikacija i da li će i kako biti ono što ja znam da Vlada ima kao sporazum sa Evropskom komisijom.

Vaše je pravo da odbijete i ovakav amandman. Moja je obaveza da vam kažem – saberite ove amandmane, bez obzira na to da li će to da uradi Ministarstvo ili Skupština, jer će zbir ovih amandmana pokazati gde u stvari treba da radi nacionalni okvir kvalifikacija. Ne zato što neko od nas ovde to ne zna, nego zato što niko od nas nije ovde jedno zbog drugog, nego zbog ljudi koji žive u Srbiji, kojima treba da se promeni kvalitet obrazovanja primenom nacionalnog okvira kvalifikacija.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima koleginja Stojković.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Arsiću.

Srbija je deset godina čekala da se donese i definiše zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija. To nijedna prethodna vlast nije uradila. Želim, gospodine ministre Šarčeviću, da vam odam javno priznanje što ste sa svojim stručnim timom nakon deset godina uspeali da reformišete sistem obrazovanja i da Narodnoj skupštini Republike Srbije date ovo zaista dobro zakonsko rešenje.

Kada se setim šta je sve radila prethodna vlast u godinama iza nas, dobro je što nisu reformisali obrazovanje. Sproveli su one nakaradne reforme, podsetiću vas na reforme u oblasti pravosuđa, tako da je zaista dobro za nas, građane Srbije, što nisu dirali u sistem obrazovanja u Srbiji.

Razlozi za podnošenje mog amandmana koji se odnosi na član 1. zakona, koji definiše sam predmet zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, jesu to što

nacionalni okvir kvalifikacija doprinosi unapređenju obrazovnog sistema Srbije uopšte. Ali ne samo sistema obrazovanja, vi ste ključne aktere u ovom procesu uključili: i privredu, i Ministarstvo rada, i sindikate i sva ona strukovna udruženja koja su vam pomogla, čija ste mišljenja inkorporirali i postala su sastavni deo ovog zakona.

Svrha ovog zakona je zapravo obrazovanje kompetentnih pojedinaca. Tim kompetentnim pojedincima moramo dati jednake mogućnosti, jednake šanse da se obrazuju u školama u Srbiji. Ti kompetentni pojedinci će moći na jedan adekvatan i profesionalan način da odgovore kako na potrebe tržišta, tako na potrebe privrede i društva u celini. Samim tim, oni će zadovoljiti i svoje lične potrebe; oni će se razvijati, oni će negovati koncept celoživotnog učenja.

Nacionalni okvir kvalifikacija je sastavni deo procesa evropskih integracija i našeg poglavlja 26 koje se odnosi na obrazovanje i kulturu. Osnovna suština je planirana u Evropskom okviru kvalifikacija, odnosno povezivanje našeg nacionalnog okvira sa Evropskim okvirom kvalifikacija. Podsetiću vas, mi smo ovo poglavlje otvorili februara prošle godine. Dat je prostor samim državama kandidatima da definišu, po ugledu na evropski model, svoj sistem obrazovanja. S tim u vezi, obezbeđena su zaista značajna finansijska sredstva u iznosu od 27,4 miliona dinara kako bi se realizovali projekti u oblasti obrazovanja usavršavanjem nastavnika u svim osnovnim školama.

Na kraju, želim da citiram Vinstona Čerčila koji je rekao da su imperije budućnosti imperije zasnovane na znanju. Znanje je jedan od naših najvećih kapitala za budućnost i ukoliko želimo da kao društvo napredujemo, moramo obezbediti ravnopravnost, jednake mogućnosti, jednake šanse u sistemu obrazovanja u Srbiji. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Takođe jedan dobar amandman, koji kaže da nacionalni okvir kvalifikacija afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje rodne ravnopravnosti.

Svi amandmani imaju uporište u Ustavu, ali ovaj amandman ima direktan član u Ustavu Republike Srbije koji je obavezao sve nas, država se sama obavezala, na politiku jednakih mogućnosti. Ako za neke druge možda imate obrazloženje da je vaše rešenje celishodnije, za ovo je teško održivo iz prostog razloga što se vidi, gledajući jednak pristup devojkama i dečacima, obrazovanje decenijama ili vekovima unatrag i stvarajući kao država zakonodavni okvir koji to treba da omogući, kako smo za manje od sto godina od stava „šta će ženskinje u školi, to će biti opasno, ono treba da sedi kod kuće, da se uda i da čuti“ stigli danas do neverovatnog doprinosa žena u Srbiji i celom svetu nakon obrazovanja, neverovatnog doprinosa onim što rade kada se zaposle i kada završe škole, kakve god škole, i onim što jesu u društvu, bivajući tretirane kao ljudska bića.

S ovim je u vezi i rasprava o tome da li nam trebaju imenice za zanimanja u ženskom rodu. Samo ću da vas podsetim da je sve bilo neobično: bilo je neobično i „doktorica“, bilo je neobično i „docentkinja“ dok Ksenija Atanasijević nije odradila disertaciju na Beogradskom univerzitetu kao prva i dobila zvanje docentkinje, uz jedan neverovatan čaršijski linč koji je pratio nju i njenu disertaciju o Ruđeru Boškoviću, do tužne činjenice da danas ne znamo gde joj je grob na Novom groblju.

To je sve istorija, zajednička istorija žena i muškaraca u Srbiji. Da ne spominjem sve one prve koje su krčile put kroz obrazovanje i kroz zanimanja u kojima žena nije bilo, koje su prošle svojom ženskom stopom tamo gde nijedna žena pre njih nije prošla da bismo mi rođene dvadeset, trideset, četrdeset ili pedeset godina kasnije imale široko otvoren put.

Ako nacionalni okvir kvalifikacija to ne vidi kao vrednost, ja sam sigurna da smatrate celishodnim da ste dovoljno napisali, ali nećete umanjiti celishodnost zakona prihvatanjem ovakvog amandmana. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima koleginica Kostić.

Izvolite.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Vlada je u cilju unapređenja i razvoja obrazovne politike u 2018. godini predložila da se u budžetu na ime Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja izdvoji dvadeset jedna milijarda dinara više, što smo mi ovde sa zadovoljstvom izglasali i usvojili. Samim tim usvojili smo jednu novu politiku Ministarstva nauke i prosvete koja se naročito ogleda u ovoj godini u digitalizaciji, preduzetništvu, međunarodnoj maturi, komercijalnim studijama i slično.

Posebno bih istakla da je ove godine u budžetu Ministarstva prosvete izdvojeno petnaest miliona za razvoj i unapređenje preduzetničkog obrazovanja. Dobar primer iz prakse jeste lokalna samouprava iz koje dolazim, Sokobanja, gde je prošle godine na Međunarodnim danima učeničkog preduzetništva učestvovalo više škola iz Srbije i gde su se učenici takmičili na temu biznis ideja za razvoj turističke ponude Sokobanje. Takođe, u tim danima imali su i predavanje koje je pomoćnik ministra Gabrijela Grujić održala na temu dualnog obrazovanja, što je svakako unapredilo prihvatanje te ideje od strane samih predavača. I ove godine Međunarodni dani učeničkog preduzetništva održaće se u Sokobanji i sve zainteresovane škole pozvane su da učestvuju na toj manifestaciji, gde će biti održane i razne konferencije za nastavnike.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. st. 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas

raditi i posle 18 časova zbog potrebe da Narodna skupština što pre donese zakone iz dnevnog reda ove sednice.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Duško Tarbuk.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Tarbuk, izvolite.

DUŠKO TARBUK: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministri sa saradnicima, uvaženi građani Srbije, želeo bih da predložim amandman na Predlog zakona o NOKS-u i ukažem na njegov značaj za efikasnost rada lokalne samouprave.

Predloženi zakon, odnosno uspostavljanje nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije koristiće mnogobrojnim subjektima učesnicima u sferi rada i obrazovanja, jer bi novouspostavljeni okvir doprineo obezbeđenju kvaliteta kao rezultat rada i stručnog obrazovanja i obučavanja. Korisnici uspostavljenog sistema državnih institucija i javnih službi, zahvaljujući usaglašenosti sistema obrazovanja i kvalifikacija, sada mogu dobiti profesionalne i sposobne javne službenike.

Neophodno je da lokalna samouprava kao organ državne uprave na koji su građani i privreda neposredno upućeni bude sposobna, efikasna i profesionalna. Ono što svi želimo jeste lokalna samouprava kao servis građana. Posao države mogu da unaprede samo motivisani, disciplinovani i profesionalni službenici. Tako nešto možemo u narednom periodu da očekujemo upravo od pojedinaca koji prolaze obrazovni sistem usaglašen sa potrebama privrede. Prethodna i ova vlada prepoznale su značaj veština koje moraju da se ugrade i da je ulaganje u obrazovni sistem i edukaciju višestruko isplativo i neophodno na našem putu ka izgradnji moderne i evropske Srbije.

U svakom slučaju, sve ono što ukida ono „FT1P“ ili „fali ti jedan papir“ ili „dođi sutra“ ja s obe ruke podržavam. Molim kolege poslanike da u danu za glasanje nađu snage i vremena da podrže ovaj amandman.

Gospodinu ministru i njegovim saradnicima čestitam što su ubrzali naš obrazovni sistem i približili ga evropskom nivou. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Parezanoviću, izvolite.

MARKO PAREZANOVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege, ovim amandmanom dodatno se ističe uticaj ovog zakona na sveobuhvatno unapređenje školstva u Srbiji kao jednog od osnovnih preduslova za razvoj kako privrede i privatnog sektora tako, s druge strane, i kvaliteta javnih usluga.

Kao i niz prethodnih zakona u sferi obrazovanja i ovaj zakon ističe važnost celoživotnog učenja kao jednog od osnovnih principa reforme obrazovanja, odnosno da se učenje i obrazovanje ne završava sa završenom osnovnom, srednjom školom ili fakultetom, jer vreme u kojem živimo bez dileme iziskuje i nova učenja i nova znanja i prilagođavanje novim tehnologijama.

Ono što ovaj zakon treba da obezbedi, između ostalog, jesu veća transparentnost i razumljivost kvalifikacija, obezbeđivanje priznavanja neformalnog i informalnog učenja, da jasno definiše nivoe i podnivoe obrazovanja, kao i usklađenost sa Evropskim okvirom kvalifikacija. Sve to kao proizvod treba da donese veću motivisanost pojedinaca za celoživotno učenje, usavršavanje, napredovanje i da pojedinac može da očekuje da sve to bude prepoznato, merljivo i vrednovano u sistemu u kojem radi, jer samo uz veću motivisanost svakog pojedinca možemo da očekujemo da celoživotno učenje bude u potpunosti prihvaćeno.

Dakle, očekujem da ovaj zakon pozitivno deluje na usavršavanje, stručno i profesionalno, svakog pojedinca, a to je osnovni preduslov za razvoj privrede, privatnog sektora i kvaliteta javnih usluga, jer, kao što znamo, svaki sistem čine ljudi, pojedinci i njihovim napredovanjem napreduju i ti sistemi. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

GORAN PEKARSKI: Hvala, predsedavajući.

Poštovane dame i gospodo poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, evo čuda – poslanik podneo amandman pa se javlja za reč. Možda bi trebalo da se izvinimo mladom gospodinu Aleksiću zbog toga što kao poslanici vladajuće strukture, odnosno vladajuće grupe podnosimo amandmane, ali šta da radimo, to je naše pravo, naša obaveza. Hteo sam da umesto amandmana podnesem zahtev za subvenciju za kupovinu traktora, ali to danas nije na dnevnom redu.

Koristim ovo pravo i kada neko kaže „briše se član zakona“ naše je pravo da kažemo „ne briše se član zakona“. Možda treba da podnesemo amandmane na kojima će da stoji da treba član da se boldira, da se podebljaju slova da bi se na takav način dalo na značaju.

Podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona i predlažem da se doda stav 3. koji kaže: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na upošljavanje kapaciteta.“ To sam predložio na osnovu drugog cilja NOKS-a koji kaže – razvoj standarda kvalifikacija zasnovanih na potrebama tržišta rada.

Ovim amandmanom hteo sam da skrenem posebnu pažnju na značaj donošenja ovog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, jer se NOKS-om uspostavlja integrisani jedinstveni sistem koji obuhvata sve nivoe, koliko se sećam, ima ih osam, i sve vrste kvalifikacija koje su grupisane u četiri grupe, a to

su osnovno, srednje, akademsko i strukovno obrazovanje. Usvajanjem ovog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije on postaje instrument za uređivanje i povezivanje oblasti kvalifikacija i tržišta rada i stimulatívni je osnov za primenu celoživotnog učenja.

Ovim zakonom uspostavlja se i sistem za razvrstavanje klasifikacija KLASNOKS, koji je usklađen sa Međunarodnom standardnom klasifikacijom obrazovanja poznatom pod šifrom *ISCED 13-F*, a uloga NOKS-a je da se povezuje sa Evropskim okvirom kvalifikacija.

Želja onih poslanika koji kažu da se ovo briše nije ništa drugo nego želja da Srbija ostane prosvetno neuređena, pravno neuređena i bez pravih planova. Srpska napredna stranka ne želi tako nešto; Srpska napredna stranka želi da ovaj parlament preuzme ulogu za šta i postoji, a to je da donosi zakone, a nikako da preuzme ulogu gumice i da briše zakone.

Ne bih se složio sa zamerkom pojedinih poslanika da zakoni ne treba da budu ovako precizni, da ne treba da budu detaljni i da treba nešto ostaviti za podzakonska akta, jer mislim da uređenjem i detaljnom regulacijom ovakvog zakona podzakonska akta postaju još preciznija, još bolja i da se na taj način sprečava zloupotreba, pronalaženje rupa u zakonu i birokratska zloupotreba ili loše tumačenje zakona.

Ne slažem se sa zamerkom koja je upućena ministru, da je sklon čestim promenama zakona, jer mislim da je to dobro na osnovu usklađivanja zakona i nekih stvari koje se dešavaju u praksi. Sećam se reči ministra unutrašnjih poslova dr Nebojše Stefanovića, predsednika Gradskog odbora SNS Beograda, koji je rekao – ako treba, zakon ću menjati na svakih mesec dana kako bi zakoni bili što bolji. Hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ljubiša Stojmirović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milan Knežević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Kneževiću, izvolite.

MILAN KNEŽEVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, kolegínice i kolege, ovo je još jedan od naših amandmana iz vladajuće stranke i odnosi se, isto kao amandmani prethodnih kolega, na član 1. Čisto radi gledalaca koji prate prenos, da ponovimo da se članom 1. Predloga ovog zakona uspostavlja nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije i da se u tom članu praktično definiše i uređuje sistem kvalifikacija sa ciljevima, svrhom i rezultatima. Znači, član 1. uspostavlja bazične ciljeve i rezultate kojima se definiše sve što se donosi kasnije u svim članovima.

Predlažem amandman kojim se dodaje stav 3. Taj stav 3. odnosi se prevashodno na prosvetni sistem, tako da ću da ga pročitam čisto zbog gledalaca: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na razvoj prosvetnog sistema.“

Praktično, ne samo nacionalni okvir kvalifikacija... A sada kada o njemu diskutujemo, ovo je još jedan zakon kojim se zaokružuje set zakona koji smo u jesenjem zasedanju imali a odnosi se na obrazovanje. Svi ti zakoni bili su reformski u mnogo čemu, da sada ne podsećamo, ali praktično, kao i ovaj zakon o kome sada diskutujemo, koji je trebalo, već su neke kolege poslanici rekli, mnogo ranije da bude donesen... Ministarstvo je pokazalo veliki trud jer donošenje ovakvog zakona podrazumeva mnogo odgovornosti, stručnog rada i truda da bi se jedan ovakav nacionalni okvir kvalifikacija doneo.

Praktično, donošenjem ovog zakona po mehanizmu povratne sprege mora reformski da se pristupi i u obrazovanju definisanjem odgovarajućih nivoa znanja i veština, jer suština, krucijalna osnova ovog zakona jeste da se uvede koncept ishoda učenja. Stvoreni su uslovi kojima se omogućava osnovna stvar – da se svaki ishod učenja može vrednovati, oceniti i proceniti. Na taj način mogu da se tačno odrede subjekti koji mogu to da obavljaju, nivo veština i znanja koji odgovarajući kvalifikacioni nivo podrazumeva i, u praktičnom delu, sposobnosti i oni poslovi koje odgovarajući kvalifikacioni nivo može da obavi.

Ovaj zakon o NOKS-u predstavlja veliki dalji napredak Ministarstva u uvođenju novih reformi u oblast obrazovanja koje će da dovedu do poboljšanja i daljeg doterivanja i osavremenjivanja našeg školstva, od predškolskog do visokog obrazovanja. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ostoja Mijailović.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Željko Sušec.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Kolega Popoviću, izvolite.

BRANKO POPOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, dopunom ovog člana stavom 3. koji sam predložio zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije će dodatno afirmisati sveukupni razvoj naše države, a posebno razvoj regionalnih medicinskih centara.

Vlada Republike Srbije je pokazala da se omogućavanjem redovnog i kvalitetnog stručnog usavršavanja mladih ljudi, obezbeđivanjem adekvatnih uslova za rad i novim investicijama stvaraju najpovoljniji uslovi za razvoj države. Ulaganje u zdravlje ljudi je ulaganje u budućnost. To je ideja kojom se vodila Vlada Republike Srbije gradeći nove zdravstvene ustanove širom naše

zemlje. Klinički centar, Niš u čiju obnovu i izgradnju je uloženo pedeset miliona evra, opremljen najsavremenijom tehnikom i aparatima, danas je najmodernija zdravstvena ustanova u ovom delu Evrope. Obezbeđena su sredstva za završetak kliničkih centara u Beogradu, Novom Sadu i Kragujevcu; izgrađeni su novi domovi zdravlja; izgrađiće se bolnica „Tiršova 2“. Nabavljen je gama nož, u toku je nabavka sajber noža; preko deset linearnih akceleratora je raspoređeno širom Srbije, što je dovelo do smanjenja lista čekanja na zračenje. Nabavljen je veliki broj skenera, magnetnih rezonanci, digitalnih rendgena, savremeno opremljenih sanitetskih vozila.

Napredak u informatizaciji zdravstva, uvođenje elektronskog recepta, skraćeno vreme čekanja na terapiju onkoloških pacijenata, poboljšano stanje u oblasti mentalnog zdravlja, kao i rekordni rezultati u oblasti transplantacije organa doveli su zdravstvo Srbije na 20. mesto u Evropi. Podsećanja radi, 2013. godine zauzimali smo poslednje, 34. mesto.

Ovo je politika odgovornog i domaćinskog odnosa prema svojoj državi, politika marljivosti i brige za svoje građane; ovo je politika Srpske napredne stranke i našeg predsednika Aleksandra Vučića. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milanka Jevtović Vukojičić.

Koleginice Vukojičić, izvolite.

MILANKA JEVTOVIĆ VUKOJIČIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, podnela sam amandman na član 1. kojim se u stavu 3. dodaje novi stav, koji se odnosi na afirmaciju sveukupnog razvoja Republike Srbije, s posebnim osvrtom na zaštitu ranjivih grupa.

Najpre moram da pohvalim Ministarstvo prosvete zato što je zakon koji se odnosi na nacionalni okvir kvalifikacija rađen jedan duži vremenski period, odnosno rađen je od kraja 2014. do kraja 2017. godine, rađen u potpunom partnerstvu i socijalnom dijalogu sa svim relevantnim institucijama. Formiran je čak i međuministarski tim za izradu ovog zakona ali su i svi drugi važni činiooci, među kojima i Privredna komora Srbije i druge institucije, uzeli učešća u izradi nacionalnog okvira kvalifikacija.

Moram da istaknem da se jedan od principa nacionalnog okvira kvalifikacija odnosi na princip uvažavanja individualnih karakteristika svakog pojedinca, kao i princip jednake dostupnosti u sticanju kvalifikacija bez obzira na stepen poteškoća u razvoju svakog od učesnika.

Naravno, želim da istaknem, za razliku od predstavnika „žutog režima“ koji su opljačkali decu ometenu u razvoju za 157.000.000 dinara samo na dvorcu Heterlend, da je Vlada Aleksandra Vučića samo u školskoj 2016/2017. godini obezbedila za 674 učenika besplatne udžbenike. To su deca slepa, slabovidna, deca sa smetnjama u mentalnom razvoju, deca sa motoričkim smetnjama. Nisu u

pitanju samo 674 učenika, u pitanju je oko sedam hiljada udžbeničkih jedinica, među kojima je preko četiri hiljade u elektronskom formatu, blizu sedamsto na Brajevom pismu i blizu osamsto na uvećanom formatu. Za ove namene Vlada je izdvojila 27.318.000 dinara.

Tako to radi odgovorna vlast, vlast Aleksandra Vučića. Ova vlada je nastavila kontinuiranu politiku. I tako to radi odgovorno Ministarstvo, na čelu sa ministrom Šarčevićem. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Gordana Čomić.

GORDANA ČOMIĆ: Amandman koji se bavi preciziranjem za nacionalni okvir kvalifikacija, temom koju ću povezati sa zahtevima izrečenim u drugim amandmanima, za reči našeg jezika, za proces u našem društvu, kao što je – inkluzija.

Zašto govorimo – inkluzija? Zato što niti smo bili skloni niti razumemo dovoljno da je uključivanje (što bi bila prevedena reč) proces kojim su uključena sva deca: deca sa smetnjama u razvoju, deca sa fizičkim smetnjama, sva deca zajedno, jer je to proces koji je dobar za svu decu. Zbog toga je kolegница podnela ovaj amandman.

Izrazi kojima se opisuje fizičko i psihološko stanje deteta ili osobe koja ima smetnje u razvoju dosta često se u našem društvu koriste i za uvrede. Danas je Dan osoba sa autizmom. Još uvek često mnogi od nas kažu, kada hoće nekog da uvrede – autistična osoba. Ne znam da li ima zakona koji će takvu vrstu predrasuda ukloniti iz našeg jezičkog komuniciranja, kao što ne znam da li ima zakona koji će iz naše komunikacije ukloniti propagandu koja je zajednička šteta i zajedničko zlo, ali svakome na izbor, svako bira po onome što govori da bude ono što je. Kako god bilo, zahtev da se posebno spomenu društvene grupe koje su donedavno svugde bile potpuno nevidljive ili mete predrasuda, mete vređanja, eliminisanja iz društva jeste dobar za nacionalni okvir kvalifikacija.

Kao što bi bilo dobro da ministar na nekom od javnih slušanja, kojih je bilo u Narodnoj skupštini, uradi zajedno sa narodnim poslanicima analizu gde je sve problem sa uključivanjem u nastavne procese dece sa smetnjama u razvoju, sa invaliditetom. Jer, problema ima strašno mnogo: od novca koji je potreban za personalne asistente, preko načina na koji se personalni asistenti utvrđuju, do društvene osude, još uvek vrlo snažne, „šta će ta deca sa našom decom“, i kada su u pitanju deca sa smetnjama u razvoju, deca sa autizmom, deca sa invaliditetom a i romska deca ili migrantska deca.

To je sve naš zajednički posao i bilo bi dobro da ga se prihvatimo i u javnom govoru i u delima, ako smo na javnim poslovima, da jasno stavljamo do znanja da ova dobra odluka Vlade da se bar bedžom na reveru označi Dan osoba sa autizmom znači i neke naše svakodnevne korake, dnevne postupke, dnevno delanje za smanjenje lošeg ponašanja prema nekima od nas koji su različiti, da razumemo da je ta različitost bogatstvo za sve nas. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo bih da podsetim i vas i javnost da se, bar za poslednjih godinu i nešto dana, na tome radi intenzivno. I to nije ni za kakvu hvalu, ni marketing, nego je to potreba da tako radimo. A za decu migranata smo zaista država koja je najviše hvaljena na svim mogućim susretima, od zapadne Evrope preko Beča, gde god se dešavalo, pa i u Grčkoj, tako da smo tu postali čak neki uzor prema onome koliko smo volje i strpljenja pokazali.

Meni je drago da je dupliran broj romske dece koja pohađaju srednje škole, i devojčica (znači, stižu momke), o svemu se vodi računa, dupliran je broj studenata. Tako da o tome izuzetno vodimo računa pa ćemo u akciji koja sledi ogromna sredstva posvetiti obukama nastavnika u inkluziji romske dece.

Rekao sam prošle nedelje, mi u sistemu imamo skrivenog novca, koji se ne vidi jer se jako lako ljudi koji vode ustanove, da kažem, igraju sa tim Cenusom; to je neki pravilnik kojim mogu da prikažu više ili manje zaposlenih. Imajući u vidu u kakvom su stanju i budžet i država, ja nisam čekao nova sredstva nego radimo elektronski Cenus, i već smo saznali koliki je višak sredstava. Znači, taj novac će vratiti asistenata više nego što je bilo, u većoj meri, pedagoških, ovih ličnih pratilaca, školskih bibliotekara, psihologa, pedagoga i drugih struka, jer tada kada se seklo nije se vodilo računa. Tako da se o ovome vodi izuzetno računa i hvala vam što ste potegli ovo pitanje.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč? (Da)

Kolega Radičeviću, izvolite.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene koleginice i kolege, podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije kojim se dodaje stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na industrijalizaciju.“ Cilj mog amandmana je da se dodatno definiše predmet ovog zakona. Zašto baš s posebnim osvrtom na industrijalizaciju? Samo sa jakim i stabilnom industrijom država može da stane na zdrave noge i da očekujemo da ćemo imati stabilnu finansijsku situaciju.

Vlada Republike Srbije, a posebno predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić, ulaže ogromne napore da se industrijska proizvodnja u Srbiji poveća i da se uposli što veći broj radnika. Sve to direktno utiče na povećanje BDP-a i, naravno, utiče na smanjenje broja nezaposlenih. Napori koji su uloženi u prethodnom periodu već su počeli da daju pozitivne efekte. Investitori koji su uložili svoj kapital doveli su do toga da giganti koji u Srbiji poslednjih godina nisu radili ili su radili sa ogromnim gubicima danas počnu ponovo da rade. Primera za to ima mnogo, kao što su, recimo, Železara Smederevo ili „Fijat“ u Kragujevcu.

Žao mi je što nismo i ranije imali predstavnike vlasti kojima je glavni cilj dobrobit građana i jaka i stabilna država. Nažalost, njima je bio glavni cilj kako da napune svoje džepove, a ne državnu kasu. Da je bilo dobre volje, mašinska i elektronska industrija u Nišu bi i danas radile. Zato je neophodno dati punu podršku ljudima koji se domaćinski odnose prema svojoj zemlji i na sve načine pokušavaju da unaprede industriju kao osnov stabilne države.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Da li neko želi reč?

Kolega Lukiću, izvolite.

MLADEN LUKIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolege, podnošenjem ovog amandmana želim da se afirmiše sveukupni razvoj Srbije. Nužno je da sveukupni razvoj Srbije bude ravnomeran. To se postiže isključivo privlačenjem investitora, otvaranjem novih fabrika i radnih mesta, kako bi se motivisali ljudi da ostanu u svojim lokalnim samoupravama. Za to je potrebno koristiti postojeće kapacitete i stvoriti ambijent za maksimalno iskorišćavanje potencijala kojim lokalne sredine raspolažu.

Fiskalna disciplina podrazumeva da svi učesnici na tržištu izmiruju svoje obaveze u skladu sa zakonskim i ugovorenim rokovima da bi se povećala predvidivost poslovanja, izvršila pravilna raspodela resursa, sprovela tržišna selekcija i podsticajno delovalo na rast privrede. Da bi se to postiglo, moraju se obezbediti i preduslovi. Da bi neki učesnik tržišta zasnovao delatnost u nekoj lokalnoj samoupravi, potrebno je da se obezbedi, izgradi i revitalizuje infrastruktura kako bi se stekli uslovi za lakše privlačenje investicija.

S tim u vezi, neophodno je kroz izgradnju putne i kanalizacione mreže omogućiti budućim investitorima da mogu da se pozicioniraju i u Bajinu Baštu, lokalnu samoupravu iz koje dolazim. Da bi se to desilo, treba intenzivirati aktivnosti na izgradnji tunela Kadinjača, stavljanje u punu funkciju Aerodroma Ponikve, izgradnju lokalnih puteva i izradu nužnih urbanističkih planova kako bi u budućnosti mogla da se planira, u što kraćem roku, izgradnja kapitalnih objekata nužnih za razvoj moje opštine. Ovi preduslovi stvaraju uslove za izgradnju akva-parka, prvog na teritoriji zapadne Srbije, panoramske gondole u Zaovinama, najvećem i najlepšem selu Srbije, otvaranje spa i velnes centara na planini Tari, koja je najveća fabrika crvenih krvnih zrnaca u Evropi, i mnogih drugih.

Sve nabrojano stvara uslove za nova radna mesta. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč?

Koleginice Maletić, izvolite.

ALEKSANDRA MALETIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Ovaj amandman sam podnela s namerom da dodatno naglasimo uticaj tržišta rada, odnosno povezanosti i orijentaciju Vlade, koja je pokazala prethodnim zakonima svoju orijentaciju ka povezanosti između obrazovanja i tržišta rada. Nacionalnim okvirom kvalifikacija se ovo dodatno ističe i zapravo je dobar pokazatelj ka tome gde stremi ova vlada, odnosno da maksimalno iskoristi sve pogodnosti trenutne, pozitivne situacije u kojoj se nalazi Republika Srbija.

Podsetiću poslanike da smo mi u prethodnom periodu, za vreme bivšeg režima, imali dvostruko lošu situaciju, ako mogu tako da kažem, s obzirom na to da se proporcionalno koliko je rastao problem zaposlenja, odnosno bilo manjak radnih mesta na tržištu rada, jednako tome dešavala situacija da imamo određen broj, i to znatan broj, ljudi koji nisu mogli da se zaposle zato što nije bilo balansa između njihovog obrazovanja, odnosno kvalifikacija koje su posedovali i potreba tržišta rada. Upravo ovim nacionalnim okvirom kvalifikacija se povezuju ove dve stvari, tržište rada i obrazovanje, i pokušaće se u nekoliko navrata da se reši ovaj problem koji postoji već dugi niz godina.

Ne bih se složila sa poslanicima koji su ovde govorili o nepotrebnosti donošenja ovog zakona zato što je situacija upravo suprotna. Upravo iz navedenog primera se može videti da je godinama postojao problem da određeni ljudi koji imaju neke kvalifikacije nađu svoje radno mesto za vreme bivšeg režima, dok je u istom trenutku bio i nedostatak radnih mesta, sveukupno gledajući.

U nacionalnom okviru kvalifikacija najznačajniji trenutak jeste prethodno učenje. To je upravo ono što se ovim nacionalnim okvirom kvalifikacija priznaje i što će umnogome velikom broju ljudi omogućiti brže zaposlenje. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Drecun.

MILOVAN DRECUN: Poštovani predsedavajući, gospodine ministre, kolege, podneo sam amandman koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtnom na unapređenje odbrambenih kapaciteta.“

Pored ovog, podneo sam još tri amandmana sa ciljem da se prepozna značaj NOKS-a za unapređenje sistema odbrane, jer savremeni sistemi odbrane, da bi bili efikasni, da bi mogli da odgovore izazovima, moraju da budu precizno definisani i vrednovane kvalifikacije pripadnika sistema odbrane. Modernizacija svakog sistema je ključ njegovog napretka i razvoja, a za to su potrebni kvalifikovani pripadnici, koje treba precizno razvrstati.

Samo da vas podsetim, gospodine ministre, sistem vojnog školstva, koji objedinjuje obrazovnu i naučnoistraživačku delatnost, ne može da bude izvan NOKS-a. Univerzitet odbrane, koji školuje kadrove za potrebe sistema odbrane,

sadrži Vojnu akademiju, Medicinsku akademiju, Vojnomedicinsku akademiju, Institut za strategijska istraživanja, Institut za naučna istraživanja i, što je posebno važno, Školu nacionalne odbrane. Upravo je koncept celoživotnog obrazovanja u Školi nacionalne odbrane.

Postoje i drugi oblici usavršavanja kada su u pitanju pripadnici sistema odbrane, pored raznih kurseva, usavršavanje oficira i podoficira, ali i visoke studije bezbednosti i odbrane koje pohađaju i oficiri ali i visoki državni zvaničnici, ministri, državni sekretari.

Stoga mislim da bi NOKS morao da uključi sistem vojnog školstva i obrazovanja, odnosno Univerziteta odbrane i da unapredi sistem odbrane. Zato sam i predložio ovaj amandman. Mislim da on treba da bude usvojen jer ne možemo izvan NOKS-a da ostavimo ovaj sistem koji funkcioniše, u kojem se školuju pripadnici sistema odbrane od kojih zavisi budućnost i razvoj svake države. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljubica Mrdaković Todorović.

Koleginice Todorović, izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre sa saradnicima, predložila sam amandman u članu 1. Predloga zakona koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na inkluzivno obrazovanje“.

Uspostavljanjem NOKS-a definiše se prostor u kome se kvalifikacije uspostavljaju, opisuju se nivoi i vrste kvalifikacija, nadležna tela i procesi koji su u vezi sa uspostavljanjem sistema kvalifikacija, uz puno uvažavanje specifičnosti nacionalnog obrazovnog sistema, principa evropske obrazovne prakse, posebno Evropskog okvira kvalifikacija, jer, naravno, mi moramo kao društvo da idemo ukorak sa svetom.

Nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije predstavlja instrument kojim se uređuje oblast kvalifikacija i povezanost sa tržištem rada. NOKS je osnova za primenu koncepta celoživotnog učenja i od uticaja je na unapređenje sistema obrazovanja Republike kao i na razvoj pojedinaca.

Uspostavljanjem NOKS-a i uvođenjem koncepta ishoda učenja omogućava se vrednovanje učenja kroz uspostavljanje principa da svako postignuće može biti izmereno i vrednovano nezavisno od načina na koji je stečeno.

Kada govorimo o inkluziji, ona se definiše kao proces prepoznavanja i odgovaranja na različite potrebe dece i odraslih lica kroz povećanje učešća u učenju, kulturnom životu i životu zajednice, kao i kroz smanjenje isključivanja iz školovanja. Sva lica treba da budu deo školske zajednice bez obzira na njihove

snage i slabosti u pojedinim oblastima, tj. bez obzira na njihovu etničku pripadnost, jezik, materijalno stanje, pre svega tu mislim na siromaštvo, i slično. Ne smemo dozvoliti da bilo koje lice bude isključeno ili marginalizovano u društvu i lokalnim zajednicama na osnovu telesnih, čulnih, motoričkih i intelektualnih posebnosti zbog kojih će, ako ne dobije odgovarajuću podršku, biti osujećeno da ostvari svoje egzistencijalne potrebe i životne uloge.

Stoga predloženi amandman ima za cilj dodatno definisanje predmeta ovog zakona, što sprečava bilo kakav vid mogućnosti da se određeni delovi teksta predloženog zakona tumače proizvoljno ili pogrešno. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Jovica Jevtić.

Da li neko želi reč?

Kolega Jevtiću, izvolite.

JOVICA JEVTIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministri, drage kolege narodni poslanici, na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije koji je podnela Vlada Republike Srbije podnosim sledeći amandman – U članu 1. Predloga zakona dodaje se stav 3. koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije afirmiše se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na ravnomerni razvoj“.

Svedoci smo posvećenosti Vlade Republike Srbije sveukupnom ravnomernom razvoju čitave zemlje i zaista odgovorne i državotvorne politike, koja se ogleda u aktivnostima Vlade Republike Srbije koje za cilj imaju bolji i sigurniji život građana; zatim, posvećenosti Vlade definisanju normalnog i ispravnog sistema vrednosti u svim sferama društvenog života, a znamo da je žila kucavica svakog sistema dobar i ispravan sistem obrazovanja, sa jasno definisanim kvalifikacijama i zvanjima zasnovanim na principima celoživotnog učenja, individualnosti, jednakih mogućnosti, dostupnosti, transparentnosti, otvorenosti, povezivanja i saradnje, sve u cilju stvaranja društva jednakih šansi i ravnomernog razvoja na čitavoj teritoriji Republike Srbije.

U suštini, ovim predlogom zakona stvara se pravni osnov za uspostavljanje jedinstvenog i funkcionalnog sistema kvalifikacija i zvanja na čitavoj teritoriji Republike Srbije, koji će u budućnosti omogućiti bolju funkcionalnu uređenost društva u smislu sinhronizacije sistema kvalifikacija sa potrebama privrede; jednostavnije rečeno, funkcionalnu usklađenost između sveta rada i sveta obrazovanja, sve u cilju sveobuhvatnog razvoja čitavog društva.

Zbog svega napred rečenog smatram da je potrebno kroz predlog ovog amandmana dodatno definisati predmet ovog predloga zakona i samim tim uticati na bolji kvalitet predloženog zakonskog rešenja.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Majkić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Koleginica Majkić.

Izvolite.

ALEKSANDRA MAJKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre sa saradnicima, podnela sam amandman na član 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije. To je član koji uređuje predmet ovog zakona, tj. ono što se uspostavlja zakonom.

Predložila sam da se doda stav 3, koji posebno, tj. dodatno vezuje predmet ovog zakona sa sudstvom u Republici Srbiji. Smatram da je veoma bitno posebno vezati nacionalni okvir kvalifikacija Srbije sa sudstvom u Republici Srbiji, pre svega da bi se sprečila katastrofalna reforma sudstva, tj. pravosuđa, kakva se u Srbiji dogodila 2008. godine.

Postavlja se pitanje koje kvalifikacije su imali oni koji su 2008. godine išli sa „žutim spiskovima“, po sudovima Srbije i paušalno određivali koji sudija će da ostane na svom radnom mestu a koji ne.

Postavlja se pitanje koje kvalifikacije su imali oni koji su u kikindskom sudu bukvalno prepolovili broj sudija, odnosno nisu dozvolili reizbor sudija koje su, bez obzira na to što su radile dvadeset, trideset godina u struci bez ijedne mrlje i pridržavale se zakona u potpunosti, bile sklonjene samo zbog toga što nisu odgovarale principima odnosno kriterijumima Demokratske stranke. Ove sudije su se pridržavale zakona i mislile svojom glavom, ali očigledno da to nije bilo dovoljno jer nisu mislile glavom Demokratske stranke.

Zbog toga smatram da je još jednom veoma bitno povezati kvalifikacije, posebno ih povezati sa sudstvom u Republici Srbiji, jer sudstvo predstavlja jedan od tri najvažnija stuba nezavisne podele vlasti, tj. nezavisno sudstvo predstavlja jedan od ta tri stuba. Da bi došla neka bolja vremena, to nezavisno sudstvo treba da postoji i ono će doneti bolju budućnost budućim generacijama. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, po amandmanu?

Izvolite.

VJERICA RADETA: Veoma kratko. Čuli smo malopre da je ovaj amandman podnet da bi se sprečilo katastrofalno stanje u pravosuđu iz 2008. godine. Pitanje naše je – da li to znači da od 2008. godine do danas, 2018. godine, ništa nije popravljeno u tom katastrofalnom stanju?

Drugo pitanje je za ministra – s obzirom na to da Vlada nije prihvatila ovaj amandman, da li to znači da ministru ne smeta katastrofalno stanje u pravosuđu? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Milovan Krivokapić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Krivokapić

Izvolite.

MILOVAN KRIVOKAPIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolegice i kolege, na član 1. ovog zakona podneo sam amandmanom kojim se dodaje stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupan razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na nerazvijene opštine“.

Imajući u vidu da sam podneo amandman već na član 1. Predloga ovog zakona, imam potrebu da obrazložim, pre svega, NOKS, odnosno nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije. To je instrument kojim se uređuju pitanja kvalifikacija potrebnih tržištu radne snage i predstavlja osnovu za primenu koncepta celoživotnog učenja. Upravo koncept celoživotnog učenja je odgovor na pitanje kako da uhvatimo korak sa svetom koji se ubrzano menja, svetom u kom se sve teže prati protok informacija, gde je teško pratiti ubrzanje kojim se stvaraju nova znanja.

Odgovor na ovo pitanje je da je najznačajnije pravilno shvatiti proces i značaj učenja kako za lični rast tako i za unapređenje zajednice. Učenje je oduvek bilo sastavni deo čovekovog postojanja, a danas je to neprekidan proces napredovanja. Jednostavno, učiti znači menjati se. Živimo u svetu u kome se sve menja i sve uči: organizacije, gradovi, zajednice, pametne aplikacije i slično.

Koncept celoživotnog učenja predstavlja uvažavanje potreba odraslih za razvojem tokom čitavog života. Naime, obrazovanje je proces koji obuhvata samo organizovano učenje, dok je učenje širi pojam koji uključuje svaku priliku za sticanje znanja tokom čitavog života.

Bitno je naglasiti da se upravo zbog ubrzanog tehnološkog razvoja lista zanimanja dramatično menja i Srbija mora imati opisane obrazovne profile i zanimanja gde se ti profili uklapaju. To je važno zbog usklađivanja s evropskim standardima. U standardu nacionalnog okvira kvalifikacija znaće se, kada neko završi određenu vrstu obrazovanja, kakvu vrstu znanja je stekao, kakve sposobnosti i veštine i kakvu vrstu posla može da obavlja, jer se na taj način uređuje i lista jasno definisanih zanimanja. Evidentno je da u visokom obrazovanju postoji mnoštvo kvalifikacija, a ponekad se zbog njihovih stručnih naziva ne stiče utisak šta neko može da radi na osnovu stečene kvalifikacije, što nakon donošenja ovog zakona, odnosno izrade liste standarda više neće biti slučaj.

Dakle, u današnje vreme neophodno je konstantno ulagati u sebe, učiti, unapređivati svoje sposobnosti i znanja i na taj način se prilagođavati potrebama i zahtevima modernog tržišnog rada. Međutim, ni permanentno ulaganje u sebe nije dovoljno, potrebno je učiti brže od drugih i stečena znanja adekvatno primenjivati u datim okolnostima.

Razvojem i primenom NOKS-a uspostavlja se i uređuje sistem kvalifikacija koji je u skladu sa zahtevima društveno-ekonomskog razvoja uopšte kroz unapređenje kvaliteta obrazovne ponude i lakšu pokretljivost radne snage. Samim tim, afirmiše se sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom

na nerazvijene opštine, što je dodatno definisano u amandmanu 1. koji sam predložio. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanija Kompirović.

Izvolite, kolegice Kompirović.

STANIJA KOMPIROVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, podnosim amandman na član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija. Dodaje se stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje pravosuđa“.

Nacionalni okvir kvalifikacija označava prostor u kome se kvalifikacije uspostavljaju, opisuju nivoi, tela i procesi koji su vezani za njihovo uspostavljanje, kao i principi Evropskog okvira kvalifikacija.

Okolnosti ukazuju da je potrebno kontinuirano unapređenje sistema kvalifikacija kao jednog od ključnih uslova za razvoj društva zasnovanog na znanju i većoj zaposlenosti stanovništva, i dalji društveno-ekonomski razvoj kao i razvoj pojedinca.

U svetlu ukupnih reformi i reformi pravosudnih profesija treba izgraditi efikasni pravosudni sistem za sigurnost svakog građanina. Srbija mora da uradi mnogo toga iako je mnogo toga učinjeno dolaskom na vlast SNS i našeg predsednika Aleksandra Vučića, jer smo tada dobili jedno uništeno pravosuđe od strane dosovske vlasti i ostavljeno u katastrofalnom stanju.

Smatram da su bivši ministar Selaković kao i sadašnja ministarka gospođa Kuburović odradili da imamo brže i efikasnije pravosuđe. Ovo je važno jer je donošenjem novog Zakona o izvršenju i obezbeđenju smanjen broj starih izvršnih predmeta, a nekada su godine, čak i decenije, bile potrebne u rešavanju sporova. To je ono čemu kao društvo težimo da dobijemo što više i efikasnije u pravosuđu, da dobijemo rešenje sporova.

Nedopustivo je da članovi opozicije i bivšeg DOS-a kritikuju reforme našeg društva jer su oni stvorili čuvenu reformu kada su 2009. godine uveli poznatu operaciju sudova, 700, kada su sudije i tužioci ostali bez posla, koje je kasnije Ustavni sud vratio na posao. A sve to na štetu građana Srbije, na štetu penzionera, zaposlenih, koji su morali da trpe mere štednje.

Ali, kao društvo idemo napred – brže, jače i bolje – zahvaljujući politici predsednika Vučića. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Jolović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolega Joloviću.

NIKOLA JOLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre, u okviru reforme u oblasti obrazovanja i ostvarivanja ciljeva postavljenih u razvojnim dokumentima Republike Srbije neophodno je definisati nacionalni okvir kvalifikacija.

Član 1. ovog predloga zakona definiše način uspostavljanja nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije i njegovo povezivanje sa Evropskim okvirom kvalifikacija, kao i uređenje svrhe, ciljeva i principa NOKS-a, vrste i nivoa kvalifikacija, načina sticanja kvalifikacija, opisa znanja, veština, sposobnosti, stavova.

Potrebno je dodatno definisati predmet ovog zakona. Razlog za podnošenje ovog amandmana jeste da se NOKS-om afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na bolji pristup ekonomskim resursima.

Evropski okvir kvalifikacija, kao zajednički evropski referentni okvir, povezuje nacionalne sisteme kvalifikacija među različitim državama i obrazovnim sistemima u Evropi. Takođe, to je dokument koji sadrži opis dužnosti i zadataka, kao i kompetencija potrebnih pojedincu za efikasno obavljanje poslova u određenom zanimanju.

Samim tim, veliki značaj se pridaje boljem pristupu ekonomskim resursima u smislu da svaki pojedinac efikasno i efektivno obavlja svoj posao doprinoseći time boljem razvoju poslovanja institucije u kojoj radi i ostvarenju što boljeg poslovnog rezultata. Što bolji pristup ekonomskim resursima obrazovnog sistema sa sistemom privređivanja obezbediće prosperitet u svim privrednim granama kao i razvoj poslovanja u svim segmentima društvenih delatnosti, a sve u skladu i poređenju sa kvalifikacijama ostalih evropskih zemalja. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Joloviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Karadžić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite, kolegice Karadžić.

ANA KARADŽIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre Šarčeviću sa saradnicima, pred nama se nalazi set zakona iz domena obrazovanja. Pre svega, želim da naglasim da će Poslanička grupa Pokret socijalista – Narodna seljačka stranka – Ujedinjena seljačka stranka podržati ovaj set zakona u danu za glasanje.

Amandman koji sam podnela pre svega se odnosi na uvrštavanje rodne ravnopravnosti ne samo u ovaj zakon nego u sve zakone koje usvajamo u ovom domu. Smatram da je obrazovanje stub razvoja našeg društva i zaista mi je zadovoljstvo što vidim da je Vlada Republike Srbije ovo takođe pronašla kao jedan od najvažnijih ciljeva kada govorimo o reformama našeg društva.

Zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije uvrštavanjem rodne ravnopravnosti omogućava da se obrazovanje kapitalizuje u smislu da žene budu bolje zapošljavane, lakše zapošljavane i da se ostvare u svojoj karijeri na osnovu svojih kompetencija i znanja koje su stekle svojim

obrazovanjem. Implementacija ovog zakona usaglašava naše okvire sa okvirima Evropske unije.

Nekada je obrazovanje bilo potpuno nedostupno ženama. Rodna ravnopravnost kao pojam uopšte nije bila prepoznata. Danas, uticajem svih nas, žena u Parlamentu, žena na drugim političkim javnim funkcijama, omogućeno je ženama da se čuje i njihov glas, omogućeno je da rade u struci, omogućeno je da se obrazuju. Ono što je veoma važno jeste da sa Koordinacionim telom za rodnu ravnopravnost Srbija može da se pohvali rezultatima da se sada nalazi na 40. mestu od 144 zemlje, što je, složićemo se, veliki rezultat s obzirom na okruženje u kojem se nalazimo.

Smatram da navedeni amandman potvrđuje da nam je rodna ravnopravnost veoma važna. Treba da ga usvojimo kako bismo pomogli tom koordinacionom telu, kako bismo pomogli svim ženama koje se danas bore za poboljšanje svog položaja. Smatramo da je obrazovanje važan faktor, odnosno ovaj zakon o obrazovanju, ako se usvoji ovaj amandman, biće važan faktor u postizanju napretka upravo u rodnoj ravnopravnosti. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Karadžić.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Mirko Krlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Mirko Krlić.

Izvolite.

MIRKO KRLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Gospodine ministre sa saradnicima, poštovane kolege, u ovom zakonu o kvalifikativnosti, naravno i njenom značaju za razvoj Republike Srbije, ja bih se svakako osvrnuo, u svim amandmanima koje sam ovom prilikom predložio, i na region i značaj regiona.

Povodom ovog amandmana posebno ću skrenuti pažnju na danas najškakljiviji i najproblematičniji deo što se našeg regiona tiče i Srba u regionu, a to je svakako Kosovo i Metohija. Na svu sreću, još uvek postoji obrazovanje po srpskom sistemu, ali moram da vas podsetim da obrazovanje i sticanje kvalifikacija u tom slučaju nije samo lični prosperitet već prosperitet cele zajednice. Zbog toga je primena ovakvih amandmana i briga o regionu opštenacionalno dobro i opšti nacionalni cilj.

Želeo bih da vam kažem da, recimo, pre 2012. godine pandan ili produžena ruka vašeg ministarstva u Kancelariji tadašnjeg Ministarstva za Kosovo i Metohiju jeste Sektor za obrazovanje. Po sopstvenom priznanju, šef Sektora za obrazovanje, što jeste negde, taj sektor, pandan i Pokrajinskom sekretarijatu za obrazovanje kao što je u Vojvodini... Šef tog sektora tri i po godine nije bila na Kosovu i Metohiji, znači, po sopstvenom priznanju ali ne i po sopstvenoj ideji. Zamislite nekog ko raspisuje školska sredstva, materijalne troškove, grejanje, sve račune, učila i sve što je potrebno za jednu školu, a tu školu tri i po godine (ni tu, a ni druge) nikada nije ugledala. E tako se nekad

vodilo obrazovanje na Kosovu i Metohiji. Na svu sreću, više nije tako. Ta briga je, naravno, poboljšana i mnogo se i dalje ulaže.

Ne znam da li je to izvodljivo i moguće ali sam pristalica elitizma kada se radi o regionu. Znae, najbolja srednja škola u bliskoj prošlosti, najbolja gimnazija nije ni u Beogradu ni u Novom Sadu, već u Karlovcima. Najponosniji smo na Karlovce. Zašto ne bi bilo obrazovanje na Kosovu i Metohiji elitno obrazovanje? Zašto fakultet u Prištini ne bi bio naš Kembridž ili Oksford, sa najboljim profesorima, ako treba i gostujućim profesorima?

Jedan od načina borbe za Kosovo i Metohiju jeste i borba za obrazovanje, a obrazovanje je tamo još uvek naša nacionalna osobina. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar gospodin Mladen Šarčević.

Izvolite, ministre.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Nekako sam morao da se nadovežem na ovo što ste vi rekli, mislim da ste u pravu. Jednostavno, rad na univerzitetu je počeo, napravili smo više poteza kojima smo sada doveli do toga da nema vikend nastave, da počinje da se dešava ono što smo hteli, da se Prištinski univerzitet, smešten u severnom delu Kosovske Mitrovice, zaista profiliše u jedan dobar univerzitet. To je nešto što radimo zajedno sa rektoratom, sa studentima i na svim poljima.

Isto kažem da sam video jako dobre ustanove... Opet zavisi od ljudi koji rukovode njima i od timova. Ja ih nijednim delom ni gestom ne odvajam od bilo kog drugog dela Srbije; apsolutno svi procesi, od elektronskog dnevnika, opreme, od reformskih poteza sada, licenciranja direktora, do obuke nastavnika – to obuhvata sve ljude dole. Ima drugih nevolja, koje su nasleđene, i o tome treba da vodimo računa, vrlo smo senzibilni, ali uvodimo red i država mora da bude tamo apsolutno vidljiva ne samo s aspekta pomoći nego i poštovanja svih načela i pravila kvaliteta. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Šarčeviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Bojan Torbica.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Bojan Torbica.

Izvolite.

BOJAN TORBICA: Hvala. Poštovani predsedavajući, cenjeni ministre sa saradnicima, kolege poslanici, predložio sam amandman kojim se u članu 1. Predloga zakona dodaje stav 3. koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na efikasnost pravosuđa“, sa ciljem da pre svega kroz afirmaciju stečenih kvalifikacija i unapređenje profesionalnih kompetencija zaposlenih u pravosuđu utičemo na povećanje efikasnosti pravosuđa u celini.

Govoreći o sveukupnom razvoju Republike Srbije, sa željom da se poveća efikasnost srpskog pravosuđa, moram da podsetim da se Srbija danas i

dalje nalazi u fazi ispravljanja katastrofalnih posledica reforme pravosuđa iz 2009. godine, reforme koja je ostavila jedan ogroman teret svima onima koji danas rade u pravosuđu i koja je imala izuzetno negativne posledice na efikasnost srpskog pravosuđa.

Upravo ta reforma koju je 2009. godine sproveo bivši režim predstavlja najveću nesreću koja je ikada mogla da zadesi srpsko pravosuđe. Upravo ta reforma koja je sprovedena 2009. godine predstavlja najgori udar na efikasnost pravosuđa, pre svega zato što je tog 31.12.2009. diskreciono i pod uticajem politike razrešeno preko hiljadu sudija i tužilaca, koji su predstavljali trećinu pravosudnog kadra, a bili su i kvalifikovani, i kvalitetni, i časni i čestiti, ali nisu bili politički podobni.

Zbog svega ovoga, a u interesu građana, dužni smo da na svaki mogući način utičemo na povećanje efikasnosti pravosuđa. Moramo priznati da je prethodnih nekoliko godina bilo značajnih rezultata u povećanju efikasnosti našeg pravosuđa, ali se mora još mnogo učiniti kako bismo ispravili katastrofalne posledice iz 2009. godine. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Torbica.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Aleksandar Marković.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Aleksandar Marković.

ALEKSANDAR MARKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman naglašava potrebu za modernizacijom, i to u kontekstu sveukupnog razvoja Republike Srbije, onako kako je to i napisano u predlogu amandmana. On apsolutno ima svoje mesto u ovom predlogu zakona.

Ovaj predlog zakona predstavlja nastavak reformi u oblasti obrazovanja i njime ostvarujemo sve one ciljeve koji su postavljeni u razvojnim dokumentima Republike Srbije. Ako želimo da unapredimo sistem obrazovanja, ako želimo da razvijamo sistem obrazovanja, ako želimo modernizaciju obrazovnog sistema, onda je neophodno definisanje NOKS-a, što ovaj predlog zakona i čini.

Dakle, upravo uspostavljanjem NOKS-a uređujemo čitavu oblast kvalifikacija i povezanost, kako smo čuli od nekoliko kolega, sa tržištem rada. Na taj način definišemo jedinstveni i integrisani NOKS, koji obuhvata sve nivoe i vrste kvalifikacija, bez obzira na to da li je u pitanju formalno obrazovanje, neformalno obrazovanje, informalno učenje, tj. životno ili radno iskustvo i, što je jako važno, nezavisno od životnog doba u kome se kvalifikacija stiče.

Drugim rečima, kako je to i napisano u zakonu, omogućićemo vrednovanje učenja kroz princip da svako postignuće može biti izmereno ili vrednovano nezavisno od načina na koje je stečeno.

Dakle, sasvim je jasno da će od ovog koncepta benefite imati i građani i država. Zato mislim da je važno da prihvatimo ovaj predlog zakona, a moj amandman je apsolutno kompatibilan sa samim tekstom zakona. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Đorđe Komlenski.

Da li neko želi reč?

Reč ima Đorđe Komlenski.

Izvolite.

ĐORĐE KOMLENSKI: Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvaženi ministre sa saradnicima, smatrao sam da bi bilo korisno predložiti amandman na član 1, koji definiše predmet ovog zakona, koji glasi da se „NOKS-om afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na veću socijalnu ravnopravnost“.

S obzirom na to da u članu 1. stoji, između ostalog, da je predmet definisanja ovog zakona i povezivanje s Evropskim okvirom kvalifikacija, što meni lično baš i nije od nekog velikog značaja ali razumem interese građana Srbije i tendencije koje idu, smatrao sam da je i pitanje socijalne ravnopravnosti nešto što treba da bude jedan od ključnih elemenata u daljem radu kada je u pitanju NOKS.

Zašto? Zato što je članom 3. definisano u stavu 9, između ostalog, u ciljevima NOKS-a – obezbeđivanje uporedivosti i prepoznatljivosti kvalifikacija stečenih u Republici Srbiji sa kvalifikacijama stečenim u drugim državama. Možda ne izgleda na prvi pogled da ovo ima direktnu vezu, ali je povezano jer kvalifikacije stečene u drugim državama... Nisu samo države Evropske unije, to su i bivše države SFRJ, gde mnogi naši sugrađani i oni koji žive u Republici Srbiji imaju ozbiljnih problema da neke svoje diplome na pravi način kvalifikuju i sebi obezbede odgovarajuću egzistenciju, a to jeste jedno od ključnih pitanja socijalne ravnopravnosti.

U članu 13. su definisane, u tačkama 3) i 4), nadležnosti saveta NOKS-a, pa se kroz davanje preporuka o procesu planiranja i razvoja ljudskih potencijala i davanje preporuka o poboljšanju povezivanja obrazovanja i potreba tržišta rada, kao i u članu 24. o međusobnoj saradnji institucija, direktno može primeniti ovaj amandman, koji bi onda obezbedio bolju socijalnu ravnopravnost svih onih na koje se NOKS odnosi.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljibuška Lakatoš.

Reč ima Ljibuška Lakatoš.

LJIBUŠKA LAKATOŠ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, ministre sa saradnicima, kolegice i kolege poslanici, podnela sam amandman kojim predlažem da se u članu 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije doda stav 3. koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na razvoj školskog sistema.“

U cilju reformskih procesa u oblasti obrazovanja, neophodno je definisati nacionalni okvir kvalifikacija. Zbog dosadašnjeg nepostojanja nacionalnog

okvira kvalifikacija postoji veliki raskorak između školskog sistema, tj. sistema obrazovanja, i potreba tržišta rada.

U narednom periodu potrebno je obezbediti još veća ulaganja u školski sistem, odnosno još veća ulaganja u obrazovanje i obuku na svim nivoima, što će ova vlada i predsednik Aleksandar Vučić svakako činiti. Potrebno je prilagoditi obrazovne ishode, tj. ishod učenja potrebama tržišta rada, a upravo to postizemo stvaranjem nacionalnog okvira kvalifikacija, čime ćemo pomoći privredi a posebno investitorima.

Nacionalni okvir kvalifikacija je osnova za primenu koncepta celoživotnog učenja i od velikog je značaja i uticaja na unapređivanje sistema obrazovanja u Srbiji, kao i na razvoj pojedinca. Uspostavljanjem nacionalnog okvira kvalifikacija doprinosi se obezbeđivanju kvaliteta rada, kao i stručnog obrazovanja i obučavanja, što će na kraju za rezultat dati brži razvoj naše zemlje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Krsto Janjušević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima gospodin Janjušević.

KRSTO JANJUŠEVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, Predlog zakona o NOKS i amandman koji sam podneo, gde se NOKS-om afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje ekonomskog razvoja... Dakle, NOKS svakako predstavlja neku vrstu zajedničkog jezika između tržišta rada i obrazovanja, predstavlja alat kojim na jedan praktičan način približavamo tržište rada i obrazovanje.

NOKS-om se definišu jasna pravila: na koji način se stiče kvalifikacija, kako se potvrđuje ta kvalifikacija i na koji način ta kvalifikacija može biti uporediva. Veoma važan u okviru NOKS-a je i koncept celoživotnog učenja, i to predstavlja možda i krov svih ovih reformskih zakona iz oblasti prosvete.

Dakle, ovde se ne radi samo o tome da ćemo imati jednu kvalitetnu bazu kvalifikacija, ovde se radi i o motivu ljudi koji su u onom delu neformalnog i informalnog obrazovanja. Oni imaju šansu da steknu svoju kvalifikaciju. Kada vide da imaju tu šansu, to će da im bude motiv više da rade, da se unapređuju, da im se priznaju prethodna znanja i da budu još bolji na poslu, samim tim bolja radna snaga i bolja radna mesta.

Politika boljih radnih i više radnih mesta, politika učenja na poslu uvek će pobediti politiku ostavljanja bez radnih mesta i politiku mučenja bez posla. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Janjuševiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marijan Rističević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marijan Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani predsedavajući, mi koji živimo na selu i koji se u praksi bavimo poljoprivredom pravimo veliku razliku između znanja i zvanja. Dakle, dosad smo imali puno ljudi sa zvanjem, ali sa znanjem su, posebno praktičnim, sa spojem teorije i prakse, veoma loše stajali.

Navešću primer: Danska, Holandija. Koliko je bitno praktično znanje, a ne samo zvanje, najbolje govore primeri Holandije i Danske. Srbija ima 3.200.000 hektara poljoprivrednog zemljišta, Vojvodina ima 1.680.000. Danska ima 1.700.000 ha obradivog zemljišta i sa tog zemljišta ima poljoprivrednu proizvodnju, odnosno izvoz poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda vredan 23 milijarde evra. Holandija, njen izvoz u poljoprivredi, sa pola poljoprivrednog zemljišta u odnosu na to koliko ima Srbija, vredan je 79 milijardi evra.

Dakle, to su najbitniji razlozi zbog čega praktično znanje, koje naši poljoprivrednici već imaju, mora da budu unapređivano što više da bi rezultat i konkurentnost na svetskom tržištu mogli da budu što bolji, da bi proizvodnja mogla da bude što veća, a da kvalitet tih proizvoda bude u skladu sa standardima Danske i Holandije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Rističeviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milija Miletić.

Izvolite.

MILIJA MILETIĆ: Zahvaljujem se, predsedavajući.

Uvaženi ministre, kolege poslanici, građani Srbije, podneo sam amandman na član 1. stav 3. sa željom da stavimo akcenat na nerazvijena područja, baš zbog toga što dolazim iz Svrljiga, što je za mene najlepša opština u Srbiji, koja se nalazi pored grada Niša, a to je najlepši grad u Srbiji.

Država Srbija ulaže u razvoj tih područja. Mi kao lokalna samouprava... Odnosno, predsednik opštine sa svojim timom je unazad nekoliko dana, na inicijativu Ujedinjene seljačke stranke čiji sam ja predsednik, podneo zahtev i doneli smo odluku da finansiramo upis prvog razreda srednje škole i da svako dete koje upiše prvi razred srednje škole kod nas u Svrljigu dobije pet hiljada dinara. U narednih godinu dana dete to dobija kao pomoć. S druge strane, za dete koje želi da upiše dualno obrazovanje stavili smo 50% više jer želimo da na taj način damo stimulaciju da što veći broj dece ostane u Svrljigu. A to znači i u ostalim opštinama kao što je Svrljig: Bela Palanka, Gadžin Han, ostale opštine koje su nerazvijene, koje imaju šansu za razvoj i ovakvim zakonima mogu sebi da obezbede mnogo bolje uslove za život, rad i ostanak u tim našim opštinama.

Mislim da ćemo na ovakav način kao što Opština Svrljig radi, gde je na čelu Jelena Trifunović, predsednik opštine, ispred Ujedinjene seljačke stranke... I ja kao predsednik Ujedinjene seljačke stranke u Skupštini Srbije, na svakom koraku želim da dam potencijal razvoju nerazvijenih područja. A vidimo i sami

da naš predsednik, gospodin Vučić, svim srcem radi za razvoj nerazvijenih područja; vidimo ga u svakom delu naše Srbije, vidimo ga i u Svrljigu, i u Beloj Palanci, i u Gadžinom Hanu, i u Merošini... To znači da Vlada Republike Srbije na čelu sa našom premijerkom, predsednik Srbije i mi ovde u Skupštini stvarno želimo da stavimo akcenat da se razvijaju nerazvijena područja, da se razvijaju male opštine kroz program koji je ovako dobar, kroz program kada se da edukacija.

I same lokalne samouprave mogu iz svojih budžeta da odvajaju sredstva za mlade ljude – kao što radimo mi kod nas u Svrljigu – koji žele da upišu prvu godinu srednje škole, pa da dobije svako dete pet hiljada dinara, a ko želi da upiše dualno obrazovanje sedam i po hiljada dinara. To su instrumenti da deca ostanu da žive tamo, da uče. Mogu da kažem, i to s ponosom, veliki broj dece iz moje opštine su veoma uspešni ljudi, veoma jaki i pametni ljudi, tako da iz malih sredina dolaze veliki ljudi.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Miletiću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Petković.

Izvolite.

VLADIMIR PETKOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, ovim članom 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije definiše se predmet ovog zakona.

Amandmanom sam predložio da se u članu 1. uvede 3. stav koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije se stimuliše sveukupni razvoj Republike Srbije sa posebnim akcentom na digitalizaciju državne uprave.“ Poseban naglasak u ovom svom amandmanu stavio sam na potrebu digitalizacije državne uprave, koja je proklamovana kao jedan od glavnih ciljeva Vlade Republike Srbije. Amandman ima za cilj da da podršku kako dosadašnjem tako i budućem radu Vlade Republike Srbije.

Digitalizacija državne uprave treba da ubrza i pojednostavi rad svih državnih organa i samim tim poveća dostupnost potrebnih informacija i usluga građanima Republike Srbije. Srpska napredna stranka je pokazala u većini opština u Republici Srbiji kako ovo treba da izgleda, posebno kroz idejno rešenje Kancelarije za brze odgovore. Svako ko želi može da vidi koliko su ovi poslovi ubrzani, a sve to na korist građana Srbije.

Ovaj zakon definiše nacionalni okvir za kadrovsku politiku. Sada Srbija ima veću potrebu za određenim kvalifikacionim strukturama. Zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije nasušno nam je potreban. Ovim amandmanom osnažujemo ovaj važan sistemski zakon koji reguliše pravnu regulativu iz sfere kadrovske politike ove zemlje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik dr Aleksandar Martinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

ALEKSANDAR MARTINOVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, ovim amandmanom želeo sam da afirmišem značaj zakona kada je u pitanju jačanje bezbednosnih struktura Republike Srbije. Zahvaljujući uspešnoj, promišljenoj i efikasnoj politici Vlade Republike Srbije, samo u prošloj godini postignuti su značajni rezultati kada je u pitanju jačanje bezbednosnih kapaciteta Republike Srbije, i to u svim oblastima.

Kada je u pitanju poboljšanje standarda pripadnika Vojske Srbije, doneta je jedna važna odluka – odluka o povećanju plata od 10% za pripadnike Ministarstva odbrane i Vojske Srbije počev od 1. januara 2018. godine. Dnevna naknada za rad na terenu i dnevna naknada za troškove za službu na posebnim vojnim objektima od 1. septembra iznosi 1.100 dinara umesto dotadašnjih 800 dinara.

Na inicijativu predsednika Republike Aleksandra Vučića i vrhovnog komandanta Vojske Srbije, a u saradnji s Ministarstvom unutrašnjih poslova i BIA, započeta je izrada projekta dugoročnog stambenog zbrinjavanja pripadnika svih bezbednosnih struktura.

Solidarna pomoć u slučaju rađanja deteta, a to je takođe u svrhu pronatalitetne politike koju vodi Vlada Republike Srbije, profesionalnog vojnog lica, odnosno civilnog lica u Vojski Srbije povećana je na nivo prosečne neto zarade u Republici Srbiji, što iznosi 47.220 dinara.

Samo u prošloj godini rešeno je stambeno pitanje za 173 pripadnika Ministarstva odbrane i Vojske Srbije i vojnih penzionera. Usvojen je program refinansiranja stambenih kredita.

Napravljen je dogovor sa većinom lokalnih samouprava u Republici Srbiji kada je u pitanju upis dece profesionalnih vojnih lica u predškolske ustanove. I, jedan značajan napor je država uložila u ovoj oblasti, a tiče se pokretanja inicijative za ukidanje participacije u pružanju zdravstvene zaštite vojnim osiguranicima.

Povodom ostalih amandmana nastaviću da iznosim značajne rezultate koje je država postigla kada je u pitanju jačanje bezbednosnih kapaciteta Republike Srbije, što bi trebalo da nađe mesta i u ovom predlogu zakona.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Martinoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jasmina Obradović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

JASMINA OBRADOVIĆ: Hvala lepo. Poštovani ministre, poštovane kolege poslanici, član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije uvodni je član zakona, kojim se definiše predmet ovog zakona. Amandmanskim rešenjem predložila sam uvođenje trećeg stava koji bi glasilo: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije se afirmiše sveukupni

razvoj Republike Srbije“, i ono čemu sam dala značaj i stavila primedbu je – „s posebnim osvrtom na funkcionisanje javnih preduzeća“.

Zašto javnih preduzeća? Zato što znamo da su nam se, između ostalog, i zbog nepostojanja jednog ovakvog zakona, pored svih loših stvari koje smo imali u prethodnom periodu, javna preduzeća nalazila u katastrofalnom stanju.

Ovim amandmanom podržala sam ovaj predlog zakona i naglasila potrebu za afirmacijom svega onoga što je Vlada Republike Srbije učinila u vremenu kada su političku odgovornost u ovoj zemlji preuzeli Aleksandar Vučić i SNS.

Akcentat mog amandmana je na boljem funkcionisanju javnih preduzeća u ovom periodu. Ono što je novina u ovoj sferi od kada je Srpska napredna stranka preuzela odgovornost jeste uvođenje javno-privatnog partnerstva, gde je, ponavljam, neophodan jedan ovakav zakon, na koji se dugo čekalo. Dok je ranije, u vreme neodgovornih „žutih“ vlasti, javni sektor bio taj u koji su na silu, izvinjavam se na izrazu, utrpavani kadrovi, dolaskom investitora preokrenuli smo negativan trend i uništeni privatni sektor danas je ponovo privredni motor ove zemlje. Svako danas može da proveri koliko je smanjena nezaposlenost u Srbiji u poslednjih pet godina i kako je zaustavljen privredni sunovrat u koji je Srbija do tada tonula.

Ovaj zakon definiše nacionalni okvir za kadrovsku politiku, a Srbija već sada ima potrebu za određenim kvalifikacionim strukturama. Zato nam je zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije i te kako potreban, a poslanici SNS mu i ovim amandmanom daju snažnu podršku. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik dr Dragana Barišić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolegice Barišić.

DRAGANA BARIŠIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, podnela sam amandman na član 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije i smatram da se dodavanjem stava 3. NOKS-om afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na zdravstveni sistem.

Kada uzmemo u obzir da čak 14% odraslog stanovništva odnosno stanovništva preko 15 godina nema završeno osnovno obrazovanje i da preko 20% stanovništva nema završenu srednju školu, što je problem i u EU gde preko 64.000.000 odraslog stanovništva nema završeno srednje obrazovanje, dolazimo u problem jer taj broj, odnosno čak jedna trećina stanovništva nema nikakve kvalifikacije za rad.

Naša vlada, Vlada Republike Srbije, i resorno ministarstvo trude se da odgovornom politikom unazad nekoliko godina uredi obrazovni sistem i dobrim reformskim zakonima idemo ka dobrom putu.

Ovom prilikom želela bih da pohvalim rad ministra Šarčevića, koji je odlukom Vlade Republike Srbije doneo odluku da se u mom gradu Kruševcu otvori poljoprivredni fakultet, što je zaista za pohvalu jer je time jedan region, Rasinski okrug, dobio državni fakultet. Nije samo to u pitanju, pre određenog perioda je uz ulaganje Kancelarije za ulaganja Republike Srbije i uz dobru saradnju sa lokalnom samoupravom Grada Kruševca završen jedan projekat, gde je jedna osnovna škola dobila preko 65.000.000 dinara. Znamo da je prethodna godina zaista upamćena po rekordnom ulaganju, a tek ova 2018. godina biće još bolja, što znači da smo zaista na dobrom putu. Idemo dalje i zato imamo podršku naših građana.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, dr Barišić.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Ognjanović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Olivera Ognjanović.

Izvolite.

OLIVERA OGNJANOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, predloženi amandman dodaje stav 3. u članu 1. i glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na finansijsku stabilnost.“

Nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije predstavlja sredstvo kojim se uređuje oblast kvalifikacija i povezanost sa tržištem rada. Do sada je veliki problem činila neusklađenost sistema obrazovanja sa potrebama privrede i veza između sveta rada i sveta obrazovanja u procesu razvoja i sticanja kvalifikacija. Zato su ciljevi NOKS-a razvoj standarda kvalifikacija zasnovanih na potrebama tržišta rada i društva u celini. Znanje postaje proizvod i preduzeću je cilj da stečenom znanju i veštini uvećava vrednost, a svako novo kreativno znanje mu daje stratešku prednost. Znanje i veštine koje poseduje ljudski resurs jednog preduzeća rezultat su interne akumulacije i ne mogu se kupiti a predstavljaju konkurentsku prednost.

Čeka se na otvaranje Poglavlja 9, koje se odnosi na finansijsku stabilnost. Usklađivanjem sa pravnom tekovinom Evropske unije stvaraju se preduslovi za stabilnost finansijskog sistema. Zato je NOKS sastavni deo. Istovremeno, utiče se na poboljšanje položaja učesnika na finansijskom tržištu kao i korisnika finansijskih usluga. Omogućuje se kvalitetnija i raznovrsnija ponuda ovih usluga. S tim u vezi, poseban segment čini zaštita potrošača, koja se ogleda u njihovom informisanju o uslugama koje pružaju finansijske institucije.

Zato se s pravom može reći da uspeh poslovanja savremenih preduzeća zavisi od uspešnog poslovanja materijalnom i nematerijalnom imovinom preduzeća, što je jedan od osnovnih uslova sveukupnog razvoja i finansijske stabilnosti Republike Srbije. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Olivera Pešić.

Da li neko želi reč?

Olivera Pešić.

Izvolite.

OLIVERA PEŠIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, ovim amandmanom dodatno se definiše predmet ovog zakona, odnosno ovim amandmanom se doprinosi afirmaciji sveukupnog razvoja Republike Srbije, s posebnim osvrtom na socijalnu ravnopravnost.

Jedan od prioritetnih ciljeva Vlade Republike Srbije jeste svakako socijalna ravnopravnost. Socijalna ravnopravnost će se postići kroz primenu Zakona o udžbenicima, o kome smo imali priliku da prošle nedelje razgovaramo u načelu, na taj način što će Vlada Republike Srbije u cilju omogućavanja jednake dostupnosti obrazovanja i vaspitanja finansirati, odnosno sufinansirati pripremu, nabavku i dodelu udžbenika, naročito za učenike koji su iz socijalno i materijalno ugroženih porodica.

Poštovani ministre Šarčeviću, Grad Leskovac je veran partner vašem ministarstvu i Vladi Republike Srbije u ostvarivanju socijalne ravnopravnosti jer se iz budžeta Grada Leskovca već tri godine izdvajaju značajna sredstva za kupovinu udžbenika za decu osnovnih i srednjih škola iz socijalno ugroženih porodica.

Smatram da će se ovim amandmanom doprineti unapređenju sistema obrazovanja u Srbiji. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Nikolić.

Ivana Nikolić, izvolite.

IVANA NIKOLIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ovim amandmanom se dodatno definiše važnost nacionalnog okvira kvalifikacija, koji će omogućiti unapređenje celokupnog sistema obrazovanja.

Ovom prilikom želim da ukažem na posebnu važnost saobraćajnog povezivanja kako bi se podržalo privlačenje direktnih stranih investicija, poboljšalo poslovno okruženje, promovisao ravnomeran regionalni razvoj i omogućio bolji pristup gradovima.

Značaj nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije ogleda se u uspostavljanju veze između zahteva rada i profesionalnih mogućnosti lica koja će vršiti određeni posao, odnosno zadovoljiti zahteve rada.

Nakon mnogo godina delovanja nekompetentnih i neodgovornih lica, čiji je rad doveo do zatvaranja fabrika, zatvaranja radnih mesta, urušavanja privrede, činjenica je da otkako su građani Republike Srbije ukazali poverenje Srpskoj naprednoj stranci rukovodstvo na republičkom i lokalnom nivou sve više ulaže, između ostalog, u infrastrukturu stvarajući uslove za što bolji kvalitet života i stavljajući akcenat na dobro povezivanje u svim vidovima saobraćaja, počev od

drumskog, preko železničkog, telekomunikacionog, do vazdušnog. Zaista se može govoriti o mnogim dobrim primerima.

Kao činjenicu za napred navedeno navešću primer iz opštine iz koje dolazim kroz jednu situaciju. U maju ove godine počinje sa radom prva fabrika u industrijskoj zoni u opštini Ub; u blizini auto-puta E-763 Beograd – južni Jadran otvara se fabrika obuće *Verdi Fashion International*. U ovaj pogon u opštini Ub biće uloženo oko milion evra i projekcija je da će broj radnika biti preko dvesta, sa različitim nivoima obrazovanja.

Republika Srbija prepoznala je važnost saobraćajnog povezivanja. Kroz ulaganje u obrazovanje činilaca koji se bave ovim oblastima i kroz dobre projekte šalje se dobra poruka investitorima. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Nikolić.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Katarina Rakić.

Nije prisutna.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milosav Milojević.

Izvolite, kolega Milojeviću.

MILOSAV MILOJEVIĆ: Uvaženi potpredsedniče Narodne skupštine, cenjeni ministre u Vladi Republike Srbije, dame i gospodo poslanici, na osnovu člana 161. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije podneo sam amandman na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije. Predlažem da se u članu 1. Predloga zakona doda stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje privatnog sektora.“ U tom smislu, ovim amandmanom unapređenje privatnog sektora uvodimo kao jedan od predmeta ovog zakona.

Kao što možemo videti, cilj ovog zakona je definisanje nacionalnog okvira kvalifikacija. To znači uređivanje oblasti kvalifikacija kao potvrda o stečenom znanju i sposobnostima. Na ovaj način vrši se usklađivanje sa principima evropske obrazovane prakse, uz povezanost sa tržištem rada.

Imajući u vidu navedeno, podnosim amandmane za ono što smatram veoma važnim, a to je unapređenje privatnog sektora privrede Republike Srbije i njegov dalji razvoj. Mi već imamo uveden sistem dualnog obrazovanja kao direktnu vezu obrazovnih ustanova sa budućim poslodavcima. To je pravi korak ka stvaranju stručnih kadrova, bolje poslovne klime i uslova za brži pronalazak poslovnog angažmana.

Ono što je veoma bitno i što smatramo za ključni cilj uloge lokalne samouprave jeste povezivanje i saradnja sa poslodavcima. Primer malopre rečenog, pored svih drugih mera o kojima ću govoriti kasnije, jeste završetak najmodernijeg Polikliničkog centra Opšte bolnice u Arandelovcu veličine 700 kvadratnih metara i ukupne vrednosti veće od 500.000 evra. Ono što je posebno važno kod izgradnje polikliničkog dela jeste nikad bolja saradnja koja je ostvarena od strane lokalne samouprave i privrednika iz Arandelovca. Gotovo svi

preduzetnici našeg grada uključili su se u ovu akciju i zajednički su prikupljena sredstva da se ovaj projekat privede kraju.

Takođe, u 2017. godini uređen je glavni projekat rekonstrukcije čitave zgrade Opšte bolnice vredan 100.000 evra, a očekujemo da ove godine počne kompletna rekonstrukcija bolnice vredna pet miliona evra. Sredstva za ovu namenu opredelila su nadležna ministarstva i ovom prilikom se posebno zahvaljujem na pomoći koju dobijamo. Uskoro ćemo imati zdravstveni centar kakav ima malo gradova u ovom delu Srbije. Sve to ne bi bilo moguće bez Vlade Republike Srbije i velikog stepena društvene odgovornosti koju su pokazali naši lokalni privrednici. PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Milojeviću.

Narodna poslanica Gordana Čomić, po amandmanu.

Izvolite.

GORDANA ČOMIĆ: Zahvaljujem.

Obrazloženje i argumentacija poslednjih nekoliko amandmana duboko me kolebaju u tvrdnji za prva četiri, koja su bila dobro argumentovana a tiču se rodne ravnopravnosti, evropskih integracija i kadrovskih resursa, iz najmanje dva razloga. Vrlo pažljivo slušajući argumentaciju i trud koji su poslanici uložili u dodavanje stava 3. na 1. član zakona, stiče se vrlo jasno sledeći zaključak: prvo, narodni poslanik gospodin Aleksić dobio je dve opomene pa oduzimanje reči pošto je rekao da će ovde biti čitanja sastava; drugo, sadržaj onoga što delimo ovde je da su to odlični, super, neverovatni rezultati, postignuti bez zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija.

Kako su rezultati izvanredni...

Uopšte ne sporim, pravo poslanika...

(Boban Birmančević: Uvek može brže, jače, bolje.)

Izvolite, kažite.

(Aleksandar Martinović: Kažite vi, što niste bili na glasanju?)

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas da ne dobacujete.

GORDANA ČOMIĆ: Kažite, poslaniče Martinoviću.

(Aleksandar Martinović: Kažite vi, poslanice Čomić, što niste bili na glasanju.)

PREDSEDAVAJUĆI: Koleginice Čomić...

Izvinjavam se, nemojte da dobacujete koleginici.

Nastavite, molim vas. Hvala.

GORDANA ČOMIĆ: Koga prozivam? Izvolite?

„Hajde beži“? Kako, narodni poslaniče Martinoviću, „hajde beži“ koleginici?

(Aleksandar Martinović: Jeste li popili lekove?)

PREDSEDAVAJUĆI: Molim vas, bez dobacivanja. Obezbedimo mogućnost koleginici Čomić da nastavi svoj govor. Zahvaljujem se svima.

Koleginice Čomić, izvinite. Nastavite, molim vas.

GORDANA ČOMIĆ: Nemate razloga da mi se izvinjavate, samo primenjujte Poslovnik. Ja ovako mogu dokle god vi možete da primenjujete Poslovnik. Dakle ...

(Aleksandar Martinović: Nisi uzela crvenu, nego žutu tabletu.)

O, bože!

Dakle, argumentacija koju čujemo za amandman koji su podneli u obliku sastava su neverovatni, proverljivi rezultati koji su postignuti u svakoj od oblasti. Moje je pitanje – kako su tako postignuti rezultati, a bez zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, dokaz da treba zakon? Prva misao je da će ti rezultati sa nacionalnim okvirom kvalifikacija biti još bolji.

(Mihajlo Jokić: Tako je.)

Eto, viču poslanici – tako je. I to je razumljivo. Ali zašto onda u obliku sastava? To je više, kako da vam kažem, kao tropari; uskliknimo s ljubavlju tek budućim dobrim rezultatima, što je isto legitimno. Ali što onda da ostanu pisani tragovi u stenogramu? Takođe legitimno. Ali što onda narodnom poslaniku oduzeše reč? On je samo rekao da će to da se desi.

Znači, u argumentaciji amandmana narodni poslanici kažu – odlični rezultati, nikad viđeni, najbolji mogući, evo dokaza. A bez zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija. A sastavi koje delite sa nama su – sada će biti još bolji rezultati. Narodni poslanik je rekao – odlično smo podnosili svi amandmane, a biće odličnih sastava. Pa mu se oduzme reč.

(Mihailo Jokić: Zapisano ostaje.)

Kako, kolega? Izvolite?

Zapisano ostaje, da. *Scripta manent, fama volat.*

Eto, nailazim na opšte odobravanje na kritiku argumentacije narodnih poslanika. Dakle, zaista je sve moguće.

Zašto ovo delim s vama? Zato što ovakvim stavom i voljom da se kaže – rezultati su super, evo amandmana koje odbija Vlada, na zakon sa kojim će rezultati biti još „superiji“, malo se rugamo zajedno procedurama u Narodnoj skupštini i pravima i obavezama narodnih poslanika. Nekima od nas koji se rugaju nije ništa, a nekim drugim bude oduzeta reč. To sam htela da kažem povodom ovog amandmana. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, gospođo Čomić.

Reč ima narodna poslanica Jelena Žarić Kovačević, povreda Poslovnika. Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Reklamiram povredu čl. 106. i 107. Član 106 – govornik može da govori samo o tački dnevnog reda, odnosno ako se neki narodni poslanik javio da govori o amandmanu. Ne znam zašto svi mi ovde moramo da slušamo kako se nipodaštava rad poslanika Srpske napredne stranke, kako se njihov rad karakteriše kao izvrgavanje ruglu ovog parlamenta, jer svi znamo da to nije istina. Član 107 – govornik je dužan da poštuje dostojanstvo Narodne skupštine.

Molim vas da se ubuduće starate o primeni ovog poslovnika.

Neću tražiti da se Skupština izjašnjava u danu za glasanje. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Smatram da nisam povredio Poslovnik.

Ne želite da se Skupština izjasni u danu za glasanje, i to konstatujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik primarius dr Vlado Babić.

Da li neko želi reč?

Reč ima dr Vlado Babić.

Izvolite.

VLADO BABIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, cenjeni gospodine ministre sa saradnicima, poštovane kolegice i kolege narodni poslanici, cilj podnošenja ovog amandmana je da se u članu 1. Predloga zakona doda stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na razvoj medicinskih centara.“

Tako se vrši i afirmacija zdravlja naših građana. Znamo da je zdravlje najbitnije za čoveka, a od toga koliko je pojedinac zdrav zavisi njegovo angažovanje u društvu, na poslu, u porodici. Zato su nam jako važni skriningzi, odnosno preventiva i preventivni pregledi naših građana.

U skladu s akcijom besplatnih preventivnih pregleda koju je pokrenulo Ministarstvo zdravlja Republike Srbije Opšta bolnica „Dr Radivoj Simonović“ u Somboru 25. marta ove godine, u periodu od 8.00 do 16.00 časova, organizovala je preglede ultrazvuka, preglede mladeža na maligni melanom i ginekološke preglede. Preglede su mogli da obave svi građani Sombora, čak i oni koji nemaju regulisano zdravstveno osiguranje. Građani Sombora i okolnih mesta su vrlo blagonaklono prihvatili ovu inicijativu Ministarstva zdravlja i u velikom broju se odazvali ovim besplatnim pregledima koji pre svega imaju preventivnu svrhu.

Prevenција bolesti je jako bitna, pre svega što se tiče građana, jer nije isto ako se neka bolest otkrije u početnom stadijumu ili kasnije, u završnom stadijumu kada je vrlo teško postići izlečenje pacijenata. Vrlo je bitna i u finansijskom smislu jer znamo koliko košta lečenje naših građana. Ovakvim načinom prevencije i ranim otkrivanjem bolesti u početnom stadijumu lečenje je puno brže i efikasnije, kao i efekti toga lečenja.

Ovim pregledom obuhvaćeno je 280 ljudi. Kod njih 58 nađene su bolesti u primarnom stadijumu, uglavnom ginekološka stanja, i odmah su procesuirane na dalju dijagnostiku i upućene određenim specijalistima, a jedna osoba je zadržana na bolničkom lečenju.

Isto tako, 20. marta, na Dan borbe protiv raka dojki, održan je preventivni besplatni mamografski pregled dojki naših sugrađanki u starosnoj dobi od 50 do 69 godina. Slogan ovih pregleda dojki je „Pronađi vreme, prevencija spasava život“. Ovim pregledima odazvalo se 28 žena, od čega je u

početnom stadijumu karcinom dojke utvrđen u pet slučajeva. Njima su odmah dati uputi da se jave u onkološki dispanzer radi daljeg procesuiranja.

Pored toga, vrši se i besplatan pregled stolice na okultno krvarenje radi prevencije karcinoma debelog creva.

Cilj naše države je da joj građani ne budu bolesni ili da su manje bolesni nego prethodnih godina. Zato se i rade ovi preventivni pregledi, odnosno skriningi, kojima treba da se smanji sve veći broj karcinoma određenih delova tela i organa a samim tim i produži život ljudi koji boluju od ove opake bolesti. Shodno tome, potrebno je nastaviti edukaciju naših građana vezanu za njihovo zdravstveno stanje, prevenciju bolesti, kao i saznanja da lakše savladaju sve teškoće nastale usled bolesti.   **PREDSEDAVAJUĆI:** Hvala.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ana Čarapić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Ana Čarapić.

Izvolite.

ANA ČARAPIĆ: Zahvaljujem.

Uvaženi predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, građani Srbije, dame i gospodo narodni poslanici, amandman koji sam podnela glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje ekonomske razmene“.

Naime, ulaganje u obrazovanje je svakako investicija a ne potrošnja države. Dakle, to je investicija koja za rezultat ima ekonomski rast i razvoj države. U konačnom, država ima svetlu budućnost u regionu i svetu. Ukoliko se ne ulaže u obrazovanje, gubi se korak sa državama čije se ekonomije temelje na znanju i inovacijama, a to su ujedno i najrazvijenije države. Ulaganje u obrazovanje povećava ljudski kapital. U konačnom, čini da ekonomija države postane konkurentna u regionu i svetu.

Naime, rang-lista najsrećnijih zemalja koju objavljuju UN govori da su najobrazovanije nacije ujedno i najsrećnije i najbogatije. Srbija je značajno napredovala u 2018. godini u odnosu na period 2010. i 2012. kada smo bili na nezavidnom 106. mestu, iza Hrvatske, Grčke, Crne Gore. Danas smo srećniji od njih i nalazimo se na 78. mestu. To ukazuje na to da nam se poboljšao životni standard, socijalna zaštita, smanjila korupcija i nezaposlenost, poboljšale usluge zdravstvene zaštite itd. Jednom rečju, bolji nam je kvalitet života.

Ulogu obrazovanja u ekonomskom razvoju i poboljšanju ekonomske razmene prepoznala je i opština iz koje dolazim. Naime, danas Opština Kuršumljia, na čelu sa Srpskom naprednom strankom, izdvaja 25.000.000 dinara iz opštinskog budžeta na ime učeničkih i studentskih stipendija, i to počev od 2012. godine. Do 2012. godine bilo je 250.000 dinara, dakle sto puta manje nego danas.

Ulaganje u obrazovanje je jedini pravi put ka ekonomskom razvoju i poboljšanju ekonomske razmene. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Zoran Dragišić.

Da li neko želi reč?

Narodni poslanik Zoran Dragišić nije prisutan.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Tomić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Savkić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Dragan Savkić.

DRAGAN SAVKIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije podneo sam amandman – u članu 1. dodaje se stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na efikasnost pravosudnih institucija“.

Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije reforme pravosuđa od 2013. do 2018. godine i Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. godine predstavljaju petogodišnji strateški okvir koji sadrži ključna načela, strateške ciljeve i strateške smernice. Akcionim planovima su na godišnjem nivou utvrđene konkretne mere, rokovi, potrebna sredstva i nadležna tela odgovorna za sprovođenje aktivnosti. Mere utvrđene Akcionim planom za sprovođenje Nacionalne strategije reforme pravosuđa i za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. godine moraju slediti smernice i mogu biti postavljene kratkoročno, srednjoročno i dugoročno, zavisno od kapaciteta i potrebnih aktivnosti.

Državno veće tužilaca aktivno učestvuje u ažuriranju akcionih planova i svoje aktivnosti i rokove za realizaciju mera usklađuje sa dinamikom rada, postupa po merama i aktivnostima koje su predviđene Akcionim planom za sprovođenje Nacionalne strategije za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. godine i redovno ih dostavlja Ministarstvu pravde, Komisiji za sprovođenje Nacionalne strategije reforme pravosuđa i Agenciji i Savetu za borbu protiv korupcije. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Mićin.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Mićin.

ŽARKO MIĆIN: Dame i gospodo narodni poslanici, cilj mog amandmana je da istakne značaj jednog ovako dobrog zakonskog predloga iz oblasti obrazovanja za unapređenje investicija u našu zemlju.

Savremeno obrazovanje značajno doprinosi ličnom razvoju pojedinca, ukorenjivanju društvenih i građanskih vrednosti kao što su jednakost, tolerancija

i solidarnost, ali i omogućava svima da spremno uđu, ostanu i napreduju u svetu rada. Dinamičnost i promenljivost privrede sve više zahteva da veštine i kvalifikacije kojima se opremamo u formalnom obrazovanju u većoj meri odgovaraju potrebama postojećih i novih poslova i zanimanja. Da bi se obezbedila izvesnija i sigurnija budućnost za naše građane, neophodna je konstantna interakcija i saradnja između obrazovanja i sveta rada. Upravo predloženim zakonom definišu se kvalifikacije za obrazovanje kompetentnih kadrova koji će moći da profesionalno i adekvatno odgovore potrebama tržišta rada, potrebama privrede pa i svojim ličnim potrebama i afinitetima.

Dugoročni razvoj, napredovanje privrede i dolazak novih investicija u našu zemlju tesno su povezani sa savremenim sistemom obrazovanja. Donošenjem jednog ovako dobrog zakona iz oblasti obrazovanja kakav je zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije unapredićemo obrazovni sistem Republike Srbije a samim tim i trasirati put u sigurnu budućnost naše zemlje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Boban Birmančević.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Birmančeviću.

BOBAN BIRMANČEVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, poštovane kolege poslanici i poštovani građani, nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije – zakon koji je čekao dugi niz godina i koji je u ovom obliku odgovorio na mnoga pitanja koja nisu bila ni laka ni jednostavna za rešavanje. Problemi koji su prepoznati od strane privrede i od strane tržišta, od strane ministarstva, ovim su zakonom našli svoja rešenja.

Verovali ili ne, došli smo u problem da imamo u različitim nivoima nedovoljno kvalifikovanih kadrova. Ovaj nacionalni okvir će uvesti osam nivoa, od osnovnog nivoa obrazovanja, osmogodišnjeg, do najvišeg nivoa obrazovanja; u osam nivoa će biti klasifikovani svi naši kadrovi.

Ono što je problem... Nije problem samo u informacionim tehnologijama, one jesu budućnost, ali i sadašnjost i budućnost i prošlost povezane su sa auto-mehaničarima, limarima, zidarima, molerima i drugim zanatskim uslugama koje jednostavno nemaju dovoljno kadra i na kojima se mora poraditi. Jedan od načina će sigurno biti i dualno obrazovanje, koje je uvelo jednu novu praksu i novi nivo u obrazovanju budućih kadrova.

Postignuti rezultati, moram se osvrnuti i odgovoriti kolegici, svakako su dobri, na današnji dan, u uslovima u kojima su postignuti, ali oni svakako moraju i mogu biti brži, jači, bolji. Oni će uz ovaj zakon i uz set zakona koje smo ranije usvojili svakako to i biti.

Svaki region imaće jednaku šansu za razvoj. Kada pričamo o regionima, upravo moj amandman ima poseban osvrt na regionalno povezivanje. To

regionalno povezivanje ne odnosi se samo na regione unutar Srbije, nego uopšte na regionalno povezivanje balkanskih država. Ako vam kažem da na današnji dan u jednoj Koceljevi imamo ljude iz Italije, Poljske, Rumunije, koji su se prijavili i rade trenutno u Koceljevi, u jednom Ubu imamo čoveka iz Poljske, u Rumi imamo Nemaca, Poljaka, Japanaca, Indonežana, da nekog ne preskočim... Verujte, regionalno povezivanje na svim nivoima, od regiona unutar Srbije do regionalnog povezivanja na nivou Balkana... Upravo ovaj nacionalni okvir je bio uslov svih uslova – da znaju gde dolaze, da znaju kakvim kadrovima raspolažemo i da oni koji završe određeni nivo obrazovanja znaju gde mogu da se zaposle.

Svi moji amandmani koji će biti u narednom periodu obrazlagani pre svega su usmereni na regionalno povezivanje. Ovaj nacionalni okvir bio je preko potreban. U danu za glasanje svi oni koji misle dobro i Republici Srbiji i svakom regionu u Republici Srbiji moraju podržati ovaj zakon. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolega Birmančeviću.

Poštovani narodni poslanici, u skladu sa članom 87. stav 1. Poslovnika Narodne skupštine, sada određujem pauzu u trajanju od jednog sata. Nastavljamo sa radom u 15.00 časova. Hvala.

(Posle pauze – 15.00)

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo sa radom.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik docent dr Mihailo Jokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima gospodin Jokić.

MIHAILO JOKIĆ: Svi zakoni koje donosimo u Skupštini imaju prevashodno cilj da se naša privreda razvija što brže, da naša privreda bude što jača da bi pojedinci, odnosno da bi građani ove zemlje živeli što bolje. Ovaj zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija direktno je vezan za privredu. On je direktno u funkciji privrede i EOK-a, Evropskog okvira kvalifikacija.

O čemu se radi? Vrlo je bitno da pravi ljudi rade na pravim mestima. Znači, tim kvalifikacijama mi moramo jasno istaći obeležje šta taj građanin, odnosno šta taj učenik, šta taj radnik zna kad dobije određeni papir. Taj papir koji govori o njegovoj osposobljenosti mora sa velikom verovatnoćom odraziti njegove mogućnosti. Ako to postignemo u obrazovanju, onda ćemo rešiti taj problem i imaćemo stručan kadar, ljudi će raditi sa zadovoljstvom, ljudi će biti zadovoljni svojim radnim mestom i stvoriće se uslovi da se živi bolje.

Vrlo je bitno da ljudi, građani koji žive u našoj zemlji mogu da odlaze – i treba da odlaze – u Evropu, a da se onda posle tih usavršavanja vraćaju, jer je,

kažem, razmena rada, razmena znanja nešto što je neminovno i doprinosi razvoju celokupnog društva.

Istakao bih da u okviru NOKS-a mora da se reši, ministre, i problem nostrifikacije. Znači, ljudi koji dolaze i žele da rade, a to su pre svega naši ljudi, moraju odmah biti prepoznati, sa kojim znanjem raspolažu i gde je njihovo mesto u privredi, da bi dali svoj puni doprinos, jer samo čovek koji se nađe na pravom mestu može da pokaže i iskaže svoje znanje. S druge strane, moramo znati u koje ljude i u kojim sektorima moramo ulagati.

S druge strane, dopuna NOKS-u je upravo ovo dualno obrazovanje, ali NOKS je bitan za onaj segment obrazovanja gde neće biti dualnog obrazovanja. Znači, moraju kvalifikacije koje su se dosad pokazale u praksi kao nemoguće... Evo, ja bih, vezano za fakultet, naveo vama primer zanimanja – agroekonomista. Recimo, onaj ko završi visoku školu kao agroekonomista u nekoj državnoj službi niti može da predaje u školstvu poznavanje robe, tehnologije itd., znači ne može da nađe svoje mesto u agronomiji; s druge strane, ne može da nađe svoje mesto u ekonomiji jer nije diplomirani ekonomista. Znači, mora se voditi računa da sam izraz, da sam naziv zanimanja bude odgovarajući i u skladu sa privredom.

S druge strane, mi moramo doći u situaciju da svoje planove ne pravimo za godinu dana nego da ih pravimo za najmanje pet godina, kako se nekad radilo. Zašto? Da bi učenici koji završe osmi razred znali koju će srednju školu upisati, kada se i kako mogu zaposliti. S druge strane, oni koji završe srednju školu moraju znati koji će kadar za četiri-pet godina biti potreban.

Znate da smo imali jednu oseku... Recimo, mašinski fakultet, vi danas ne možete da dobijete i nemate na tržištu čoveka koji je završio mašinski fakultet, velika je potražnja za njim, zato što blagovremeno nismo osetili kretanja na tržištu i nismo znali da će nama u ovom trenutku nedostajati mašinski i elektroinženjeri. S druge strane, imamo mnogo onih koji nisu potrebni.

Znači, ovaj NOKS ne samo da rešava problem privrede i njene efikasnosti, nego rešava i problem nezaposlenosti. Recimo, ja sam pročitao najnoviji podatak da Nemačka traži 17.000 radnika, zanimanje – tuđa nega i pomoć. Zainteresovani su naši ljudi, verovatno, da nađu uhlebljenje u tih 17.000, ali oni moraju biti prepoznati po kvalifikaciji koju imaju, odnosno po beležnici, po pisanom, po papiru na kome piše da su sposobni da odgovore zahtevima koji su postavljeni u Nemačkoj za obavljanje ovih poslova – tuđa nega i pomoć.

Na kraju bih želeo da kažem da je mnogo novca uloženo u obrazovanje od 2000. do 2015, 2016. godine; mnogo novca je uloženo u kreiranje nastavnih planova i programa obrazovnih profila, ali pare nisu išle tamo gde treba, pare su se odlivale u privatne džepove.

Ja ću vam navesti jedan primer iz prakse: recimo, poslovni administrator, koji je uveden na inicijativu stranaca, to je u Nemačkoj zanimanje trećeg stepena; mi smo ga ovde pretvorili i školovali kao zanimanje četvrtog stepena. Onda smo izvršili neke promene u okviru opšteobrazovnih predmeta. Ja znam, recimo, u

okviru matematike, neke su stvari izbačene, prosto odsečene, bez ikakve korelacije. I, šta smo uradili? U Nemačkoj ti poslovni administratori tri dana idu u školu a dva dana idu na praksu. A mi smo napravili i prihvatili to i kod nas su đaci išli pet dana u školu, a umesto praktičnog rada, dva dana na poslu, oni su imali tzv. virtuelno preuzeće, vodili su virtuelno preduzeće. Normalno da je ta generacija potpuno upropaštena – niti je bila sposobna da ide u privredu, da radi, niti je bila sposobna da ide na fakultet na usavršavanje, da stiče visoko obrazovanje.

Znači, to su stvari o kojima se mora voditi računa, a to će rešiti kreacija, pre svega, nastavnih programa. Znači, onaj opšteobrazovni deo, opštestručni deo... E, taj užestručni deo mora biti obeležje kvalifikacije. Znači, papir koji dobije učenik koji sutra ide u privredu mora sa velikom verovatnoćom da odrazi šta on to zna, šta on to najbolje zna i šta najbolje i najbrže može da nauči da bi radio posao koji njemu odgovara i koji odgovara društvu, da bi bilo dobro i njemu i društvu. Ako to uspemo, ministre, onda ćemo, što kaže, napraviti dobrobit i za pojedinca i za društvo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sonja Vlahović.

Reč ima narodni poslanik Sonja Vlahović.

SONJA VLAHOVIĆ: Hvala, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministre Šarčeviću, ja bih htela prvo da pohvalim Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, zakona koji već dugo čekamo i kojim se omogućava lakša mobilnost radne snage i primena učenja do kraja života, dokument bez koga poslodavac ne prepoznaje ljude na tržištu rada.

Moj amandman vezan je za privredni rast i unapređenje privrednog rasta u Republici Srbiji.

Dijalog između Vlade i privrede mora da postoji jer je to jedini način da zemlja brzo napreduje. Vlada sluša šta kažu privreda i organizacije civilnog društva, koji su problemi i kako da ih rešimo. Prethodna vlada je učinila jako teške, nepopularne i bolne mere da stabilizuje Srbiju, pre svega u ekonomskom smislu. Uspeli smo da ostvarimo rast, privukli veliki broj stranih investitora, podržali domaće privrednike da se šire, zbog čega imamo smanjenje nezaposlenosti.

Stabilnost – ekonomska, regionalna i politička – uslov je za nove investicije. Bez stabilnosti ne bi bilo stranih investitora, ne bi ni naši domaći investitori ulagali u svoju zemlju već negde drugde. Rezultati u oblasti podsticaja investicija u periodu za nama govore o poverenju investitora u Vladu Republike Srbije. U situaciji smo da možemo da gradimo jer imamo stabilnu osnovu, koja je omogućila ubrzan privredni rast. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radovan Jančić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Radovan Jančić.

RADOVAN JANČIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani narodni poslanici, poštovani gospodine ministre, podneo sam amandman i predložio da se u članu 1. doda stav 3. koji glasi: „NOKS afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje rada lokalnih samouprava.“

Amandman ima za cilj da ukaže da nema važnijeg zadatka za sve činioce našeg društva od razvoja Srbije, koji svakako zavisi od dobrog rada lokalnih samouprava. Zato mislim da se u ovom zakonu, u zakonima slične prirode, posebno u zakonima koji tretiraju oblast obrazovanja, mora naći mesto koje afirmiše razvoj Srbije i naglašava potrebu unapređenja rada lokalnih samouprava.

Snažne i razvijene lokalne samouprave su uslov demokratije i pravne države. Nažalost, 2012. godine, Srpska napredna stranka zatekla je razorene, opljačkane, opustošene lokalne samouprave. Srbija je bila sa najvećom stopom nezaposlenih i sa nikada većim brojem korisnika socijalne pomoći. Još gore stanje, ako ima goreg od ovoga, bilo je u Vojvodini, posebno na severu Banata, u Novom Kneževcu, iz kojeg ja dolazim. U vreme vladavine bivšeg režima glavna vest, koja nas je sve zaprepastila u tom delu Srbije, glasila je – u opštini Novi Kneževac otvorena je narodna kuhinja i to je 31. po redu na teritoriji Vojvodine. Nažalost, nije bila i poslednja.

Naš predsednik, predsednik Srbije Aleksandar Vučić, poslao je tada poruku nama koji živimo u tom delu Srbije i rekao – severni Banat neće biti mrtvo more, biće to motor razvoja Srbije i Vojvodine. Posle samo dve godine motor polako dostiže maksimalan broj obrtaja. Građani opštine Novi Kneževac to danas već vide i zato su se u procentu od čak 71,4% izjasnili na predsedničkim izborima za Aleksandra Vučića. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Blaža Knežević.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Blaža Knežević.

Izvolite.

BLAŽA KNEŽEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, uspostavljanje nacionalnog okvira kvalifikacija koristiće, pre svega, učesnicima iz sfere rada i obrazovanja jer će doprineti obezbeđenju kvaliteta kako procesa rada, rezultata rada, tako i stručnog obrazovanja i obučavanja. Zato se planiranje razvoja kadrova ne može vršiti samo kvantitativno nego i kvalitativno, a to obuhvata obrazovnu strukturu, zatim, sposobnosti, veštine i iskustvo. Takođe, informacija o zanimanjima koja se pružaju ili dobijaju moraju se zasnivati na realnim informacijama i prognozama budućeg razvoja zanimanja, a samim tim i budućeg zapošljavanja.

Dobar primer je infrastruktura, koja predstavlja ključ razvoja Republike Srbije. Vlada Republike Srbije je ovo dobro razumela i postavila infrastrukturu

kao jedan od prioriteta. Danas u Srbiji imamo oko dvanaest milijardi aktuelnih i planiranih investicija. Tu su kilometri auto-puteva: Koridor 10, Niš–Merdare–Priština, Preljina–Požega, Obrenovac–Ub, Lajkovac–Ljig, Moravski koridor Pojate–Preljina, Beograd – južni Jadran, Požega–Sarajevo, obilaznica oko Beograda, Bubanj potok – Pančevo, Novi Sad – Ruma, Ruma–Šabac, brza saobraćajnica Šabac – Loznica – Republika Srpska; pruge Beograd–Budimpešta, Niš–Dimitrovgrad, rekonstrukcija barske pruge i 170 km rekonstruisanih pruga; Aerodrom „Nikola Tesla“ i niški aerodrom. Zatim, kuće, pre svega obnova kuća u Kraljevu, a odskoro i izgradnja kuća za bezbednosne strukture.

Sve ovo garantuje nam i daje za pravo da razmišljamo da će u budućem periodu biti obezbeđen posao za veliki broj saobraćajnih inženjera, građevinske inženjere, mašinske inženjere, elektroinženjere itd. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Maja Mačužić.

Da li neko želi reč?

Reč ima Maja Mačužić.

Izvolite.

MAJA MAČUŽIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, na početku želim da pohvalim uložene napore i trud na donošenju ovako jednog kompleksnog zakona.

Predložila sam amandman kojim se dodatno definiše predmet ovog zakona sa međunarodnog aspekta. Kako je zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija upravo izvršio klasifikovanje kvalifikacija u skladu sa međunarodnim standardima, smatram da je međunarodni aspekt ovog zakona vrlo bitan.

Poseban efekat ovog zakona je prepoznavanje i priznavanje kvalifikacija i njihove međunarodne uporedivosti sa Evropskim okvirom kvalifikacija. Nacionalni okvir kvalifikacija nesumnjivo predstavlja moćan instrument za modernizaciju obrazovanja u Srbiji, ne samo u cilju uvođenja modernih shvatanja o obrazovanju već i u smislu internacionalizacije obrazovanja u Srbiji. Nacionalni okvir kvalifikacija Srbije predstavlja instrument kojim se uspostavlja veza i lakše razumevanje i tumačenje kvalifikacija između različitih državnih i obrazovnih sistema, čime se povećava međusobno poverenje u priznavanju kvalifikacija i mobilnost na svetskom tržištu radne snage.

Preciznim definisanjem klasifikacija, ovim zakonom, omogućiće se stranim investitorima brže i lakše prepoznavanje kvalifikovane radne snage, što će učiniti Republiku Srbiju još privlačnijom za potencijalne investitore. Nadam se da će se ovim zakonom investitorima, kao što su „Tai grupa“ i „Leone“ koji uskoro u Kraljevu otvaraju svoje pogone, olakšati proces prepoznavanja i angažovanja adekvatne radne snage.

Sigurna sam da će donošenje ovog zakona dovesti ne samo do unapređenja međunarodnog položaja obrazovnog sistema Srbije već i do poboljšanja međunarodnog položaja Srbije u svetu. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Milimir Vujadinović.

Izvolite.

MILIMIR VUJADINOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre Šarčeviću sa saradnicima, poštovane kolege, ono što je činjenica i što je sigurno jeste da ste jedan od članova Vlade koji ponajviše vremena provodi u ovom uvaženom domu u poslednjim mesecima zajedno sa nama. To je, u stvari, dokaz odgovornosti i načina na koji pristupate sopstvenom zadatku a, s druge strane, i dokaz vaše namere da ozbiljno reformišete srpski sistem obrazovanja. Evo, posle više decenija i višedecenijskog čekanja, da kažem, definišemo sposobnost i veštine svakog čoveka ponaosob kada je u pitanju njegovo obrazovanje, ali definišemo poslove koje on može raditi.

Naravno, samo po sebi to doprinosi razvoju Srbije. Međutim, ja sam uvek mišljenja da napominjati koliko je bitna ta borba protiv kriminala i korupcije i te kako doprinosi razvoju Srbije i da je potrebno uvek i na svakom mestu isticati značaj toga. Reći ću vam zašto je to tako kada je u pitanju ovaj zakon. Naime, ne zaboravite, znanje i veštine u nekom prethodnom periodu, naročito od ovih predstavnika tadašnjeg DOS-a, korišćeni su za poslove, ali poslove rastakanja i pljačke Srbije, pljačke svakog od nas pojedinačno, pljačke državne kase Srbije. Mislim, dokaza za to, da li je potrebno svaki put napominjati, mnogo je: pokrajinski fondovi, „Metals banka“, „Tesla banka“, „Sever“ iz Subotice, Ipsilon krak oko Subotice itd. Otuda upravo i ovaj amandman kao opomena da nam se to u budućnosti ne bi dešavalo, da bismo veštine i znanja koristili na jedan drugi način.

Kao što je, na primer, danas urađeno kada je u pitanju Vlada Srbije – evo, dok smo mi sedeli u ovom uvaženom domu, pre par sati čuveni srpski IMT prodat je za 67.000.000 indijskom TAFE-u. Za godinu dana ćemo, koristeći ta znanja i te veštine, konačno imati prvi srpski traktor pod tim imenom, čuvenim imenom IMT. To je velika vest za Srbiju i veliki podstrek za dalji rad.

Otuda upravo i ovaj amandman, kao opomena za ono što nam se dešavalo u prošlosti i podstrek za ono što treba da nam se dešava u budućnosti, kao što je ova vest danas za IMT. Za sada toliko i hvala vam.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Vujadinoviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Orlić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić.

Izvolite.

VLADIMIR ORLIĆ: Hvala, gospodine predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, amandmanom se predlaže da se u okviru osnovnih odredaba ovog zakona uvede i pojam afirmacije, afirmacije koja kao pojam predstavlja dostizanje određenog rezultata, postizanje određenog uspeha u radu, uspeha u politici; takođe, predstavlja i potvrđivanje ostvarenog rezultata. U kontekstu zakona koji ste predložili, gospodine ministre, svakako treba da obuhvati sve one napore koji za ishod imaju nešto što je iznad proseka, nešto što je vanredno ili natprosečno dobro kada je reč o onim znanjima i veštinama koje su proizvod formalnog obrazovanja, ali i neformalnog obrazovanja, i životnog iskustva – sve su to okviri koje prepoznaje predloženi zakon.

Govorili smo na temu ovog zakona, ali i drugih koji su s njim u bliskoj vezi, da postoje sektori u kojima se zaista može prepoznati značaj svih tih izvora za različita znanja ili različite kompetencije, koji zaista mogu da predstavljaju natprosečne rezultate. Konkretno, sve ono što mi zajednički pozdravljamo kao napore u smeru modernizacije Srbije tzv. informaciono-komunikacioni sektor. Upravo u tom sektoru mi smo, kada govorimo o natprosečno dobrim rezultatima, u prošloj godini postigli rast od preko 20% – 21,5%. Dakle, u kontinuitetu, već tri godine zaredom, stabilan rast od preko 20%. Ukupno to predstavlja za godinu dana devet stotina miliona evra u izvozu samo.

Dakle, to je jedan fantastičan primer kako se znanje u praksi može pretočiti u neposrednu korist. Korist za društvo, dame i gospodo, koja od strane države i nas koji se u Narodnoj skupštini, između ostalog, o državi staramo podrazumeva kreiranje odgovarajućih okvira. Tamo gde postoji ozbiljan i odgovoran odnos ne izostaju ni rezultati. Tako pravimo moderno društvo, društvo zasnovano na znanju i dobrim rezultatima, sve suprotno od otužne DOS palanke kakvu su neki jedino umeli da prave.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, gospodine Orliću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Matić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Veroljub Matić.

VEROLJUB MATIĆ: Zahvaljujem.

Na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija podneo sam amandman. Njime se predlaže da se ubrza razvoj opština i gradova, a samim tim i Republike u celini.

Prvo, opštine i gradovi kroz svoje učešće, prvenstveno kroz osnovno i srednje obrazovanje i vaspitanje, doprinose da ono bude na boljem i višem nivou, da se kvalitetno obrazuju kadrovi za tržište rada, odnosno prvenstveno za privredu, za privredni razvoj. Tako se uloženo u obrazovanje i vaspitanje vraća kroz rad u privredi.

Drugo, kada ti dobro obučeni kadrovi daju svoj doprinos na svom radnom mestu, dobija se novi kvalitet razvoja opština i gradova a samim tim i

Republike Srbije u celini. Sve to se odražava na uvećani standard i kvalitet življenja svakog od nas, pojedinca u ovoj državi, što i jeste cilj svakog društva i države u celini. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ivan Manojlović.

Reč ima narodni poslanik Ivan Manojlović.

IVAN MANOJLOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Uvaženi gospodine ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, predložio sam da se u članu 1. Predloga zakona doda stav 3. koji glasi da se NOKS-om afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na snaženje privrednih resursa, i to zato što smatram da se ovim amandmanom dodatno definiše predmet ovog zakona.

Gospodine ministre, vi i vaši saradnici ste u toku rasprave detaljno pojasnili predlog ovog zakona i obrazložili razlog njegovog donošenja, kao i razlog stavljanja u hitnu proceduru, a to je upravo iznos od 27,4 miliona evra koje ćemo dobiti od IPA fonda, tj. pristupnih fondova Evropske unije.

Nažalost, danas smo od pojedinih predstavnika iz opozicije čuli da i dalje prigovaraju da je nekakvo obrazovanje skupo, postavljaju pitanje zašto, šta, kako, koliko košta, uprkos tome što ste rekli da ovo finansira EU. A čak i da jeste za njih to obrazovanje skupo, na njihovom primeru kako su vodili našu državu do 2012. godine najbolje možemo da vidimo koliko neznanje može biti još skuplje. Tako je ta prethodna vlast samo od 2008. do 2012. godine 400.000 radnika ostavila bez posla. Još toliko njih je ostalo bez posla od 2001. do 2008. godine.

Ovo govorim zato što se ovim zakonom uređuje oblast kvalifikacija i povezuje sa tržištem rada. Po prvi put se, zaista pohvalno, privreda pita i osluškuje se šta su njene potrebe.

Inače, želeo bih da dodam, s obzirom na to da dolazim iz Kruševca, krajem 2016. godine upravo je Fabrika maziva iz Kruševca bila svojevrsni pionir u začetku onoga što ste vi postavili kao veliki stub dualnog obrazovanja, za šta ovaj zakon nije ništa drugo nego jedna dobra potpora.

Pored društvenih uslova, a to su politički i privredni sistem, u privredne resurse spadaju i ljudski resursi. Zahvaljujući ovoj vladi, prethodnoj vladi, zahvaljujući gospodinu Aleksandru Vučiću, mi smo uspeali da podignemo Republiku Srbiju na jedan znatno viši nivo u svakom pogledu. Te zamerke zašto se hvalimo da smo postigli a zakonom nešto dodajemo... Zato što želimo da Srbija napreduje, zato što želimo da se Srbija razvija, da bude još bolja nego što je danas iako je po svim pokazateljima Svetske banke i MMF-a Srbija na 43. mestu „Duing biznis liste“, napredovala je za četiri mesta; Svetska banka najavljuje rast BDP-a u iznosu od 3% i nivo javnog duga pao je na svega 57%, prvi put se nalazi ispod Mاستrihta.

Mi želimo da obezbedimo radnicima koji su ostali bez posla, koji su bili tzv. kolateralna šteta one vlasti do 2012. godine koja je od srpske ekonomije

napravila privrednog invalida, ali takođe i da ovoj deci koja danas treba da pohađaju nastavu... Ne znam da li svesno ili nesvesno, neki iz redova opozicije uporno zaboravljaju da dodaju da je to sistem obrazovanja, ali zaboravljaju – i vaspitanja. Da li namerno ili nenamerno, to neka građani Srbije procene.

Ono što bih želeo da kažem je i to da se moje kolege i ja pridružujemo vašim čestitkama prvacima koji su danas upisali školu, da poželimo sreću njima i njihovim roditeljima, da ta deca sutradan budu jaka okosnica razvoja Srbije, jake Srbije kakvu ćemo im mi, nadam se, ostaviti. Hvala puno.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Reč ima narodni poslanik Slaviša Bulatović.

Izvolite.

SLAVIŠA BULATOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege, poštovani građani Srbije, podnosim amandman na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije u smislu da se u članu 1. posle stava 2. doda stav 3, koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na vladavinu prava.“

Naime, koncept pravne države kao sinonim ili ekvivalent vladavini prava osnovni je princip koji država Srbija primenjuje usvajanjem ovog ili sličnih zakona, a sve u cilju afirmacije sveukupnog razvoja. Konstantna ideja vladavine prava svodi se na zahtev za pravom, ograničenom i odgovornom političkom vlašću čije delovanje za svrhu i cilj ima ostvarivanje i zaštitu najšireg korpusa ljudskih prava i sloboda.

Jedan od elemenata vladavine prava jesu i odgovarajuća svojstva zakona kao najvažnijih akata vlasti, a to su opštost, određenost, jasnost, postojanost i unutrašnja moralna vrednost, odnosno pravednost. Ta svojstva ovaj zakon ispunjava, zbog čega se njegovim usvajanjem i primenom afirmiše razvoj Republike Srbije s aspekta vladavine prava.

Preporukom Saveta Evrope i Evropskog parlamenta o uspostavljanju Evropskog okvira kvalifikacija pozvane su zemlje kandidati da usklade nacionalne sisteme kvalifikacija uspostavljanjem odgovarajućih odnosa svojih nivoa kvalifikacija sa relevantnim nivoima Evropskog okvira kvalifikacija i razviju nacionalne okvire kvalifikacija u skladu sa nacionalnom legislativom i nacionalnom praksom.

Problemi koje ovaj zakon treba da reši u najvećoj meri su nastali zbog nepostojanja pravnog okvira za njihovo rešavanje, a delimično i zbog toga što postojeći pravni okvir nije u dovoljnoj meri obezbedio uslove za uspostavljanje sistema obrazovanja koji je usaglašen sa praktičnim potrebama. Usvajanjem zakona Republika Srbija nedvosmisleno poručuje da poseduje potrebne kapacitete za pristup Evropskoj uniji, zbog čega je potrebno dodatno javno afirmisati njen konstantan razvoj u vladavini prava. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Bulatoviću.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Milena Turk.

Reč ima narodni poslanik Milena Turk.

Izvolite.

MILENA TURK: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre, dame i gospodo narodni poslanici, podnela sam amandman na član 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije koji za cilj ima da dodatno definiše predmet ovog zakona. Imajući u vidu dosadašnje reforme koje su sprovedene u Republici Srbiji a tiču se unapređenja sistema obrazovanja, jasno je da zakon o kome raspravljamo zapravo predstavlja nastavak ovakvih reformi, izgradnju sistema i potporu ovakvim reformama. Cilj je da se svet obrazovanja približi tržištu rada, da se oslušnu potrebe privrede i da se prosto uhvati korak sa tehnološkim dostignućima i onim što su praktična dostignuća. Prilika je da omogućimo zapošljavanje i stvorimo uslove da zaposleni odgovore zahtevima novog radnog okruženja, ali i da se njihov rad i znanje koje su stekli vrednuju i cene.

U okviru ličnog i profesionalnog razvoja, bilo da je to formalnim ili neformalnim putem, u cilju osposobljavanja, usavršavanja ili samo radi promene radnog mesta, svi pojedinci imaju mogućnost da se njihove stečene kompetencije zapravo formalno i priznaju. Na ovaj način će se obezbediti da na tržištu rada obavljaju posao koji više vredi, da postižu više rezultata i pružaju maksimalan rezultat i da privreda učestvuje u kreiranju kvalifikacija.

Nacionalni okvir je osnov za primenu koncepta celoživotnog učenja, posebno kada imamo u vidu oporavak srpske privrede koja je posrnula u prethodnim godinama i ravnomerno ulaganje u sve naše krajeve. Veoma je važno da ovo imamo na umu i da omogućimo što većem broju ljudi da se zaposle i da prosto predvidimo mehanizme koji će pratiti potrebe tržišta rada. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Veljković.

Reč ima narodni poslanik Dragan Veljković.

Izvolite.

DRAGAN VELJKOVIĆ: Hvala najlepše.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, odredbom člana 1. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije utvrđuje se predmet Predloga zakona kojim se po prvi put uređuje sistem kvalifikacija i povezuje s Evropskim okvirom kvalifikacija, čime će biti obezbeđena uporedivost stečenih kvalifikacija, odnosno podstaknuta mobilnost radne snage na evropskom tržištu. Predloženi amandman odnosi se na dopunu člana 1. navedenog zakona dodavanjem stava 3. kojim se konstatuje da se zakonom afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na prava raseljenih lica.

U tom kontekstu apostrofiram činjenicu da su raseljena lica najugroženija kategorija stanovništva koja se susreće sa ogromnim problemima u svim sferama života. Višestruke analize položaja raseljenih lica pokazuju da su njihovi najveći problemi stanovanje, pristup informacijama i zapošljavanju, kao i nedostatak osnovnih dokumenata. Takođe, raseljena lica karakteriše nizak stepen autonomije, tj. pripadnici populacije interno raseljenih lica imaju otežan pristup zapošljavanju usled duge neaktivnosti i nedostatka veština, što doprinosi njihovoj zavisnosti od socijalne pomoći.

Republika Srbija permanentno stvara uslove za kvalitetan, dostojanstven i siguran život raseljenih lica i aktivno pomaže povratak u mesto porekla ili integraciju u mestu življenja. Rešavanje pitanja raseljenih lica zasnovano je na principima poštovanja ljudskih prava, uvažavanja ljudskog dostojanstva svakog pojedinca, informisanosti i dobrovoljnosti odluka, dostupnosti prava i usluga na jednakim osnovama za sve, aktivnom učešću raseljenih lica u pronalaženju najboljih rešenja.

U pogledu mogućnosti obrazovanja treba istaći da raseljena lica imaju jednako pravo na obrazovanje, pri čemu je osnovno obrazovanje obavezno i besplatno, a srednje i visokoškolsko, zavisno od uspeha kandidata, finansira se iz budžeta Republike Srbije ili kroz samofinansiranje. Problem dostupnosti u obrazovanju predstavlja težak materijalan položaj velikog broja porodica raseljenih, teškoće u finansiranju školovanja dece u srednjim školama i na fakultetima izvan njihovog boravišta, kao i nedovoljna informisanost o mogućnostima ostvarivanja podrške u rešavanju ovog problema.

Postojećim zakonskim okvirom iz oblasti obrazovanja, pre svega Zakonom o učeničkom i studentskom standardu, predviđa se da učenici iz osetljivih društvenih grupa, u koje se ubrajaju i izbeglice i raseljena lica, ostvaruju prava u oblasti učeničkog i studentskog standarda primenom blažih kriterijuma, koje propisuje ministar prosvete. Takođe, Ministarstvo prosvete svake školske godine u okviru redovnog konkursa pod povoljnijim uslovima obezbeđuje smeštaj, ishranu kao i dodelu kredita i stipendija učenicima, odnosno studentima iz osetljivih društvenih grupa. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Vera Jovanović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Vera Jovanović.

Izvolite.

VERA JOVANOVIĆ: Uvaženi predsedavajući, ministre sa saradnicima, kolege poslanici, poštovani građani Srbije, u danu za glasanje moje kolege iz Srpske napredne stranke i ja glasaćemo za predloženi zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije, ali ja danas predlažem da se u okviru člana 1. ovog zakona doda stav 3. kojim se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na rast privrede.

Dugoročno gledano, za dalji rast privrede bitan je završetak započetih reformi, pre svega u sistemu obrazovanja ali i državne uprave. S tim u vezi, u narednom srednjoročnom periodu očekuje se nastavak reformi u oblasti tržišta rada i obrazovanja, uvođenje sistema dualnog obrazovanja kojim će se obezbediti povezanost kvalifikovane radne snage sa stvarnim potrebama tržišta rada.

U narednom periodu očekuje se da će rast realnih neto zarada u privatnom sektoru pratiti rast produktivnosti u privredi. Realnom rastu zarada doprineće i povećanje minimalne cene rada od 1. januara 2018. godine sa 130 na 143 dinara po radnom času, što će se pozitivno odraziti na agregatnu tražnju i ostvariti pozitivan fiskalni efekat. Povećanje broja zaposlenih registrovano je u svim proizvodnim sektorima, dok su najznačajnija poboljšanja ostvarena u sektorima usluga i industrije. Naravno, da bismo taj trend zadržali u narednom periodu, veoma je važno usaglašavanje politike zapošljavanja i obrazovanja radi prilagođavanja nivoa znanja i veština potrebama tržišta rada.

Na kraju moram da kažem da su rezultati ministra Šarčevića sa saradnicima fantastični, a kruna uspeha je ovaj zakon kao i Zakon o dualnom obrazovanju koji smo usvojili krajem prošle godine. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Jelena Žarić Kovačević.

Izvolite.

JELENA ŽARIĆ KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, stanje u obrazovanju je zbog zalaganja ministra i njegovog tima koji radi na predlozima zakona sve bolje. U tom smislu ću navesti samo neke od novina koje su u praksi već dale rezultate: uveden je jedinstven informacioni sistem prosvete i detaljno su uređene evidencije o deci i zaposlenima; uvedena je odgovornost roditelja za upis učenika u školu, redovno pohađanje nastave, pravdanje izostanaka, te je predviđena prekršajna ali i krivična odgovornost roditelja; uvedena je zabrana ponašanja koje vređa ugled, čast i dostojanstvo svih aktera u vaspitnoobrazovnom procesu; data su veća ovlašćenja školi u pogledu saradnje sa centrom za socijalni rad i lokalnom samoupravom.

Što se tiče srednjeg obrazovanja, u toku je reforma u čijem fokusu je savremena nastava usmerena na učenike i učenje, veći izbor programa i uvođenje informaciono-komunikacionih tehnologija.

Visoko obrazovanje, za koje postoje planovi da bude pokretačka snaga celog obrazovnog sistema i društva uopšte, do 2020. godine obuhvataće minimum 50% generacije svršenih srednjoškolaca.

Zakonski okvir za još bolji sistem obrazovanja činiće i ovaj zakon, kada bude usvojen, bez obzira na to da li će Skupština u danu za glasanje usvojiti ovaj moj amandman ili ne. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Kovačević.

Reč ima predlagatelj amandmana Goran Kovačević.

GORAN KOVAČEVIĆ: Dame i gospodo, gospodine ministre, kada vaši zakoni dolaze u raspravu u Skupštinu Republike Srbije onda se nekako uvek, i u načelu i u pojedinostima, zaboravi taj ekonomski efekat koji vaši zakoni nose.

Vaše ministarstvo, gospodine ministre, treba da da ključni odgovor u vezi sa funkcionisanjem – a vi to pokušavate da uradite – kako fiskalnim sredstvima iz budžeta Republike Srbije koja prelaze preko vašeg ministarstva a namenjena su za obrazovanje pojedinaca da nastavimo da subvencionišemo da li institucije koje se bave obrazovanjem i vaspitanjem ili da krenemo na direktno finansiranje pojedinaca. To je teoretski problem koji je nastao negde pedesetih godina prošlog veka, posle završetka Drugog svetskog rata i vaučera koje su dobili veterani u Americi.

Pitanje koje je povezano s ovim pitanjem jeste – da li monopol koji moramo da razbijamo, tj. da izvršimo demonopolizaciju, odnosno fiskalnu decentralizaciju sistema obrazovanja u Srbiji, podrazumeva da možemo kod sistema obrazovanja koji sad funkcioniše ili koji će funkcionisati da očuvamo i zadržimo prednost osnovnog sistema vrednosti koji je neophodan da bi jedno društvo moglo efikasno da funkcioniše?

Sredstva koja država Srbija izdvaja za vaše ministarstvo nisu mala, to su sredstva u visini od 197.000.000.000, odnosno 1.640.000.000 evra. To je šestina budžeta Republike Srbije. Naravno da ta šestina budžeta Republike Srbije podrazumeva da ta sredstva moraju da imaju značajan efekat na makroekonomsku stabilnost i funkcionisanje države Srbije. Ono što vi radite ovim zakonom i što mi radimo amandmanima u stvari predstavlja pokušaj rešavanja nagomilanih problema u oblasti obrazovanja koji postoje.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Sandra Božić.

Reč ima narodni poslanik Sandra Božić.

SANDRA BOŽIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, kolege poslanici, amandman koji sam podnela glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupan razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na jačanje državnog sistema.“

Pozdravljam predlog ovog zakona u svetlu sveukupnih reformskih procesa u oblasti obrazovanja i ocenjujem kao pozitivnu njegovu direktnu povezanost sa tržištem rada i decidno uređenje sistema kvalifikacija nakon, rekla bih, previše proteklog vremena kada su se drastično promenili i neusaglašeni su u značajnoj meri tržište rada i okviri kvalifikacija, uz značajnu napomenu da su

ovim zakonom obuhvaćeni svi nivoi i vrste kvalifikacija. Na taj način omogućena je integracija i koordinacija postojećeg sistema kvalifikacija u Republici Srbiji.

S jedne strane, na unutrašnjem planu NOKS podupire reformske procese kojima će se unaprediti obrazovni sistem tako da iz njega izlaze kompetentni pojedinci koji mogu da odgovore na potrebe tržišta rada i društva kao celine. Na međunarodnom planu, s druge strane, NOKS je deo evropskih integracija i povezivanja sa Evropskim okvirom kvalifikacija.

Zaključujem da bi se ovim amandmanom zakon upotpunio i potvrdio afirmaciju razvoja Republike Srbije, s posebnim osvrtom na jačanje državnog sistema.

Takođe, moram da napomenem i podržim ogroman trud koji Ministarstvo prosvete, Vlada, kao i sam predsednik Srbije Aleksandar Vučić ulažu u reformske procese, pogotovo u obrazovanju, i što ste u Ministarstvu prosvete reformama pristupili sveobuhvatno. Pored uređenja zakonskog okvira, brinete, vodite računa i poboljšavate uslove u kojima naša deca svakodnevno slušaju nastavu. Veliki je posao ispred vas. Baš oni koji kritikuju rad Vlade i Ministarstva prosvete trebalo bi da pogledaju iza sebe i ono što su našoj deci ostavili, a to je ogroman broj osnovnih i srednjih škola u kojima deca nemaju elementarne uslove za boravak i slušanje nastave.

Pomenuću ovom prilikom samo jednu osnovnu školu, to je Osnovna škola „Nikola Tesla“ u Goloboku, u Smederevskoj Palanci, koju ste posetili i vi, ministre, nedavno. Verujem da ste ustanovili u kakvim uslovima ta deca borave i rade, bez podova, bez vode, prinuđena da koriste poljski ve-ce, do koga je jako teško doći, u krajnje lošim higijenskim uslovima. Koliko sam razumela, pristupiće se hitnoj sanaciji škole po odluci Ministarstva, a kasnije rekonstrukciji celokupne škole, tako da zaista sada još jednom mogu da pohvalim napore Vlade i Ministarstva prosvete koji nas vraćaju u 21. vek, jer su nas i našu decu pojedinci iz bivših struktura vlasti ostavili gotovo u 18. veku.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo da potvrdim ovo što ste rekli, sve je tačno. Škola je u jako lošem stanju, bukvalno je u raspadu, cela zgrada, podovi. Ali jako lepo rade, čak i u tim uslovima. Međutim, imaju i dalje poljski ve-ce, prosto neverovatno, to nisam nigde video sem tamo.

Dosta se uradilo prošle godine, 396 škola se uradilo, blizu četiri milijarde. Međutim, ono što smo uspeli hitno da uradimo, čak nije bilo ni projekta, pa smo našli pare, imali smo na nekoj budžetskoj rezervi, jeste da se hitno rade projekti i da se zgrada u kojoj su učiteljski stanovi takvoj školi opredeli da bude jedan nov centar za biblioteku, informatiku i sve drugo. Nadam se da ćemo sledeće godine to sve završiti i uraditi.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, ministre.

Reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta, po amandmanu.

VJERICA RADETA: Vrlo kratko. Dopala mi se diskusija kolegice koja je malopre govorila. Dobro je što je imala hrabrosti da napadne i ministra, i ovu vladu i prethodnu vladu, jer zaista je sramota da u ovom vremenu imamo takvu školu kakva je ta u selu koju je ona opisala.

Ali, još jedna poruka ministru – ministre, vi ste očigledno sa tadašnjim predsednikom Vlade Aleksandrom Vučićem obilazili škole, kad ste obećavali, odnosno kada je Vučić obećavao da će sređivati toalete i sve ostalo po školama. Nije ovo jedina škola, koju je kolegica opisala. Nažalost, još je dosta takvih škola. Prošetajte malo i sredite to što pre.

PREDSEDAVAJUĆI: Izvolite, ministre.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Ja sam izjavio pre godinu i sedam-osam meseci, kada sam uzeo mandat, da ću biti bar dva puta nedeljno van Beograda. I češće sam, preko 70% opština sam, proverite, obišao, a škola na stotine. Svakako nisam mogao sve u jednom naletu, moram i ovde nešto da radim.

Ponoviću, više puta sam ovde rekao, ne treba mi izveštaj dok ne vidim s kim imam posla i kakvi su ljudi, nije samo zgrada u pitanju; nemar je velika kategorija. Za malo vremena je urađeno mnogo. Ove godine će se sigurno taj rekord oboriti i sigurno novac dobijaju one ustanove koje sam ja obišao sa svojim saradnicima i video. Ranije je to sigurno išlo po nekim drugim, rođačkim i ko zna kojim vezama, pa se nekom radi šesnaesti put nešto na zgradi, a ovo će stajati do sudnjega dana.

Pošto je to drugačije kad vidite, imate sve to u vidu i planu, imate neposrednu saradnju sa lokalnom samoupravom, bez obzira na to ko je na vlasti, znači, ja obilazim škole ko god vladao tamo u opštinama, gledam decu, zgrade, ono što je moj posao. Tako da me ne morate podsećati, ja to radim intenzivno, verujte mi.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, ministre.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Nenad Mitrović.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Nenad Mitrović.

Izvolite.

NENAD MITROVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodine ministre sa saradnicima, kolege poslanici, ja sam, na osnovu člana 161. stava 1. Poslovnika Narodne skupštine Republike Srbije, podneo amandman na Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije. Amandman na član 1. Predloga zakona glasi – dodaje se stav 3. koji glasi: „Nacionalnim okvirom kvalifikacija afirmiše se sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na stabilnost kursa dinara“. Ovaj amandman ima za cilj da dodatno definiše predmet ovog zakona.

Stabilnost kursa dinara je od izuzetne važnosti za našu zemlju. Stabilan dinar podstiče privredni razvoj. Ono što hoću da naglasim jeste da smo zbog

stabilnosti dinara bili u mogućnosti da iz budžeta Republike Srbije finansiramo izgradnju deonice auto-puta Srpska Kuća – Levosoje na Koridoru 10, koja će biti pokretač privrednog razvoja u opštinama Bujanovac i Preševo. Ključ privrednog razvoja je svakako politička stabilnost koju u ovim opštinama imamo. Očekujem da se deonica na Koridoru 10 koju sam spomenuo, Srpska Kuća – Levosoje, završi za par meseci i da time podstičemo investitore da ulažu svoj kapital na jugu Srbije. Time stvaramo uslove za nova radna mesta, da omladina ima šanse da se zaposli, da stečena znanja prilikom školovanja primeni konkretno u praksi i time pomogne široj društvenoj zajednici.

Republika Srbija je preko službe Koordinacionog tela za opštine Bujanovac, Preševo i Medveđa za stipendije dodelila 20.556.000 dinara ili 312 stipendija, što po opštinama iznosi: Preševo – 174 stipendije, Bujanovac – 124 i Medveđa – 14; studentske stipendije u iznosu od 10.649.470 dinara za 19 studenata na fakultetima Univerziteta u Novom Sadu, ili 45.000 dinara mesečno, a studenti su takođe iz opština Bujanovac, Preševo i Medveđa. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Mitroviću.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Igor Bečić.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Igor Bečić.

Izvolite.

IGOR BEČIĆ: Zahvaljujem se, gospodine predsedavajući.

U prilog neophodnosti donošenja ovog zakonskog rešenja podneo sam amandman da se u članu 1. Predloga zakona doda stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveobuhvatni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje uslova vojske i policije“.

U svetlu ukupnih reformskih procesa u oblasti obrazovanja i ostvarivanja ciljeva postavljenih u razvojnim dokumentima Republike Srbije neophodno je definisati nacionalni okvir kvalifikacija. Uspostavljanje NOKS-a koristiće svim zainteresovanim učesnicima iz sfere rada i obrazovanja jer uspostavljeni okvir doprinosi obezbeđivanju kvaliteta kako rezultata procesa rada, tako i stručnog obrazovanja i obučavanja. Uspostavljanje NOKS-a omogućiće jedinstveno statističko praćenje obrazovanja, usklađivanje evidencije iz oblasti obrazovanja i zapošljavanja, kao i uporedivost sa drugim sistemima u Evropskoj uniji.

Korisnici NOKS-a su državne institucije, javne službe, fondovi, preduzeća, realizatori programa obrazovanja i državni subjekti koji utiču na sistem obrazovanja i zapošljavanja i imaju direktnu korist od uspostavljanja NOKS-a u delu planiranja razvoja ljudskih resursa, obrazovanja i zapošljavanja.

Kada govorimo o rezultatima, pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije protekle godine napravili su rekordne rezultate u više oblasti. Tokom 2017. godine policija je zaplenila 4,1 tonu narkotika, što je najbolji rezultat u poslednjih deset godina, a zbog prodaje i držanja droge procesuirano je 1.668 osoba. Zahvaljujući požrtvovanom i efikasnom radu

policije, nastavljen je trend smanjenja stope kriminaliteta te su u godini za nama izvršena 91.283 krivična dela, što je najmanji broj u poslednjih deset godina. Gledajući ovaj period, počinjeno je najmanje krivičnih dela ubistva, dok je broj saobraćajnih nezgoda smanjen za 17% u odnosu na prosek u poslednjih deset godina.

Pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova su 2017. godine ugasili i sprečili širenje 31.328 požara, izdali više od dva miliona pasoša, ličnih karata, vozačkih i saobraćajnih dozvola, a na graničnim prelazima izvršena je kontrola skoro 69.000.000 putnika. Takođe, pripadnici Ministarstva unutrašnjih poslova su učenicima četvrtog i šestog razreda osnovnih škola održali 20.815 predavanja u okviru predmeta Osnovi bezbednosti dece.

Tim posvećenih profesionalaca Ministarstva unutrašnjih poslova u prethodnoj godini danonoćno je radio za Srbiju i rezultati govore o tome. Zahvaljujem se.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Jelena Mijatović.

Reč ima narodni poslanik Jelena Mijatović.

Izvolite.

JELENA MIJATOVIĆ: Zahvaljujem.

Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre, amandman koji sam podnela dodatno definiše predmet ovog zakona, s posebnim osvrtom na prava deteta.

Obrazovanje dece, sticanje kvalifikacija i znanja koje je primenjivo na tržištu rada u stvari direktno utiče na smanjenje siromaštva. Istraživanja UNICEF-a su pokazala da najveći broj dece u Srbiji koja završe osmogodišnju školu ne nastavlja školovanje; obično su to deca iz najsiromašnijih porodica, u kojima roditelji imaju najniže kvalifikacije. Obrazovanje jeste uslov za dugoročno rešenje problema siromaštva.

Istraživanja takođe pokazuju da veliki uticaj na postignuće u školovanju imaju socioekonomski status porodice kao i demografski faktori. Nemoguće je ući u svaku porodicu ponaosob i uticati na uslove u kojima deca po prvi put saznaju o školi, obrazovanju, školovanju. Inače, u samoj porodici odnos dece prema obrazovanju veoma zavisi od roditelja. Kako onda uticati na motivaciju dece koja dolaze iz takvih porodica, kako ih zainteresovati za nastavni proces? Promenom ambijenta u školama. Kvalitet motivacije u stvari predstavlja jedan od ključnih činilaca obrazovnog postignuća.

Zato želim da pohvalim Vladu Republike Srbije i Ministarstvo prosvete koji zajednički ulažu veliki napor i velika sredstva da adaptiraju i obnove škole, ulažu u tehničku opremljenost škola. Takođe bih veoma pohvalila uvođenje informatike kao obaveznog predmeta od petog razreda osnovne škole jer smatram da je u ovom veku digitalizacije veoma bitno za buduće kadrove da budu informatički pismeni.

Kao član Odbora za prava deteta i kao roditelj trudim se da u svemu što radim jedan od prioriteta bude zaštita prava deteta. Mislim da je naša dužnost... Ne mislim, smatram da je naša dužnost i obaveza da zaštitimo decu i njihovo pravo na obrazovanje. Deca jesu naša budućnost, ali su deca i naša sadašnjost; mi sada prepoznavamo njihove talente, sada ulažemo u njihovo obrazovanje i sada gradimo budućnost. Zato smatram da je veoma bitno da u ovom zakonu stoji naglašeno pravo deteta. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Mijatović.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Borka Grubor.

Da li neko želi reč?

Reč ima narodni poslanik Borka Grubor.

Izvolite.

BORKA GRUBOR: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, moj amandman se odnosi na razvoj zdravstva u našoj Republici Srbiji u okviru NOKS-a.

Kao lekar, ceo dosadašnji radni vek posvetila sam očuvanju zdravlja naših sugrađana. Da bi populacija bila zdrava, mora svako da brine o životima svih, a ne samo da misli na svoju ličnu materijalnu korist. Navešću vam primer nesavesnog ponašanja bahatog privatnika u gradu Loznici. Naime, dolaskom „Farmakoma“ za vlasnika rudnika Zajača i postojeće topionice, zdravlje ljudi tog kraja, tog malog rudarskog mesta i okoline, mnogostruko je narušeno. Postojeći filteri na visokim pećima nisu mogli da apsorbuju petostruko uvećanu nazoviproizvodnju u njima, gde se najmanje topila ruda a najviše sumnjivi opasni otpad koji je stizao iz svih krajeva sveta, pa čak i iz Australije.

Sve ovo je rezultiralo negativnim posledicama po zdravlje svih, pa i dece. Institut za javno zdravlje Republike Srbije „Batut“ u više navrata je radio analizu krvi dece školskog uzrasta i odraslog stanovništva u Zajači na prisustvo olova u krvi. Više od 80% uzorkovane dece imalo je nivo olova iznad dozvoljene gornje granice, a to je deset mikrograma po decilitru krvi; čak je i beba od šesnaest meseci imala šesnaest mikrograma olova u krvi. Većina trudnica iz tog kraja bila je anemična.

Većina radnika nije imala overene zdravstvene knjižice, što znači da vlasnik nije uplaćivao ni socijalno ni penziono osiguranje za njih. Veći deo plate je isplaćivao na ruke da bi izbegao obaveze prema državi. Većina obolelih iz tog kraja su, nažalost, maligniteti, pogotovu mlađi ljudi. Jedan mladi čovek je jedva preživio opekotinu nastalu havarijom na visokoj peći, izlivanjem usijane mase na njega. Lečen je na VMA više meseci. Na moje pitanje da li je dobio ikakvu odštetu od firme rekao mi je da je dobio da ćuti.

Dolaskom Srpske napredne stranke na vlast firma je, srećom, prestala da radi. Nova vlada gospodina Aleksandra Vučića je prepoznala veliki problem opasne deponije nastale kao rezultat bahatog poslovanja, pored samog regionalnog puta R113a, i obezbedila ogromna sredstva za sanaciju iste. Sadašnja

vlada je nastavila započeto, a radovi su u toku. Nadam se da se ovakve ekološke katastrofe više neće nikada i nigde desiti i da će krivac dobiti zasluženno. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prim. dr Branimir Rančić.

Da li neko želi reč?

Reč ima doktor Rančić.

Izvolite.

BRANIMIR RANČIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Poštovani ministre gospodine Šarčeviću, poštovani gosti iz Ministarstva, dame i gospodo narodni poslanici, u članu 1. sadržane su osnovne odredbe kojima se uređuje predmet ovog zakona.

Podneo sam amandman na član 1. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Srbije. Amandmanom se dodatno definiše predmet ovog zakona. U članu 1. Predloga zakona posle stava 2. dodaje se stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje zdravstvenog sistema“.

Do 2012. godine srpsko zdravstvo nije ispunjavalo ni kriterijume za ocenjivanje u sklopu Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa, *Euro Health Consumer Index*, a kada je ispunilo kriterijume bilo je ubedljivo najgore ocenjeno. Dovoljan pokazatelj u kakvom smo stanju zatekli naše zdravstvo.

Samo da vas podsetim da smo prvi put u istoriji srpskog zdravstva – da li čujete, prvi put u istoriji srpskog zdravstva – imali štrajk lekara i farmaceuta 2003. godine (a znate čija je to Vlada bila od 2003. do 2004. godine) kada je 15.000 lekara u organizaciji Sindikata lekara i farmaceuta Srbije protestovalo. Pod kakvim smo pritiscima bili najbolje sam osetio na svojoj koži, jer sam bio jedan od organizatora štrajka kao predsednik podružnice Sindikata lekara i farmaceuta za jugoistočnu Srbiju.

Za protekle dve godine najvažnije dostignuće je da smo zaustavili sunovrat zdravstva i postavili osnove za moderno i funkcionalno zdravstvo u skladu s evropskim standardima. Nije to samo naša ocena, već priznatih međunarodnih faktora koji su ocenili da je srpsko zdravstvo u protekle dve-tri godine napredovalo dvanaest mesta i više nije najgore u Evropi. Srbija sada zauzima 24. poziciju, nalazi se ispred osam država EU i ponela je titulu države sa najvećim napretkom u 2016. godini. Taj trend se nastavlja i danas, tako da nastavljamo uspostavljanje bržeg, efikasnijeg i kvalitetnijeg zdravstvenog sistema u Srbiji.

Jedan od najvećih poduhvata koje je započela Vlada Aleksandra Vučića, a nastavila Vlada Ane Brnabić, jeste rekonstrukcija i izgradnja četiri klinička centra u ukupnom iznosu od dvesta miliona evra. Dobro ste čuli, dvadeset pet milijardi dinara. Samo na KC Niš otpada 32,5 miliona evra. Takođe, Klinika za kardiohirurgiju Niš, koja je počela sa radom februara 2014. godine, predstavlja

jednu od najmodernijih klinika u regionu. Ovim je rešen problem složenih operacija, koje se više ne obavljaju samo u Beogradu, a i smanjena je lista čekanja. U toku jedne godine na pomenutoj klinici se interveniše 250-300 puta.

Na kraju, pozvao bih sve poslanike ovog cenjenog doma, posebno poslanike iz Niša, da u danu za glasanje glasaju za moj predloženi amandman. Hvala na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić.

Reč ima narodni poslanik Veroljub Arsić.

Izvolite.

VEROLJUB ARSIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, čini mi se da se i u ovoj raspravi u pojedinostima neke mantre koje su pripadnici bivšeg režima i opozicije spominjali u načelu nastavljaju. To mene ne iznenađuje. Ono što uvek prevladava jesu dva mišljenja i dva stava koja suprotstavljaju ovim zakonima; zbog toga i jesam podneo ovaj amandman.

Jedan stav je da mi svoje zakonodavstvo isključivo upodobljujemo radi članstva u Evropskoj uniji. Međutim, moraju da znaju da je to nama sekundarni cilj. Primarni cilj jeste da naše zakonodavstvo, pa i u oblasti prosvete, bude uređeno i u interesu građana, da bismo konačno stvorili pravnu državu, onu koju nismo imali do 2012. godine i koju nije lako napraviti onako kako to građani očekuju od nas u proteklom periodu i u narednom periodu koji dolazi.

Drugi stav koji prevlađuje jeste da mi od naših građana i naše dece treba da napravimo jeftinu radnu snagu za, tobože, strane investitore, da su oni navodno eksploatisani itd. Međutim, po meni, samo nepismen čovek može da kaže da društvo i ceo sistem društva ne treba da se kreće u skladu sa tehnološkim i istorijskim trenutkom u kome se to društvo nalazi. Koliko vidim, mnoge od mojih kolega žive u doba SFRJ, a neki su nas i vodili, ne da znamo da rukujemo računarima nego da umesto automobila vodimo zaprege sa volovima.

Čini mi se da su zbog tih reformi koje se sprovode i koje su isključivo u interesu naše dece jer od njih hoćemo da stvorimo radno sposobne ljude koji će da brinu o svojim porodicama i da zasnivaju svoje porodice, a ne robovsku radnu snagu koja je nekvalifikovana, kakva je morala da beži iz Srbije jer nisu imali ni odgovarajuću stručnu spremu, ni znanje, ni posla, koju su gubili... E sad je, navodno, Aleksandar Vučić, njegove dve vlade unazad i od kad je predsednik Republike, sad su oni krivi za stanje kakvo imamo u prosveti. Raspravlja se o tome da li su sve škole rekonstruisane, da li su sve škole renovirane. Verujem da nisu. Da li su u boljem stanju nego pre pet ili šest godina? Daleko boljem. Znači, postoji neki rezultat.

Jeste, nama je cilj valjda da što manje koristimo ovaj papir u sistemu prosvete. Vidim da neke kolege poslanici prebacuju zašto neko mora da pročita svoje izlaganje. Evo, ja nisam ni pogledao u papir, držim ga. I još se ponašaju kao da je to veliki greh. Zamislite! Pitao bih te političke veličine kakvi su oni bili

na početku svoje karijere. Jesu li čitali, da li im je neko pomagao, da li im je neko pripremao diskusije i, što je najvažnije, pogotovo ovima što dobacuju, ne mogu da me ometaju, jesu li imali tremu? Da li su se plašili kako će njihova okolina da reaguje na njihovo izlaganje, kako će da reaguju članovi njihove porodice, kako će njihovi šefovi? To su zaboravili, kako su se osećali kad su postajali poslanici.

Izvinite, drage kolege, pošto vidim da se neko smeje, Narodna skupština je politička arena, sukob političkih mišljenja i stavova i ne može neko da naziva debatu u Skupštini takmičenjem za čitalačku značku. Uvredio je svakog poslanika, baš svakog poslanika, svakog svog kolegu, jer su zaboravili kako to izgleda kada prvi put govore. Nije ovo ni čitaonica, nego Narodna skupština, i niko se ovde ne uči da čita. Ako neko misli da baš toliko mnogo zna o politici, evo, ja kažem da ne postoji neko ko sve zna i ko se svemu naučio, svaki dan se uči. Samo je problem što neki nikad neće ništa da nauče ne zato što im nedostaje inteligencije, nego zato što im nedostaje ono što se nosi iz porodice, iz kuće, a to je lepo vaspitanje. E, takvi su došli ovde da vređaju narodne poslanike i da vređaju mlađe kolege koje tek treba da uče ovaj posao i napreduju! Onaj ko brani takve koji vređaju svoje kolege nije ništa drugačiji od onih ...

Kada su u pitanju opomene, neko je dobio opomenu za reč, neko za uvredu, a neko je dobijao, do 2012. godine, i kad pritisne dugme za reč!

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Dragan Šormaz.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Milekić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Studenka Kovačević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Studenka Kovačević.

Izvolite.

STUDENKA KOVAČEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre, kroz amandmane koje sam podnela želim da istaknem važnost saradnje između nauke i privrede. Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja je u tom cilju, na inicijativu Privredne komore Srbije, formiralo Savet za saradnju nauke i privrede. Cilj Saveta je spajanje akademske zajednice i poslovne zajednice. Ova saradnja doprineće modernijem tržištu jer su inovacije jedini način da se opstane u savremenim uslovima poslovanja. Prvi put se u jednom savetu ovom tematikom bave svi relevantni činioци koji su bitni, s jedne strane, za razvoj tržišta, a s druge strane, akademska zajednica od privrede dobija informacije o tome koji su obrazovni profili zapravo tržištu potrebni.

Pozdravljam osnivanje ovog saveta i nadam se da će se konačno uspostaviti ravnoteža između kadrova koje školujemo i kadrova koji su potrebni

tržištu u savremenom poslovanju. Potrebe privrede se menjaju, a da bismo nastavili ekonomski razvoj, važno je na vreme uočiti promene.

Ono što bih istakla na ovu temu jeste neka vrsta apela da se u toku sticanja obrazovanja posveti veća pažnja osposobljavanju, bilo učenika srednjih škola bilo studenata, za privatno preduzetništvo. Ako tokom obrazovanja podstaknemo pojedince da planiraju i razvijaju sopstveni potencijal, možemo povećati broj akademskih građana koji će uz uvažavanje interesa privrede i tržišta svoje znanje da stave u funkciju razvoja sopstvenog biznisa, odnosno sveukupnog razvoja Republike Srbije. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Srbislav Filipović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Srbislav Filipović.

Izvolite.

SRBISLAV FILIPOVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, za jedno društvo koje želi da se razvija i postane moderno evropsko društvo tema obrazovanja možda je i najvažnija tema o kojoj treba da diskutuje, i to pokazuje SNS i svojim programom i svojim planovima. Ovo ministarstvo i Vlada Republike Srbije pokazuju na koji način tretiraju temu obrazovanja, našu decu, škole, osnovne škole, srednje škole, gimnazije i fakultete. Ali to pokazuje i opozicija, i to na jedan lep način pokazuje građanima Srbije da njih zapravo tema obrazovanja uopšte ne interesuje, i to pokazuje na prost način time što danas njih ovde u Skupštini Republike Srbije ima svega nekoliko.

Za državu je tema obrazovanja jedna od najvažnijih, ali i tema bezbednosti. Naša država je sa strane Kosova i Metohije i situacije koja je tamo trenutno... Postoje određene bezbednosne pretnje, ali mi jačanjem svoje bezbednosti, vojske i policije, kao što su govorile naše prethodne kolege, pokazujemo da nam je i ta strana vođenja države izuzetno važna.

Rekao sam da je pitanje obrazovanja za SNS jedno od najvažnijih pitanja; pokazali smo to i krajem prethodne godine kada smo doneli Zakon o dualnom obrazovanju, pokazujemo to i predlozima zakona koji su danas na dnevnom redu.

Naravno, pričali smo ovde da ne mora, povodom oduzimanja reči, što se danas desilo početkom zasedanja... Pa ne mora predsedavajući nikom od nas da oduzme reč. Nama građani Republike Srbije na izborima ili daju reč da govorimo ili nas pošalju ispod cenzusa, kao što su to nekima učinili 4. marta ove godine na izborima u Beogradu.

Bogata i uspešna društva su upravo ona koja se bave obrazovanjem, školovanjem, kvalitetom obrazovanja svoje dece. Siromašna su ona koja tu temu stavljaju u zapećak i koja se bave time kako da oni kao političari i njihovi tajkuni

budu sve bogatiji. Zato je Srbija bila siromašna, zato je Srbija bila korumpirana, zato se u Srbiji fabrike nisu otvarale do 2012. godine, nego zatvarale, zato su ljudi ostajali bez radnih mesta. Danas je situacija potpuno drugačija: danas se u Srbiji, zahvaljujući predsedniku Aleksandru Vučiću, Srpskoj naprednoj stranci i ovoj vladi, fabrike otvaraju, radna mesta otvaraju, škole renoviraju, fakulteti su sve cenjeniji i sa sve višim ocenama na svetskim rang-listama. To je ona budućnost koju mi nudimo građanima Republike Srbije, koju građani vrlo dobro prepoznaju.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Snežana R. Petrović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Snežana R. Petrović.

SNEŽANA R. PETROVIĆ: Zahvaljujem, poštovani predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici i poštovani građani Srbije, u okviru ukupnih reformskih procesa u oblasti obrazovanja bilo je veoma važno i neophodno definisati nacionalni okvir kvalifikacija kao instrument kojim će se urediti oblast kvalifikacija i povezanost sa tržištem rada.

U cilju dodatnog definisanja predmeta ovog zakona podnela sam amandman na član 1. Predloga zakona gde se dodaje stav 3. koji glasi da se „nacionalnim okvirom kvalifikacija afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na poresku odgovornost“.

Poreska odgovornost je nešto na čemu Vlada Republike Srbije radi maksimalno predano, svakodnevno, boreći se sa svim onim činiocima koji ne rade u okvirima poreske odgovornosti, trudeći se da ta poreska odgovornost bude podignuta na maksimalan nivo. Da bi se poreska svest podigla na nivo i da bi se u Republici Srbiji vodila ispravna poreska politika, neophodni su određeni preduslovi, a samim tim i afirmacija sveukupnog razvoja Republike Srbije. Pored ekonomskog, tako i razvoja svakog pojedinca na njegovom profesionalnom i razvojnom angažovanju u društvu, što u svakom slučaju definiše i nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije.

Tržište rada će u narednom periodu i u budućnosti biti usmereno ka potražnji za kadrovima koji će biti obučeni za rad u IT sektoru, inovacijama i tehnološkom razvoju u svim oblastima delatnosti, kako proizvodnim procesima tako poljoprivredi, zdravstvu, uslužnim delatnostima i ostalim.

Da Vlada vodi odgovornu politiku i u smeru razvoja kadrova dokazuje nastojanje Vlade da se formiranjem kabineta ministra za inovacije i tehnološki razvoj... najava otvaranja naučnih parkova gde će mladi ljudi imati mogućnosti da iskažu svoja znanja, da se bave naučnoistraživačkim radom, da ostanu u svojoj zemlji i daju puni doprinos razvoju privrede i društva.

U tom smislu, smatram da je zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija Srbije, koji definiše ovu delatnost, veoma značajan i važan. Ovaj zakon treba podržati. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radmilo Kostić.

Reč ima kolega Kostić.

Izvolite.

RADMILO KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre, dame i gospodo narodni poslanici, ja sam takođe podneo amandman na član 1. gde se pored osnovnog smisla ovog amandmana afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje poslovanja.

Kolege poslanici su podnele dosta amandmana na član 1. što ukazuje na značaj ovog zakona i njegovog donošenja.

Da sam zakon ne bi ostao samo zakon na papiru, možemo sagledati i kroz neke dobre primere, pozitivne primere na koje se treba ugledati. Ja bih spomenuo kompaniju „Tigar tajers“ iz Pirota, koja je sto posto u vlasništvu francuskog „Mišlena“, gde je fokus menadžmenta na kadru, odnosno na radniku. Svake godine gotovo svi radnici i menadžment podležu testiranjima, permanentnoj edukaciji, treninzima itd. Na taj način, „Mišlen“, odnosno „Tigar tajers“ je jedna od najuspešnijih kompanija u našoj zemlji.

Iz tog primera možemo videti da sve kompanije koje su došle u Srbiju unazad nekoliko godina ne samo što donose taj novi duh kako i na koji način tretirati radnika, nego uspostavljaju i jedan nov odnos prema radniku kroz, kao što sam malopre rekao, permanentne edukacije.

Veoma je bitno navesti taj primer, jer je ta kompanija trenutno sa prosečnom neto zaradom negde 50% iznad republičkog proseka, gde radnici primaju i do 100.000 dinara, što stvarno treba biti primer i za ostale kompanije, kako ove što dolaze iz inostranstva tako i za domaće kompanije. Hvala vam puno.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Cokić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima Radoslav Cokić.

RADOSLAV COKIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, kolege poslanici, ja sam predložio da se u članu 1. ovoga zakona doda stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na budžetsku stabilizaciju.“

Šta to znači – na budžetsku stabilizaciju? Pa, mi obrazovanjem kvalitetnih kadrova koje možemo brzo da uposlamo, i da oni stvaraju dohodak, imamo i bolje punjenje budžeta, još bolje nego što je sada iako je bilo zadovoljstvo čuti od Ane Brnabić juče da u odnosu na očekivano punjenje

budžeta imamo 36 milijardi više. To je svakako uspeh Vlade i mi u narednom periodu očekujemo još bolje rezultate.

Gospodine ministre, vi ste unapredili rad Ministarstva, znatno ga stabilizovali i u odnosu na neka prošla vremena mi sada nemamo probleme koje smo u Ministarstvu imali, a to su veoma česti štrajkovi, obustave rada, jedna anarhija, deca na ulicama. Danas svako radi svoj posao i vi predlažete zakone koji su evropski, koji nas vode tamo gde nam je cilj i gde smo naumili.

Ovde se danas često koristio pojam „znanje i zvanje“. Mi upravo ovim zakonom želimo da povučemo znak jednakosti između znanja i zvanja. Dozvolite mi da vam iznesem jedan primer, koji nije tako nov ali je meni ostao u sećanju i mislim da je i na moj život uticao pa nije loše da vam u par rečenica kratko iznesem. Kada sam ja studirao, jedan od mojih profesora vratio se sa specijalističkih studija iz inostranstva, da ne pričam iz koje zemlje. Govorio je da je normalno išao na predavanja, radio vežbe, kao što je to i kod nas. Kada je došlo vreme ispita, ušao je profesor u amfiteatar koji je kao ova sala, podelio zadatke i izašao napolje. Svi su očekivali da on sa neke galerije gleda šta se dešava, međutim, tri sata su ljudi radili ispit i niko nije ušao da proverii šta je u sali. Kada je profesor ušao, završilo se sve, profesor je pitao kolegu do sebe – dobro, imali ste mogućnosti da koristite literaturu, da se konsultujete s nekim? On se blago nasmejao i odgovorio mu – moj otac i ja imamo fabriku, ja sam ovde došao da naučim i prvenstveno mi je važno da steknem znanje, a ne zvanje.

Još mi samo dozvolite, predsedavajući, da kažem ovo što svakako nije u vezi s amandmanom. Ja sam iz Smederevske Palanke, tamo je Srpska napredna stranka postigla imponozantan rezultat. Zapravo, od kada se ja kandidujem, od 1992. godine, od prvih višestranačkih izbora, nikada tako ubedljiva pobeda nije bila – znači, 37 mandata od 49, koliko Skupština ima. Očekujemo da ćemo sa ovakvim izbornim rezultatom i ovakvom polaznom osnovom da polako prevazilazimo teškoće koje imamo i da se i mi kao deo Podunavskog okruga približimo standardu i zaposlenosti koju sada npr. ima grad Smederevo.

Ovakav rezultat definitivno, i pored čestitki koje upućujem ljudima iz opštinskog odbora, iz izvršnog odbora, koji su radili, ne bi bio da na čelu liste, odnosno da se lista nije zvala imenom Aleksandra Vučića, u koga građani Šumadije imaju poverenja, vidi se, i iza koga su spremni da stanu i u rešavanju problema koje on sad nosi na svojim leđima i sa kojima se bori i želi da reši pitanja koja decenijama nisu u ovoj zemlji rešena. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Ognjen Pantović.

Izvolite.

OGNJEN PANTOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani predsedavajući, dame i gospodo narodni poslanici, Predlogom zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija rešiće se problem neusklađenosti

sistema kvalifikacija sa potrebama privrede. Posebno želim da naglasim one koji dovode do povećanja infrastrukturnih kapaciteta Republike Srbije.

Koliko je to bitno i koliko se na tome radi, možemo videti na svakom koraku, auto-putevi se grade širom naše zemlje. Pre nekoliko dana smo mogli da vidimo da je probijen najveći tunel na deonici Lajkovac – Ljig na trasi Koridora 11; deonice Ub – Lajkovac i Ljig – Preljina su već gotove, a trenutno se radi na deonicama Surčin – Obrenovac, Obrenovac – Ub i Lajkovac – Ljig. I ovaj auto-put od Obrenovca do Čačka biće gotov pre kraja ove godine. Ovaj koridor će umnogome poboljšati uslove života stanovnika zapadne Srbije. On je jedan od preduslova za dolazak investitora, nova radna mesta i ostanak našeg stanovništva u tom predelu naše zemlje.

Takođe, potrebno je spomenuti bezbednost saobraćaja. Izgradnjom ovog koridora izmestiće se veći deo saobraćaja na auto-put sa Ibarske magistrale, gde nažalost imamo povećan broj saobraćajnih nezgoda sa teškim posledicama i smrtnim ishodom. Srbija dobija jedan moderan auto-put, bezbedan, a ovaj deo naše zemlje šansu za ubrzan ekonomski razvoj.

Ovim amandmanom želim da se obrati posebna pažnja na ovako bitan segment razvoja naše zemlje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Žarko Bogatinović.

Izvolite.

ŽARKO BOGATINOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Dame i gospodo narodni poslanici, poštovani ministre Šarčeviću sa saradnicima, poštovani građani, podneo sam amandman kako bih poboljšao tekst zakona, a sve u cilju dovođenja stranih investitora i ulaganja u poljoprivredu Republike Srbije.

Grad Leskovac svake godine donosi program zaštite, uređenja i korišćenja državnog zemljišta na osnovu koga se sprovodi i postupak izdavanja državnog poljoprivrednog zemljišta u zakup. Do sada je izdato oko 1.600 hektara obradivih površina. Pre svega, radi se o zemljištu bivših društvenih preduzeća koje je zbog dugogodišnjeg neobrađivanja obraslo korovskim biljem i žbunastim rastinjem. Krajnji cilj je da se poljoprivredno zemljište kao neobnovljivi prirodni resurs privede svojoj osnovnoj nameni i stvori mogućnost da potencijalni ulagači dođu do ozbiljnih poljoprivrednih površina i bavljenja poljoprivrednom proizvodnjom.

Takođe, Grad Leskovac od 2012. godine donosi planove za odbranu od poplava u okviru kojih se opredeljuju sredstva za preventivne aktivnosti u sređivanju reka i kanala koji predstavljaju potencijalnu opasnost za plavljenje. Za sređivanje bujičnih vodotokova i kanala u proteklom periodu uloženo je oko dvadeset miliona dinara.

Iz gradske kase je na ime podsticaja u poljoprivredi u periodu od 2013. do 2017. godine isplaćeno preko 127.000.000 dinara. Samo u decembru prošle godine isplaćena su još 823 poljoprivredna proizvođača sa iznosom od blizu osamnaest miliona dinara. Subvencije u poljoprivredi u poslednjem periodu, u poslednjih pet godina, dobilo je ukupno 3.320 poljoprivrednih proizvođača. Od 2014. do 2017. godine utrošeno je oko jedanaest miliona dinara za nabavku protivgradnih raketa koje su podeljene strelcima, i to naravno iz budžeta Grada Leskovca.

Takođe, Grad Leskovac je u 2014, 2015. i 2016. godini, uz finansijsko učešće Vlade Republike Srbije, naravno, resornog ministarstva, ostvario nekoliko veoma bitnih projekata, a Ministarstvo je učestvovalo i do 70% od vrednosti projekta. U sanaciji i uređenju atarskih puteva ovim projektom je od 144 naseljena mesta obuhvaćeno 90, a vrednost projekta je za tri godine 62.000.000 dinara. Ukupno je sanirano 167 km atarskih puteva. Ministarstvo je pomoglo Gradu u 2014. godini sa 60%, u 2015. godini sa 50% od vrednosti projekta, a u 2016. godini sa 47% od vrednosti projekta.

Drugi projekat je komasacija zemljišta. Ovim projektom obuhvaćeno je 1.100 hektara u tri naseljena mesta. Projekat je sproveden 2014, 2015. i 2016. godine, a Ministarstvo je uzelo učešća sa 70% od ukupno uložених sredstava. Realizacija projekta ostvarena je sa 81%.

Krčenje starih zasada, plantažnih zasada vinove loze i voćnih zasada – ovim projektom obuhvaćeno je 165 hektara u tri naseljena mesta. Ministarstvo je učestvovalo sa 70% uložених sredstava. Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta je uspešno obuhvaćena geodetskim radovima sa 165 hektara.

U 2017. godini otpočela je i komasacija u katastarskim opštinama Gornje Stopanje i Donje Stopanje na površini od 563 hektara. Rok za završetak radova je 30. jun 2019. godine, ukupna vrednost je 16,8 miliona dinara.

Poštovane kolege, ovo nije referat, kako rekoše kolege iz opozicije, već primer dobre i aktivne poljoprivredne politike koju vodi Grad Leskovac i, naravno, Vlada Republike Srbije. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Marko Zeljug.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MARKO ZELJUG: Zahvaljujem, predsedavajući.

Na član 1. zakona o Nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije predložio sam amandman koji predviđa da se stav 3. uvrsti u član 1. zakona, gde bi se na poseban način analizirao uticaj nacionalnog okvira kvalifikacija na državnu upravu.

Ovim predlogom zakona predviđeno je stvaranje instrumenata kojima se uređuje oblast kvalifikacija i povezanost sa tržištem rada, što je imperativ rada

Vlade Republike Srbije i jedan od najvažnijih ciljeva Srpske napredne stranke, a to je brže i efikasnije zapošljavanje ljudi u Republici Srbiji.

Nacionalni okvir je važan za uspostavljanje instrumenata celoživotnog učenja i usavršavanja, koje ima poseban uticaj na nivo i kvalitet usluga koje državna uprava treba da pruža građanima Republike Srbije i poslovnu klimu u državi. Efikasniji rad državne uprave, kao i formiranje baze kvalifikacija, otvara mogućnost da Republika Srbija u svakom momentu može da sagleda sopstvene kvalifikacione kapacitete, kao i potrebe i perspektivu u skladu sa nacionalnim planom razvoja.

Posedovanjem baze kvalifikacija u svakom momentu će se moći utvrditi broj i nivo određenih kvalifikacija, da se kroz projekciju razvoja državne uprave definišu realne potrebe i na taj način izvrši blagovremena priprema zaposlenih i njihova preraspodela u okviru državne uprave u skladu sa kvalifikacijom koju poseduju. Ovakvim merama i aktivnostima omogućava se konstantno održavanje visokog nivoa radnih sposobnosti zaposlenih i konstantan rad državne uprave na visokom nivou, bez vremenskog raskoraka za usklađivanje potreba i mogućnosti, već bi se ovakvim efikasnijim radom rešavali problemi u hodu.

Ove mere imaju za cilj da očuvaju postojeća radna mesta i obezbede nova garantujući veće mogućnosti zaposlenima da kroz usavršavanje, učenje i stečena iskustva unaprede svoje radne sposobnosti kao i efikasnost radne jedinice u kojoj obavljaju delatnost, što rezultira efikasnijim i sveukupnim razvojem Republike Srbije. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Malušić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolegice Malušić.

LjILJANA MALUŠIĆ: Hvala, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima iz Ministarstva, dame i gospodo poslanici, moj amandman se odnosi na član 1. u kojem dodajem stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na smanjenje socijalnih razlika.“

Jedan od prioriteta Vlade Republike Srbije je upravo obrazovanje. Dobro je biti obrazovan jer imate mogućnost izbora. Vlada Republike Srbije i obrazovanje treba da kreiraju mlade ljude koji su sposobni sami da donose odluke, da budu timski igrači, da budu kreativni, da budu upotrebljivi. To je i cilj ovog zakona – da obrazovanje prilagodimo privredi.

Setimo se kako je bilo 2008. godine: 400.000 ljudi je ostalo bez posla; ne samo 400.000 ljudi, nego i njihove porodice. Zamislite, ako neko nema stan, a nema ni ta elementarna primanja, eto nama siromaštva. Bogu hvala, dolaskom Srpske napredne stranke procenat nezaposlenosti koji je iznosio 27 danas je smanjen na 13,5%. Zaposlili smo 170.000 ljudi. Tako radi odgovorna vlast, tako radi SNS.

Zato je nama potreban ovaj zakon, samo zato da ne bude da stvaramo decu koja nisu kreativna, koja samo reprodukuju to znanje, tzv. bubalice, već kreativne, prave, strukovne ljude. I ne samo to, ide se prema afinitetima. Pogledajte samo „Beograd na vodi“, 27 hektara najneplodnijeg zemljišta je pretvoreno u najelitniji kvart. Tu se pokazalo ovo o čemu se danas govori; tu su elektrostruke, građevinske struke, sve ono što mi danas (i ja ovim svojim amandmanom) želimo – da što pre donesemo ovaj zakon i da ova zemlja krene putem kojim odavno ide. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Stanislava Janošević.

Da li neko želi reč?

Koleginice Janošević, izvolite.

STANISLAVA JANOŠEVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Kada kažete da je jedan grad od 110.000 stanovnika imao fabriku tekstila, fabriku tepiha, brodogradilište, „Šinvoz“, pivaru, „Radijator“, šećeranu, uljaru, fabriku šešira, kože, industriju lekova, onda svakako mislite na Zrenjanin. Nekada snažan industrijski grad „žuto preduzeće“ je unazadilo i tada je Zrenjanin stagnirao. Mnoga od pomenutih preduzeća su nestala, a nekima je poljuljano poslovanje. Danas, na svu sreću, imamo nove obrise Zrenjanina. Zrenjanin polako ali sigurno opravdava status srca Banata. Ja ću vam kroz jedan primer opravdati ovo što sam rekla, jer privredni oporavak našeg grada je u toku.

Pre svega dve nedelje predsednik Republike Srbije Aleksandar Vučić je posetio Zrenjanin prilikom svečanog otvaranja i polaganja kamena temeljca za južnokorejsku fabriku „Eseks“, koja će svoje poslovanje nastaviti u jugoistočnoj industrijskoj zoni u našem gradu. Na površini parcele od sedam hektara danas, odmah nakon potpisivanja ugovora o poslovanju, gradi se proizvodni pogon. Ta investicija, drage kolege, iznosi trideset miliona evra. Budući zaposleni u ovoj kompaniji imaće zarade između 60.000 i 90.000 dinara za inženjere. Zaista imponantno, radujem se tome. Vlada Republike Srbije je naglasila i rekla da je ova investicija jedna od ključnih za Republiku Srbiju.

Stoga i u tom svetlu ja podnosim ovaj amandman, koji će svakako dodatno afirmisati i definisati predmet ovog zakona. Hvala vam.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Goran Nikolić.

Kolega Nikoliću, izvolite.

GORAN NIKOLIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre, amandman koji sam predložio glasi: „U članu 1. Predloga zakona dodaje se stav 3. koji glasi: 'Nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na privlačenje novih investicija'“, što je po meni ključ jačanja privrede Republike Srbije.

U članu 1. ovim zakonom se uspostavlja nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije kao sistem uređivanja kvalifikacija, njihova svrha, ciljevi,

principi, vrste i nivoi kvalifikacija itd., što bi sa ovim mojim amandmanom dobilo na celini i bilo bi sve obuhvaćeno.

U razlozima za donošenje ovog zakona i analizi efekata postoji, po meni, jedna od ključnih rečenica a to je – uređenje oblasti kvalifikacija povezano je sa tržištem rada.

Svi smo svedoci da od 2000. godine do sada postoji nesklad obrazovanja sa tržištem rada, što je za rezultat dalo jedan, da kažem, višak zanimanja koji nije realno bio zapošljiv. S tim su imali problem i građani, i država i investitori koji nisu mogli da nađu adekvatna zanimanja jer nisu bila usklađena.

Svi ovi zakoni koje donosimo, sada i ovih dana, i uopšte što smo donosili, sve je to u službi građana. Mi brinemo za državu i naše građane naspram naših prethodnika dosmanlija koji nisu brinuli za državu, nisu brinuli za građane. Jedini im je interes bio da u bratsko-kumovskim kombinacijama naprave kombinaciju, da im država bude garant i da pritom zaduže i državu, i lokalne samouprave, a i svoju stranku. Licemernim odnosom prema državi i prema građanima dovedeni su na neku statističku grešku, na neka 2% na beogradskim izborima, što po je po meni i previše. Zahvaljujem se.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zvonimir Đokić.

Da li neko želi reč?

Kolega Đokiću, izvolite.

ZVONIMIR ĐOKIĆ: Poštovani ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, usvajanjem Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Srbije uspostavlja se sistem za utvrđivanje kvalifikacija, vrsta i nivoa kvalifikacija, načina sticanja kvalifikacija, opisa znanja, veština i sposobnosti, a uspostavlja se i povezivanje sa Evropskim okvirom kvalifikacija.

Poslodavci će konačno precizno znati koja znanja i veštine nosi određeno zvanje, a srpske diplome konačno će biti prepoznate u Evropi. Znaće se koje kvalifikacije nose određena znanja i šta su tačno naučili tzv. menadžeri, inženjeri ili tehničari različitih vrsta.

Međutim, postiže se i nešto više od toga. Ponovo se, zahvaljujući pre svega Aleksandru Vučiću i Srpskoj naprednoj stranci, uspostavlja jedan prepoznatljiv sistem vrednosti u društvu kao celini i na posredan način utiče na jačanje društva u vrednosnom, moralnom ali i odbrambenom smislu imajući na umu činjenicu da je razvijeno i uređeno društvo istovremeno sigurnije i bezbednije društvo.

Amandmanom sam predložio da se u članu 1. Predloga zakona doda stav 3. i istakne afirmativna uloga NOKS-a u sveukupnom razvoju Republike Srbije a samim tim i unapređenju sistema odbrane.

Ministarstvo odbrane, koje je inače nadležno da obavlja poslove koji se odnose na razvoj obrazovnog sistema za potrebe odbrane i Vojske Srbije i vrši harmonizaciju vojnog školstva i naučnoistraživačke delatnosti od značaja za

odbranu sa sistemom srednjoškolskog i visokog obrazovanja i naučnoistraživačke delatnosti u Republici Srbiji, imaće obavezu da izvrši usaglašavanje vojnog školstva sa NOKS-om.

Vojno obrazovanje je deo obrazovnog sistema Republike Srbije i od posebnog je značaja za odbranu. Ono obuhvata školovanje, usavršavanje i osposobljavanje za potrebe odbrane i Vojske Srbije. Školovanje podrazumeva srednje obrazovanje i vaspitanje i visoko obrazovanje koje realizuju vojnoškolske ustanove. Usavršavanje podrazumeva sve oblike obrazovanja tokom života profesionalnih pripadnika Vojske Srbije i državnih službenika koje realizuju vojnoškolske ustanove i jedinice i ustanove Ministarstva odbrane i Vojske Srbije. Osposobljavanje podrazumeva program obuke za rezervne oficire Vojske Srbije, kandidate za prijem u profesionalnu vojnu službu i strane državljane. Sve to mora biti u skladu sa NOKS-om. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Radoslav Jović.

Izvolite.

RADOSLAV JOVIĆ: Poštovani predsedavajući, gospodine ministre, kolegice i kolege narodni poslanici, Predlog zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije u članu 1. definiše predmet zakona. Amandman koji predlažem glasi – u članu 1. Predloga zakona dodaje se stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtnom na unapređenje javnog zdravlja.“ Dakle, amandman ima za cilj da dodatno definiše predmet ovog zakona.

Ako pažljivo pročitamo član 1. ovog zakona, videćemo da se u njemu između ostalog kaže, odnosno pojavljuju se sledeći termini – vrši opis znanja, veština, sposobnosti i stavova. Podvukao sam ove reči člana 1. Predloga zakona iz prostog razloga što smo do sada imali ponekad i zastrašujuće posledice neimanja ovakvog zakona, neregulisanja materije kvalifikacija.

Podsetiću i vas i javnost da smo unazad nekoliko godina bili svedoci jedne zastrašujuće kampanje protiv vakcinisanja dece. Rezultati toga su danas: dvanaestoro ljudi je umrlo, dvanaestoro ljudi je platilo glavom, četiri hiljade ljudi je obolelo, sa tendencijom da ih bude još. Šta se desilo i zašto smo svedoci jedne ovakve, poražavajuće istine? Desilo se to da su nekompetentni ljudi, ljudi koji nisu imali adekvatnu kvalifikaciju, adekvatno znanje, ali pritom nisu imali ni ono što se zove lična odgovornost, sebi dali za pravo da javno govore o materiji koju ne poznaju. Imali smo čak i na Odboru za zdravlje pre dve-tri godine predstavnike nekih nevladinih organizacija koji su imali hrabrosti da i nas članove Odbora za zdravlje ubeđuju kako vakcine ne bi trebalo da budu zakonom obavezne.

Jedna od najvećih tekovina medicinske nauke i prakse, jedna od najvećih tekovina i ljudske civilizacije uopšte jesu upravo vakcine. Zašto? Setite se samo, verovatno su svima nama naše dede i bake pričale šta je značila dijagnoza

tuberkuloze pre stotina godina – značila je gotovo sigurno osudu na smrt. Danas su upravo zahvaljujući vakcini ta bolest i mnoge druge bolesti svedene na minimum.

Upravo ovim zakonom, regulisanjem materije kvalifikacija, mi ne pravimo samo jedan zakon koji će, eto, da pobroji kvalifikacije, pravimo zapravo jedan sistem za koji bih u dve reči mogao da kažem – to je sistem kompetentnosti i sistem odgovornosti. Kad kažem odgovornost, mislim pre svega na ličnu odgovornost ali i odgovornost za izgovorenu reč.

Nadam se da posle ovakvog zakona, koji dobrim delom doprinosi uspostavljanju novog, pravog sistema vrednosti u našem društvu, nećemo biti svedoci da na nekom okruglom stolu u medijima o vakcini i sličnim važnim temama budu ravnopravno zastupljeni profesori univerziteta i akademici sa estradnim zvezdama, filozofima itd., upravo zato što smo u jednom trenutku dozvolili da o takvim stvarima, koje su zaista visokostručna pitanja, razgovaraju ravnopravno ljudi koji nemaju adekvatne kvalifikacije. Zato pozdravljam donošenje ovakvog zakona i smatram da će doprineti dobrim delom i uspostavljanju pravog sistema vrednosti i odgovornosti kakav je potreban savremenom srpskom društvu.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Marko Atlagić.

Kolega Atlagiću, izvolite.

MARKO ATLAGIĆ: Poštovani potpredsedniče Narodne skupštine Republike Srbije, gospodine ministre sa saradnicima, ovim amandmanom želeo sam na neki način pridoneti definisanju predmeta ovog zakona.

Nema, gospodo narodni poslanici, poštovani građani Republike Srbije, modernizacije Srbije bez dobro postavljenog vaspitanja i obrazovanja. Bivši režim je pljačkaškom privatizacijom doveo Republiku Srbiju na ivicu bankrotstva, a celokupni sistem vaspitanja i obrazovanja u najveću krizu i ponor u istoriji školstva i pedagoških ideja kod nas u Republici. Srpska napredna stranka i predsednik Aleksandar Vučić su dolaskom na vlast zatekli zemlju koju nam je ostavio bivši režim, koja je bila ekonomski, industrijski i infrastrukturno devastirana, zemlju koja je bila demonizovana od strane svetskih moćnika, zemlju sa velikom prezaduženošću, zemlju sa velikom nezaposlenošću (25,6%), zemlju bez nade i vere njenih građana u bolju budućnost, zemlju bez međunarodnog ugleda, zemlju sa velikom inflacijom, zemlju bez sigurnosti, bezbednosti njenih građana, zemlju na ivici bankrotstva i zemlju sa urušenim sistemom vaspitanja i obrazovanja.

Dolaskom Srpske napredne stranke i Aleksandra Vučića na vlast i dobro postavljenim njegovim programom rada 2014. godine, tzv. ekspozicijom, trasirani su dugoročni ciljevi razvoja naše zemlje i kratkoročni na period od četiri godine, a to je reformski kurs kojim se Srbija modernizuje. U Srbiji se od dolaska Srpske

napredne stranke i gospodina Vučića na čelo države radi i gradi a time i modernizuje sistem vaspitanja i obrazovanja.

S tim u vezi, predsednik Vučić je inicirao dualno obrazovanje a ministar Mladen Šarčević duboko zakoračio u reformu dualnog obrazovanja kao najvećeg savremenog pedagoškog dostignuća strukovnih škola, što će se odraziti i na nacionalni okvir kvalifikacija...

Hvala na političkoj kulturi.

Nacionalni okvir kvalifikacija ...

(Predsedavajući: Nastavite, kolega Atlagiću, izvinjavam se. Nekim se kolegama, lepo je vreme, ne sedi ovde pa pokušavaju da vas ometaju. Samo vi nastavite.)

Nemaju šanse.

... Što će se odraziti i na nacionalni okvir kvalifikacija, koji bivši režim nije uspeo doneti za dvanaest godina.

Na kraju, gospodine potpredsedniče Arsiću, formalne kvalifikacije moraju odražavati stečene kompetencije, što često nije slučaj. Da profesorka doktorka Srbijanka Turajlić poseduje moralne i kulturne kompetencije, ne bi iz nje isijavala mržnja prema predsedniku Srbije Aleksandru Vučiću i njegovim saradnicima dr Orliću, dr Aleksandru Martinoviću i predsedniku Narodne seljačke stranke Marijanu Rističeviću. Gostujući na N1 CIA, neistinito i krajnje primitivno, brutalno, prizemno, necivilizacijski, neljudski htela je poniziti dr Aleksandra Martinovića, a u stvari ponizila je sebe. Ona može imati formalne kvalifikacije, može imati i određene kompetencije, ali jednu jedinu kompetenciju ne može imati gospođa Turajlić a to je patriotsko vaspitanje kao motivacioni faktor svakog rada, svakog znanja, svake kulture i svakog uspeha. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolega Atlagiću. Izvinjavam se što nisam uspeo da utičem da vam obezbedim atmosferu kakva se očekuje kad poslanik priča, ali razumejte malo.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Darko Laketić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Kolega Laketiću, izvolite.

DARKO LAKETIĆ: Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolege narodni poslanici, dakle, ovim članom zakona definiše se nacionalni okvir kvalifikacija Republike Srbije kao standard.

Ono što sam želeo ovim amandmanom jeste, pre svega, da se unapredi i obezbedi adekvatan sistem kvaliteta u procesu sticanja kvalifikacija. Međutim, ideja mi nije bila samo ta. Pored ove ideje koju sam izrekao, paralelno s tim ideja mi je bila da na neki način utičem ovim amandmanom i na razvoj standarda u kvalifikacijama u odnosu na tržište rada.

Zašto mislim da je ovo vrlo značajno? Ovo je vrlo značajno upravo za lokalne samouprave i za sve one delove naše zemlje gde dolaze investitori i gde planiraju ulaganje određenog kapitala. Naime, sistem kvalifikacija, odnosno

sistem kvaliteta tih kvalifikacija, s jedne strane, i potrebe tržišta rada moraju da budu jako usklađeni. Isto tako, jedno mora da prati drugo. Naime, potrebe poslodavca koje se kroz tržište rada definišu određenim njihovim potrebama moraju biti praćene određenim sistemom kvaliteta u sticanju kvalifikacija.

Osim toga, smatram da je veoma bitna, ako ne i najbitnija, činjenica da je neophodno afirmisati ključne kompetencije koje su sastavni deo procesa učenja tokom celog života. Naime, smatram da je ne samo u mojoj struci, koja je zdravstvena, ja sam lekar po profesiji, neophodno da u svakoj delatnosti proces učenja tokom celog života usvojimo kao osnovni put ka ostvarenju cilja, a to je dobrobit naše zemlje. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podneo narodni poslanik Zoran Bojanić.

Kolega Bojaniću, izvolite.

ZORAN BOJANIĆ: Zahvaljujem, uvaženi predsedavajući.

Ovim amandmanom na član 1. zakona želeo sam da dam vetar u leđa naporima predsednika Republike i Vlade Republike Srbije na ekonomskom i održivom razvoju Republike Srbije, na pokušajima, kao što to kaže i Agenda 2030 Ujedinjenih nacija, moja omiljena tema, da do 2030. godine bude svet bez siromašnih. Ja se nadam, na ovaj način kako radi Vlada i kako radi predsednik Republike, da će Srbija mnogo ranije nego što traži Agenda UN biti država bez siromašnih.

Da sam tu u pravu govori i ono što piše u Agendi, što se, mislim, primenjuje upravo i kroz ovaj zakon. Znači, kvalitetno obrazovanje je cilj Agende 2030 – obezbediti inkluzivno i pravedno, kvalitetno obrazovanje i omogućiti celoživotno obrazovanje za sve; do 2030. godine značajno povećati broj mladih i odraslih koji imaju relevantne veštine, uključujući tehničke i stručne veštine za zapošljavanje, dostojne poslove i preduzetništvo.

Da su napori Vlade Republike Srbije skoncentrisani na to, kao i ovaj predlog zakona, govori mi nešto što sam gledao pre par dana, odnosno 28, čini mi se, u sredu. Bio je Sajam zapošljavanja u Kraljevu, gde je, za divno čudo, za razliku od nekih prethodnih sajмова zapošljavanja, videli ste, bio veliki broj ne samo ljudi zainteresovanih za posao nego i ponuđača. Tu su bile i velike evropske kompanije kao što je turski „Taip“ gde se veliki broj zainteresovanih Kraljevčana raspitao o budućoj investiciji, koja, hvala bogu, negde u septembru kreće sa poslom; oni traže veliki broj radnika. Da ne pominjem samo inostrane investitore, bio je tu i jedan naš veliki proizvođač, kraljevački, lokalni, svetskog renomea i svetskog glasa, i evropskog – to je „Radijator“, koji je napomenuo u razgovoru i priču o zavarivačima, o jednoj velikoj grupi mladih ljudi koji završe jedan divan zanat i imaju odmah zaposlenje. Taj konkurs je non-stop otvoren. Na kraju, pomenuću tri velika hotela u Vrnjačkoj Banji, kraljici našeg turizma, koja su tražila nove radnike. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tijana Davidovac.

Koleginice Davidovac, izvolite.

TIJANA DAVIDOVAC: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, ovaj amandman sam podnela kako bi se preciznije definisao predlog ovog zakona u smislu regionalne saradnje.

Proces reformi u oblasti obrazovanja radi postizanja definisanih ciljeva u razvojnim dokumentima Republike Srbije prouzrokovao je neophodnost definisanja nacionalnog okvira kvalifikacija koji će omogućiti unapređenje celokupnog sistema obrazovanja kroz povezanost sa tržištem rada.

Uspostavljanjem nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije formira se sistem za unapređenje kvalifikacija koji je povezan za Evropskim okvirom kvalifikacija; definišu se svrha, ciljevi i principi, kao i vrste, nivoi i način sticanja kvalifikacija; utvrđuju se deskriptori nivoa kvalifikacija; zatim, tela i organizacije nadležne za primenu i razvoj nacionalnog okvira kvalifikacija, a obezbeđuje se i kvalitet u primeni nacionalnog okvira.

Uvođenjem ovog zakona stvara se jedinstveno praćenje obrazovanja. Imaćemo usklađenu evidenciju u oblasti obrazovanja i zapošljavanja i obezbediće se uporedivost i prepoznatljivost kvalifikacija stečenih u Republici Srbiji i kvalifikacija stečenih u drugim državama.

Uređenjem i unapređenjem sistema klasifikacija u skladu sa zahtevima društveno-ekonomskog razvoja obezbediće se podrška primeni koncepta celoživotnog učenja i omogućiti lakša pokretljivost radne snage.

Značaj uspostavljanja nacionalnog okvira kvalifikacija je višestruk kako na nivou pojedinca tako i na nivou države i društva u celini. Regionalna saradnja je jedan od glavnih spoljnopolitičkih prioriteta Srbije, a primena nacionalnog okvira kvalifikacija doprinosi napretku i produbljivanju regionalne saradnje kroz održavanje i povećanje stabilnosti i promovisanje sveukupne dobrosusedske saradnje.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Tanja Tomašević Damnjanović.

Koleginice Tomašević, izvolite.

TANJA TOMAŠEVIĆ DAMNJANOVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovani gospodine ministre sa saradnicima, kolege i koleginice narodni poslanici, uspostavljanjem nacionalnog okvira kvalifikacija Republike Srbije definiše se prostor u kome se kvalifikacije uspostavljaju, opisuju se nivoi i vrste kvalifikacija, nadležna tela i procesi koji su u vezi sa uspostavljanjem sistema kvalifikacija, uz uvažavanje specifičnosti nacionalnog obrazovnog sistema, principa evropske obrazovne prakse, posebno Evropskog okvira kvalifikacija.

Podnela sam amandman kojim se u članu 1. dodaje stav 3, a to je da se nacionalnim okvirom kvalifikacija Republike Srbije afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije, s posebnim osvrtom na unapređenje pravosudnih institucija.

Poboljšanje kvaliteta i efikasnosti pravde, jačanje nezavisnosti i odgovornosti pravosuđa u cilju jačanja vladavine prava, demokratije, pravne sigurnosti, približavanje pravde građanima i vraćanje građanima poverenja u pravosudni sistem od izuzetnog je značaja za sveukupni razvoj Republike Srbije. Ono što je ključni prioritet Republike Srbije kada je u pitanju reforma pravosuđa i unapređenje pravosudnih institucija jeste pravosudni sistem u kome su pravosudne institucije i nosioci pravosudnih funkcija u svom radu oslobođeni svakog neprimerenog i nedozvoljenog uticaja i pritiska koji bi ometali ostvarivanje pravde, bez obzira na njihov izvor.

Ovde ne mogu a da se ne osvrnem na katastrofalnu reformu pravosuđa iz 2009. godine sprovedenu od strane bivšeg režima, kada je 837 sudija razrešeno a da se pritom nije ni odlučivalo da li ispunjavaju uslove da budu birani za sudijsku funkciju, niti su im dati pojedinačni razlozi za razrešenje. Bili su nedostojni sudijske funkcije samo zato što nisu bili bliski bivšem režimu, već su bili profesionalci u svojoj struci. Odlukom Ustavnog suda Republike Srbije 2012. godine ove sudije su vraćene na posao i to je državu koštalo 1,5 milijardi dinara.

Prethodna vlada na čelu sa predsednikom Aleksandrom Vučićem, sadašnja vlada, kao i nadležno Ministarstvo pravde mnogo toga su uradili u oblasti pravosuđa i unapređenja pravosudnih institucija, ali ćemo morati još mnogo da radimo da to što smo nasledili, i politički uticaj na pravosuđe i neefikasnost, menjamo u potpunosti. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Povreda Poslovnika, narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite.

VJERICA RADETA: Javljam se na osnovu člana 32. Dobila sam informaciju iz službe da je u e-parlamentu, elektronskom sistemu, malopre bio amandman gospodina Veroljuba Arsića na dnevnom redu. Interesuje me zbog čega kolega Arsić nije pročitao svoje ime, da li zato što ne želi da govori o amandmanu – u tom slučaju je u obavezi da pročita – ili zato što ne želi da ustupi meni kao potpredsedniku da vodim sednicu dok on govori eventualno o amandmanu?

U svakom slučaju, ceo dan slušamo o tome koliko se razvija školstvo, obrazovanje, šta sve postižemo... Ministri, odnosno premijer priča o tome kako je e-uprava osnov razvoja, a mi u Parlamentu doživljavamo to da narodni poslanik, potpredsednik Skupštine, ne čita svoje ime, valjda da se ne bi u javnosti čulo da ne želi da govori o amandmanu.

Ne možete to da radite, gospodine Arsiću. Nemam ništa protiv da vi ne dozvoljavate da ja vodim sednicu Parlamenta, to je vaše pravo, pre bih rekla zloupotreba, nije ni važno, ali morate da poštujuete ovo što stoji na e-parlamentu.

To je dostupno svakom narodnom poslaniku, to je dostupno svim službama u Parlamentu i svi su videli malopre da ste preskočili svoje ime i prezime i da je trebalo da govorite o amandmanu, odnosno da ste podneli taj amandman, a da li ćete govoriti ili nećete, to je vaša stvar.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, ja vas poznajem kao koleginicu koja je jako pedantna, prati sednicu i vodi računa. Zato prestanite da oslušujete te koji vam sufliraju, doveli su vas u jednu veliku zabludu. Pre nekih 35-40 minuta amandman na član 1. koji je podneo narodni poslanik Veroljub Arsić je čitan; čitao ga je kolega Đorđe Milićević, a ja sam o svom amandmanu diskutovao.

(Vjerica Radeta: Amandman je sada bio na dnevnom redu, a ne tada.)

Nije amandman na dnevnom redu. Amandman ne može da bude na dnevnom redu, koleginice Radeta. Kao što isto znate da, po Poslovniku, prvo idu amandmani kojima se traži brisanje jednog člana, pa dopuna, pa izmene i dopune člana na koji se podnosi amandman. U rasponu izmena i dopuna možete da menjate redosled amandmana i radilo se...

Koleginice Radeta, samo ćete uspeti daljim reklamacijama Poslovnika, kad mi dođe neki od vaših poslanika da mu zarotiram mesto, kada će da govori, da to više nikada ne dobije.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? (Da.) Izjasniće se.

Evo, dobićete reč. Izvolite.

VJERICA RADETA: Sada govorim po članu 27. Prosto sam iznenađena, ne mogu da verujem da neko ko predsedava Parlamentu izriče takve pretnje narodnim poslanicima, šta ćete vi ubuduće dozvoljavati, šta nećete. Vi morate da se ponašate u skladu sa Poslovnikom bez obzira na to da li vam se dopada narodni poslanik ili ne, odnosno politička partija kojoj neki narodni poslanik pripada.

Niste u pravu. Ja zaista, hvala vam na tome, pratim precizno svaku izgovorenu reč u ovom parlamentu, u ovoj sali, ali nije se desilo dosada, a raspravljamo ceo dan o amandmanima... Jedini amandman koji nije išao redosledom po e-parlamentu je vaš amandman. Znači, vi ste se dogovorili da ne govorite sada nego onda kada je drugi kolega predsedavao da biste iskoristili vreme a istovremeno da sedite tu.

Dakle to je istina i nemojte vi, gospodine Arsiću, da obmanjujete javnost, jer javnost zaslužuje da se govori istina. A pogotovo nemojte više da vam padne na pamet da pretite poslanicima Srpske radikalne stranke.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginica Radeta, smatram da nije došlo do kršenja Poslovnika zato što se radi o istoj pravnoj stvari i istom pravnom amandmanu. Znači, redosled ne utvrđuje elektronski parlament, redosled utvrđuje Poslovnik. Po Poslovniku sam vam objasnio da se prvo razmatraju

amandmani kojima se traži brisanje jednog člana, onda dodavanje novog člana, pa onda izmene i dopune člana na koji se odnosi amandman.

Znači, ako se traži brisanje... Da vam objasnim kao iskusnom pravniku ja kao početnik i laik, ali toliko sam naučio. Evo, objasniću vam pošto ste vi reklamirali Poslovnik: ako imate deset amandmana u kojima piše „briše se“, mogu bilo koji, ili prvi ili deseti, da pročitam, pravno su isti.

E sada, dešava se ovde u Skupštini da kolege iz iste poslaničke grupe, suprotno spisku koji se nalazi na e-parlamentu i spisku koji je dobio predsedavajući, žele da se zamene, i to se radi. Tako da ja ne vidim problem oko toga što je amandman pročitao, a pročitao ga je kolega Milićević, kada se odnosi na član 1. a ne na član 5, kada su iste bile odredbe kojima je predviđeno njegovo čitanje kao i svih drugih amandmana pre i posle njega.

Ne razumem u čemu je povreda Poslovnika. Zaista ne razumem. Evo, objasnite mi.

Da li želite da se Skupština u danu za glasanje izjasni? (Da.)

Povreda Poslovnika, reč ima narodni poslanik Vjerica Radeta.

VJERICA RADETA: Želim, naravno, da se Skupština izjasni. Kao što želim da se izjasni o ovome što ću sada da kažem, a govorim o članu 107, o gruboj povredi dostojanstva Narodne skupštine.

Ovo unapred govorim da želim da se Skupština izjasni, da vama ne priuštim to zadovoljstvo da tu govorite kao narodni poslanik, a ne kao predsedavajući.

Dakle, malopre ste izrekli niz netačnih podataka, da budem fina. Ne možete vi da vređate narodne poslanike bez obzira na to što ste trenutno na mestu predsedavajućeg i da pričate nama, meni ili bilo kome od nas na koji način i kojim redosledom se vodi rasprava o amandmanima. Molim vas da vodite računa o tome kako se ophodite prema narodnim poslanicima kada ste na mestu predsedavajućeg. Nemate pravo da polemishete sa narodnim poslanikom odatle, već možete u jednoj rečenici da odgovorite, eventualno, na primedbu za povredu Poslovnika, ili da tražite reč pa da lepo sidete dole u klupu i govorite onoliko vremena koliko vam Poslovnik dozvoljava.

Nemojte da mešate babe i žabe. Kada se narodni poslanik zameni sa svojim kolegom iz poslaničke grupe, to nema veze sa redosledom amandmana. Sada, ako bismo o tome govorili, onda ja kada tu sedim odlično vidim kakve se tu trange-frange radnje rade oko zamena itd. Nemojte me terati, ne želim da budem nekorektna. A vi to očigledno jeste. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Koleginice Radeta, recite mi, molim vas, tačan izraz kada sam ja to nekoga uvredio – evo, ovde nas je otprilike stotina – koju sam ja to reč ili rečenicu upotrebio da uvredim nekog svog kolegu? Tumačio sam Poslovnik onako kako mislim da je ispravno. Nisam ja vama rekao da vi ne znate, nego da su vas ovi koji vam sufliraju doveli u zabludu. Znači, vi ste

krenuli sa pričom i tezom da moj amandman nije čitan. A kada se ispostavilo da je čitan, onda ćemo da reklamiramo i 27, 107 i svaki drugi.

(Vjerica Radeta: Tražila sam da se Skupština izjasni, a vi nemate pravo da mi odgovarate. Tražila sam od Skupštine odgovor, a ne od vas.) Zbog zloupotrebe Poslovnika oduzimam vam dva minuta od vremena poslaničke grupe. Skupština će se u danu za glasanje izjasniti o vašoj povredi Poslovnika.

Kolega Mirčiću, po kom osnovu?

(Milorad Mirčić: Po osnovu osnova.)

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram povredu člana 107. Gospodine Arsiću, vi ste sada na insistiranje... (Isključen mikrofoni.)

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Mirčiću, malopre je bio 107.

MILORAD MIRČIĆ: Sada ste na sufliranje kolega iz redova SNS-a izrekli kaznu tako što ste kaznili dva minuta poslaničku grupu.

Nemojte to da radite, kolega Arsiću, nije dobro. Mi smo ovde ostali da raspravljamo o ovom zakonu. Mi smo predložili određene amandmane i imamo strpljenja da vas saslušamo. Vidite da se ne protivimo, ne bunimo kada hvalite Vladu. Da li jeste ili nije u kontekstu sa amandmanima, to nema nikakve veze, vaše je pravo da ističete šta je Vlada uradila pozitivno, a naše je da branimo svoje amandmane. Dozvolite nam da bar u toj korektnosti završimo današnji dan.

Kolega Orlić vam kaže – izrecite dva minuta, i vi odmah dva minuta. Hajde jednom budite samostalni, pokažite tu odlučnost da budete samostalni. Zašto biste slušali bilo koga od kolega? Vi sada predsedavate, gospodine Arsiću, imate dovoljno iskustva. Ja bar verujem da ste taj minimum principa zadržali. Možda živim u zabludi, ali neka, imam pravo da živim u toj zabludi.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Mirčiću, evo, ja sam sada prekršio Poslovnik. Zarad demokratije, ja sam ga prekršio. Član 107. niste imali pravo da reklamirate zato što je koleginica Radeta upravo reklamirala član 107. Evo, ja sam vas pustio.

Ja vas molim da nastavimo dalje sa radom.

Da li želite da se Narodna skupština u danu za glasanje izjasni o povredi Poslovnika? (Da.) Zahvaljujem. Izjasniće se.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Desanka Repac.

Koleginice Repac, izvolite.

DESANKA REPAC: Hvala, gospodine predsedavajući.

Pozdrav za gospodina ministra i njegove saradnike.

Drage moje kolege, moj amandman glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje zdravstvene zaštite.“

Nacionalni okvir kvalifikacija predstavlja instrument kojim se uređuje oblast kvalifikacija i povezanost sa tržištem rada. Nije važan samo za obrazovanje već je značajan i za tržište, za poslodavce, za brže i bolje zaposlenje.

Treba da se implementira u sva područja rada i doprinese uređenju politike zapošljavanja.

Zakon tangira sve oblasti, pa i zdravstvo. Zdravstvo je jedan od nacionalnih resursa koji zaslužuju kontinuiran i strateški razvoj. Do 2012. godine srpsko zdravstvo nije ispunjavalo ni kriterijum za ocenjivanje Evropskog zdravstvenog potrošačkog indeksa. Godine 2013. zauzima 35. mesto u Evropi, poslednje mesto. Srbija je bila na dnu lestvice tada. To je vreme demokratske vladavine.

Posle svega što se dešavalo u poluraspadnutim dispanzerima, propalim bolnicama i nikad nezavršenim kliničkim centrima, moto je bio – mi, pre svega, moramo da brinemo o bezbednosti pacijenta. A ti pacijenti su pri odlasku u bolnicu obezbeđivali sve, od posteljine, hrane, do opreme za intervenciju.

Za vreme te tri demokratske vlade u Srbiju je ušlo više desetina miliona dolara da bi vaskrslo srpsko zdravstvo. Nažalost, ono je doživelo sunovrat.

Što se tiče ljudskog resursa, od zdravstvenih radnika bez prava na specijalizaciju, na edukaciju, na usavršavanja... bez vere u stručnost svojih kolega, ministar se operisao u stranoj zemlji. Jedna banalna operacija. Time je jako ponizio srpsko zdravlje.

Pozitivan trend srpskog zdravstva počinje 2014. godine dolaskom vlade Aleksandra Vučića. Poseban napredak i ogroman razvoj 2015, 2016. i najviše 2017. godine, kada smo se popeli za četrnaest mesta. U januaru 2018. godine na evropskoj listi Srbija se našla na 20. mestu.

Vlada u okviru nacionalnog okvira kvalifikacija nastavlja sve započete reforme i nastavak informatizacije zdravstvenog sistema, uvođenje elektronskih recepata, skraćeno vreme čekanja na terapiju onkoloških pacijenata, poboljšanje stope mentalnog zdravlja. Rekordne rezultate postiže u oblasti transplantacije organa.

Zdravlje je indikator uspešnosti jedne zemlje i zato kao imperativ u svom amandmanu stavljam prevenciju i skrininge koji imaju za cilj da se što uspešnije implementiraju u okviru NOKS-a.

Htela bih da zahvalim gospodinu ministru na jednom važnom, nužnom i jako potrebnom zakonu.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 1. amandman je podnela narodni poslanik Svetlana Nikolić Pavlović.

Koleginice Pavlović, izvolite.

SVETLANA NIKOLIĆ PAVLOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, ovim amandmanom predlažem da se u članu 1. Predloga zakona doda stav 3. koji glasi: „NOKS-om se afirmiše sveukupni razvoj Republike Srbije s posebnim osvrtom na unapređenje medicinskih ustanova.“ Smatram da se ovim predlogom dodatno definiše predlog ovog zakona.

Kako dolazim iz Čuprije, grada koji je geografski, istorijski, sportski, kulturno-prosvetni i nadasve zdravstveni centar Pomoravlja, želim da kao zdravstveni radnik istaknem sledeće: Čuprija je bila, i treba ponovo da bude, zdravstveni centar Pomoravskog okruga jer je još davne 1839. godine osnovana Prva čuprijska garnizonska bolnica, jer je još davne 1881. godine otvorena Prva civilna bolnica, jer je još davne 1906. godine otvorena Prva okružna civilna bolnica, jer se u Opštoj bolnici Čuprija trenutno nalaze najkvalitetniji materijalni i ljudski resursi u zdravstvu i jer je Opšta bolnica Čuprija od 1998. godine postala i naučnonastavna baza za studente Visoke medicinske škole u Čupriji.

Opšta bolnica u Čupriji je po svim kriterijumima najrazvijenija zdravstvena ustanova u tom delu Srbije, ali su prethodne decenije sistemskog i sistematskog urušavanja zdravstva ostavile traga i na našoj bolnici. Neke specijalističke službe i uslovi u njima nisu dostojni vremena u kome živimo. Na uporno insistiranje rukovodstva Opštine Čuprija i zdravstvenih radnika da se poboljšaju uslovi za rad u Opštoj bolnici Čuprija, a samim tim da se poboljša i kvalitet pružanja zdravstvenih usluga, Vlada Republike Srbije i Kancelarija za javna ulaganja su pokazali razumevanje i Opštoj bolnici Čuprija odobrili finansijska sredstva za rekonstrukciju kompletnog internističkog bloka. Ovom prilikom, u ime građana Čuprije, želim još jednom da se zahvalim našem predsedniku gospodinu Aleksandru Vučiću, našoj vladi i premijerki gospođi Ani Brnabić, našem Ministarstvu zdravlja i ministru gospodinu Zlatiboru Lončaru, direktoru Kancelarije za javna ulaganja gospodinu Marku Blagojeviću.

Za rekonstrukciju internističkog bloka Opšte bolnice u Čupriji izdvojeno je blizu dva miliona evra. Kada bude završen, novi blok će pod svoj krov primiti sve internističke službe ali i odeljenja u kojima je lečenje zaista bilo neuslovno.

Kao lekar kardiolog sa višedecenijskim radnim stažom i iskustvom, molim nadležne u Ministarstvu zdravlja da razmotre zahtev Opšte bolnice Čuprija da dobije jednu angio-salu, jer je to prosto zahtev vremena, to odavno nije stvar prestiža. Naime, poznato je da su kardiovaskularne bolesti među najčešćim uzrocima smrtnosti danas. Pomoravski okrug pokriva područje u kome živi blizu 300.000 ljudi i svake godine ima više stotina novih pacijenata sa dijagnozom infarkta miokarda, pa bismo radeći intervencije na koronarnim arterijama spasli mnogo života i rešili problem najtežih kardioloških bolesnika celog Pomoravskog okruga. Važnija od svega je činjenica da bi angio-sala spasla stotine života, a sa tim se nikakve cifre ne mogu uporediti. Kako je tehnološki razvoj medicinske opreme isto tako brz, očekujem da naša bolnica dobije još savremenije aparate i dijagnostičku opremu.

Kada je o ovome reč, naglasila bih da zdravstvena politika Vlade Republike Srbije i Ministarstva zdravlja ima samo jedan aksiom, a on bi u slobodnom prevodu glasio – nema prećih ni važnijih zdravstvenih centara, svi delovi Srbije moraju da se razvijaju ravnomerno. Izgradnja Kliničkog centra u

Nišu, najmodernije zdravstvene ustanove u ovom delu Evrope, potvrda je takvog opredeljenja. Hvala na pažnji.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na naslov iznad člana 2. amandman je podnela narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

Reč ima narodni poslanik Nataša Sp. Jovanović.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Evo, gospodine ministre, da se malo vratimo zakonu i da govorimo o onome što su njegovi osnovni pojmovi i značenja u članu 2.

Podneli smo amandman da se ovaj naslov briše zato što smatramo da je ovaj član bespotreban u zakonu jer su ovi pojmovi koje ste definisali u članu 2. potpuno nerazumljivi, neprilagođeni srpskom jeziku, neprilagođeni onome što jeste realno stanje. Koliko je sve to zbrkano... U stvari, da građani Srbije znaju, u pitanju je direktan ili integralni prevod. Naime, ovaj zakon je u mnogim zemljama, bivšim jugoslovenskim republikama, usvojen pre više godina. Njegova prava verzija potiče iz zemalja Evropske unije, u koju Srbija nikada neće da uđe ako se mi pitamo, a, svakako, i ako se oni pitaju, sa uslovima koje postavljaju za otimanje naše južne srpske pokrajine.

Ja ću da se osvrnem, gospodine ministre, pošto ste vi čovek koji je stekao najviša zvanja, imate mnogo iskustva u prosveti, na samo dva izraza. Zar je morala da stoji reč „kompetencija“ umesto „stečeno znanje“ ili „stručnost“? Ovde ima dosta pravnika i u redovima Srpske radikalne stranke i u redovima Srpske napredne stranke, pa će da potvrde da se obično ta reč, ako uzmemo njeno etimološko značenje, upotrebljava kada je u pitanju nadležnost, recimo nadležnost suda ili nadležnost neke ustanove ili institucije.

Reč „celoživotno“ učenje, što smo imali prilike da vidimo u setu vaših prosvetnih zakona jesenas... Malopre je omaškom, ali to je za svaku pohvalu, kolega doktor iz Prokuplja, poslanik SNS-a, valjda ignorišući ovo što ste vi rekli, lepo rekao: „tokom celog života“. To je takođe prevedeno sa engleskog direktno, kako je to neko radio za račun Ministarstva i svih drugih zemalja u okruženju. Evo, gospodin Arsić će, kao poznavalac engleskog jezika, da potvrdi da taj izraz *lifelong learning* zapravo znači „celoživotno učenje“, a treba da se kaže: „učenje tokom celog života“.

Ako se osvrnete na ono što su radili srpski velikani, Tesla, Pupin, Milanković, Cvijić, ne mislite valjda da je njima bilo potrebno da postoji izraz „celoživotno učenje“ i onda su oni naučili nešto a dalje od toga nisu? Pa, učili su tokom celog života. Tako je trebalo, gospodine ministre, da stavite i u ovaj zakon i da ostavite budućim generacijama da se usavršavaju, da uče i stiču znanja tokom celog života.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem, kolegice Jovanović.

Reč ima ministar gospodin Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Ja neću da se bavim lingvistikom, etimologijom, niti pravnim normama, ali znate i sami koliko je reči u svakodnevnom jeziku, u žargonu, u prethodnim zakonima, koje su sve već poznate ovde, nijedna nije nepoznata. Amandman, čista srpska reč, da li je tako? Partija, stranka, radikalna – nisu srpske reči, da li je tako, a u optičaju su.

PRESEDAVAJUĆI: Pravo na repliku.

Koleginice Jovanović, izvolite.

NATAŠA SP. JOVANOVIĆ: Možemo sada da otvorimo polemiku o tome i verujte mi da ćete taj duel sa mnom da izgubite pošto – evo, i kolega Arsić zna a i mnoge druge kolege koje su sa mnom dugo godina, da kažem deceniju, u Parlamentu – meni para uši svako izvrtanje srpskog jezika i taj neki novogovor koji, recimo, koleginica Čomić zagovara.

U Pravopisu srpskog jezika i u dopunjenom izdanju koje je izašlo 2009. godine upravo se o tome i govori – da jezik, pošto je živ i takav je kakav vi sada kažete da jeste, sa tim izmenjenim rečima, srpski jezik dolazi do neke nakaradne forme koja ulazi u zakonske okvire, a koji se upravo kao takvi i nakaradni izrazi ostavljaju budućim generacijama, a to je nešto za šta jasno postoji definicija u izvornom i pravom srpskom jeziku. Mi smo protiv toga.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vjerica Radeta.

Izvolite, koleginice Radeta.

VJERICA RADETA: Danas smo se zaista već više sati naslušali svega i svačega, najmanje je bilo reči o Predlogu zakona i o članu 1. koji je sve do sada bio tema, sve se nekako moglo svesti pod tačku – razno. Naravno, ta tačka razno zaslužuje da se osvrnemo na neke najinteresantnije stvari od onoga što smo slušali, od toga da je nečiji amandman toliko važan da od njega zavisi da li će zakon biti dobar ili neće ali svejedno će se glasati za taj zakon, do toga da, eto, postoji taj amandman ali i ne mora da bude usvojen, što je naravno jasno tokom celog dana.

Neki opšti zaključak je da mi živimo u zemlji dembeliji – nigde nikome ništa ne fali, sve nam funkcioniše, najbolje pravosuđe, najbolja privreda, najbogatiji ljudi. Sad, što sve to nema veze sa stvarnošću, to je nešto drugo. Slušali smo ovde malopre da ćemo mi pre celog sveta postati zemlja bez siromašnih. To govori neko ko živi u Srbiji, gde i danas 350.000 ljudi radi za minimalac, gde pola miliona penzionera prima penziju manju od 15.000, gde 2.000 dece živi i radi na ulici, gde trećina dece živi na ivici siromaštva.

Dakle, budite malo realni. Koliko god da ste spremni da hvalite Vladu koju podržavate, što svakako možemo da razumemo, nemojte da preterujete; znaju ljudi kako žive i od čega žive, nemojte baš do te mere da pričate to što smo danas ceo dan slušali.

Ministre, pošto ste rekli da obilazite škole i da ste skoro sve obišli, ja malopre nisam imala prilike da vam dalje odgovorim, ne znam da li se sećate, da

li su vas zvali na svečano otvaranje u selo Miroševce u leskovačkoj opštini, tamo je svečano otvarana septička jama u jednoj školi? Otvarao ju je šef Odeljenja za društvene delatnosti i lokalni ekonomski razvoj Bojan Tojaga, a Goran Cvetanović, gradonačelnik, nije mogao jer je toga dana otvarao toalet na groblju. Ne znam da li znate za te detalje.

Zašto mislimo da treba da se briše ovaj član 2? Najpre zato što je prenormiranje potpuno suvišno, nepotrebno. Čak i kada bi ovi pojmovi imali nekog smisla i nekog značenja, to sam govorila kada sam govorila o naslovu zakona, zašto vi diplomiranim pravnicima objašnjavate šta znači koji pojam? To će videti čitajući ostale članove zakona, a ne da nam objašnjavate na samom početku šta znači kvalifikacija, kompetencija itd.

Dobro je kolegunica Jovanović skrenula pažnju na veliki broj stranih reči i izraza koji su nepotrebni. Kao što je nepotreban ovaj Evropski okvir kvalifikacija, koji zapravo podrazumeva uvod u onaj zakon koji sam danas pominjala, na kojem insistira Zorana Mihajlović, verovatno sa željom da ona bude rukovodilac, rukovodilica ili rukovodačica buduće vlade ili da bude vršalica ili vršilica dužnosti buduće vlade. Jer, to je smisao ovog člana. Pitam vas kako ćete po tom novogovoru zvati pilota, pekara, vozača, da li će biti pilotica, pekarica, vozačica? Da li će babica biti babac? Da li će švalja biti švaljac? Nemojte da nam nakaradite lep srpski jezik, gospodine ministre.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima ministar gospodin Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Mogu o drugom, o septičkoj ne mogu, nisam bio pozvan i ne znam, evo sad sam naučio nešto.

Ja mislim da govorim tečnim srpskim jezikom, i to sigurno dijalektom iako sam iz Beograda, ali ne onim beogradskim, nego nekim normalnim.

(Vjerica Radeta: Vi lepo govorite.)

Hvala.

Hteo sam da kažem samo nešto. Ja nisam pravnik, ali sam dobio informaciju da je svaki, pa i ovaj, zakon rađen po metodologiji izrade zakona iz 2010. godine i da ovi pojmovi koji se sada nabrajaju, koji su vama kao pravniku sigurno poznati... Zakon nije ni pisan samo za pravnike. To je obrazloženje koje sam dobio i mislim da je logično. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Po amandmanu, narodni poslanik Vjerica Radeta.

(Vjerica Radeta: Ne, nego replika.)

Replika ministru. Evo, hajde.

VJERICA RADETA: Ne treba „eto, hajde“, gospodine Arsiću, nego imam pravo na repliku. Ja nisam ovde da vas molim.

PRESEDAVAJUĆI: Čim sam vam dao, imate pravo na repliku.

VJERICA RADETA: Dakle, ministre, vi lepo govorite i nemamo primedaba na vaš govor, ali vi niste političar, to je očigledno. Vi vodite računa striktno o onom što vam je rečeno i što je napisano.

To što je neka metodologija utvrđena 2010. godine, to nije Sveto pismo. To jeste problem ove sadašnje vlasti, što su prihvatili sve nakaradno od onih prethodnih; kad im se skrene pažnja da to nije dobro, onda kažu – šta ćete, mi smo to nasledili. To što je nasleđeno trebalo je da se promeni. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Reč ima narodni poslanik Vladimir Orlić, pravo na repliku.

VLADIMIR ORLIĆ: U svakom slučaju ću se izjasniti o amandmanu, gospodine predsedavajući. Dame i gospodo narodni poslanici, prvo, smatram da ne treba da se prihvati iz očiglednog razloga što je ovakav član u sadržaju zakona dobrodošao i potreban. Drugo, zato što je to u interesu i samog predlagača. Malopre su se izjasnili iz te poslaničke grupe da ne razumeju značenje nekih izraza, pa onda treba da ostane objašnjenje tih izraza da bi njima bilo jasnije. Treće, ne prihvatom kao bilo kakav argument da mi nasleđujemo sve najgore od nekih prošlih vremena. Da je tako, mi bismo neke ovde, kao što ih je svojevremeno Đilas, i danas držali u upravnim i nadzornim odborima, a mi to očigledno ne radimo. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Nikola Savić.

Izvolite.

NIKOLA SAVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, gospodine predsedavajući, slušajući danas ceo dan kolege iz Srpske napredne stranke običan čovek uopšte ne bi mogao da zaključi da se radi o zakonima iz oblasti prosvete i oblasti obrazovanja. Ovde se govorilo o svemu i svačemu, a najmanje o zakonima koji se odnose na obrazovanje. Vi ste to gledali blagonaklono. Kada bih ja ovoga trenutka iskoristio ovu govornicu i po mom amandmanu govorio, recimo, o problemima niškog aerodroma i protestima koji se ...

(Predsedavajući: Izvolite, možete i o tome da govorite.)

... Vi biste me svakako opomenuli. Ali ja ću ispoštovati Poslovnik, vratiću se na zakon i govoriću o svom amandmanu.

Podneo sam amandman na član 2. zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija gde sam tražio da se posle reči „kompetencija“ dodaju reči „i stručnih znanja“.

Naravno, Vlada je odbila ovaj amandman. Ja uopšte nisam iznenađen zbog toga, to je praksa koju imaju sve vlade od 5. oktobra naovamo. Zato i ne čudi činjenica, kada je u pitanju predmet kojim se bavi ovaj zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija, da je u ovoj oblasti došlo do prave zbrke. Da ste u ovom, a i u prethodnim sazivima, više oslušivali ono o čemu su govorili poslanici Srpske radikalne stranke, sigurno je da ne bi došlo do ovakvih problema. Znači, ovde je jedna zbrka iz koje ćemo se dosta teško izvući.

Konkretno, ja ne mislim da ste vi, gospodine ministre, krivi za ovo. Naprotiv, prepoznajem iz nekih rešenja i onoga što govorite sa svog mesta da pokušavate, dajete dosta toga od sebe da stvari rešite. Ali sve dok ste na putu koji

je trasirao Gašo Knežević, prvi ministar posle 5. oktobra, siguran sam i ubeđen da od svih tih napora koje ulažete vi ili bilo ko drugi nema ništa. Danas niko ne može pohvatati sve konce kada su u pitanju kvalifikacije, kompetencije itd. Kažem, to je sve posledica zakona koji su nastupili posle 5. oktobra, odnosno onog puta kojim su krenuli DOS-ovci, odnosno evropskog puta, koji ste vi naprednjaci tako zdušno nastavili.

Kada je u pitanju problematika kojom se bavi ovaj zakon, kada su u pitanju srednje obrazovanje i srednje škole, problem je nekako i rešiv jer Ministarstvo prosvete još uvek drži pod kontrolom stvari koje su predmet ovog zakona. Glavni i osnovni problem je kada je u pitanju visoko obrazovanje. Poplava privatnih fakulteta i univerziteta dovela je do toga da ne znamo koliko ima zvanja, znanja, kvalifikacija, stručnih zvanja itd. Jer, na privatnim fakultetima nazivi zanimanja izmišljaju se ne prema realnim potrebama privrede i tržišta, ne prema realnom napretku nauke, nego prema tome kako privući i namamiti što veći broj studenata da se upišu na željene fakultete.

Ja vidim da pokušavate rešite, da sistematizujete ove stvari, međutim, zaista ne znam kako ćete izaći iz svega ovoga.

Recimo, kada sam pomenuto privatne fakultete, sećamo se da su poslednjih godina fakulteti i zvanja u čijem je nazivu bilo „menadžment“, za ovo ili ono, bili konkurentni, gde su se studenti na osnovu tog naziva upisivali. A da li su oni imali realne potrebe za tim, da li to može sutra da im pomogne kod zapošljavanja, o tome niko nije vodio računa.

Danas su najkonkurentnija zanimanja ona koja se odnose na IT sektor, odnosno na informacione tehnologije. To je logično jer je to oblast koja se najbrže razvija, ali je pitanje koliko u toj oblasti informacionih tehnologija imamo stručne kadrove koji su u stanju da prate najnovije trendove, jer to se bukvalno osavremenjuje iz dana u dan, odnosno tu treba čovek da bude apsolutno prisutan danonoćno i da prati najnovije stvari oko ovoga.

Hoću da kažem još jednu stvar koja se odnosi na ovo, a to je priznavanje diploma naših i stranih studenata koje su stečene u inostranstvu. Ovo je veoma ozbiljna stvar, ozbiljan zadatak, koji se ne sme tek tako prepustiti slučaju. Ministarstvo prosvete i država Srbija moraju ovome da posvete ozbiljnu pažnju.

Najnoviji primer problema koji se javljaju u ovoj oblasti jeste na Niškom univerzitetu gde je došlo do naglog povećanja broja nostrifikovanih diploma građana, naših ili stranih, koji su te diplome stekli u inostranstvu. Tako imamo slučajeve da se vrši nostrifikacija diploma koje su stečene na Kosovu, a na tim diplomama piše – republika Kosovo. Vas, ministre, pozivam da tu stvar ispitajte do kraja i vidite šta treba konkretno da se preduzme po tom pitanju. Nisu u pitanju samo diplome koje su stečene na Kosovu, imamo i diplome sa nekog Tetovskog univerziteta, imamo i diplome koje su stečene na univerzitetima u državi Albaniji. Niko ne zna koliki je kredibilitet tih diploma i da li zaista iza tih diploma stoji stručno znanje.

Zamolio bih vas da o ovome još jednom razmislite i kada budete doneli konačnu odluku o tome izvestite javnost Srbije i, naravno, narodne poslanike. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Saviću, ovo vreme od pet minuta i dvadeset sekunde ste koristili od grupe ili od ovlašćenog?

(Nikola Savić: Od ovlašćenog.)

Dobro.

Reč ima ministar Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Ako dozvolite, kolega, prvo ovo kratko, vezano za osnov amandmana – to je reč „kompetencija“ – mislim da nije potrebno dodavati, jer stoji objašnjenje da je to integrisani skup znanja, veština, sposobnosti i stavova koji pojedincu omogućava efikasno delovanje u skladu sa standardom kvalifikacija. Znači, to što ste rekli je objašnjeno.

Ovo za Niški sam proverio istog dana; znači, tražio sam izveštaj od gospodina rektora Antića i dobio da je to novinarski blef. Samo šesnaest diploma, pre sedam-osam godina kada je bio neki pokušaj za nastavak studija. To je uredbom Vlade zabranjeno. Insistirao sam da rektor Antić sazove konferenciju za štampu i da stavi na sajt Univerziteta u Nišu. Tako da mi reagujemo na dnevnom nivou. Prosto, nekad novine pišu svašta.

Juče sam zvao glavnog urednika „Novosti“ jer piše – srednjoškolci krali po Italiji. Čekajte, išli su kao građani, maloletni. Jesu krali, ali su to maloletni građani, koji imaju svoje roditelje. Nisu išli u svojstvu učenika škole tamo, znate. To je neka igra reči koju sigurno neću dozvoliti. Ako naprave džumbus, sigurno ću reagovati.

Samo da vam kažem, vezano za ovu problematiku, nisam ja dolaskom ovde izmislio privatne fakultete, niti ih sve treba staviti u isti koš. Znači, ja pokušavam da pravimo nove zakone s kojima ćemo doći u Skupštinu, kojima ćemo nastaviti proceduru oko Zakona o visokom obrazovanju, gde ulazimo sa dve agende: jedna je finansiranje (što je naravno osnov za državne), a drugo su standardi kvaliteta. Indikatori i standardi kvaliteta imaju veze i sa NOKS-om o kom pričamo, i sa dualnim obrazovanjem i sa Savetom poslodavaca, koji su ušli u Zakon o visokom obrazovanju. Ako mi na kraju lanca školovanja kažemo – da li mi pitamo poslodavca kakav je kandidat koji je došao i zaposlio se kod njega, znači, on je najbolji, poslodavac će to sigurno reći. Time teramo svakoga da pređe u zonu kvaliteta inače će ostati vidljivo da je njegova diploma bezvredna.

Nova tela koja smo osnovali, koja će sigurno u četvrtak biti na Vladi, Savet za visoko obrazovanje, Upravni odbor Agencije za akreditaciju, ulaze u ovu priču profesionalno, te se ne može dešavati da neka komisija to radi, a sve vreme svog rada se ne ponaša korektno ni prema Ministarstvu ni prema raznim drugim asocijacijama (i domaćim i međunarodnim) prema kojima su bili u obavezi. Tako da se toj praksi staje na put. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Kolega Saviću, po amandmanu?

(Nikola Savić: Replika.)

Nemate pravo na repliku.

Na član 1. amandman su podneli Milisav Petronijević i Dejan Radenković.

Da li neko želi reč?

Kolega Petronijević.

Izvolite.

MILISAV PETRONIJEVIĆ: Hvala.

Poštovani predsedavajući, poštovani ministre sa saradnicima, poštovani narodni poslanici, kolega Dejan Radenković i ja podneli smo amandman na član 2. tačka 1) zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija. Kratko ću pokušati da objasnim o čemu se radi.

Mi smo pošli od toga da imajući u vidu da zakon o nacionalnom okviru kvalifikacija uspostavlja nacionalni okvir kvalifikacija koji obuhvata sve nivoe i vrste kvalifikacija bez obzira na način sticanja (kroz formalno, neformalno, celoživotno ili učenje celog života), da definiše povezanost sa tržištem rada, da uspostavlja jedinstveni sistem klasifikacije kvalifikacija, da definiše prostor u kome se uspostavljaju kvalifikacije, nivoi i vrste kvalifikacija, nadležna tela i procesi koji su u vezi s uspostavljanjem sistema kvalifikacija... Dakle, ključna reč je – kvalifikacija.

Još samo da dodam, radi se o veoma dobrom zakonu, koji je nedostajao Srbiji, koji je preko potreban Srbiji da reguliše ovu oblast.

Dakle, kada se govori o članu 2, član 2. definiše kvalifikaciju, i to na način da je kvalifikacija formalno priznanje stečenih znanja, veština, sposobnosti i stavova, koja se stiče kada nadležno telo utvrdi da je dostigao ishod učenja u okviru određenog nivoa. Tu je naša intervencija: imajući u vidu različite načine sticanja, i formalno i neformalno, smatrali smo da jedan ovako dobar zakon zaslužuje precizniju formulaciju u smislu – umesto da stoji „nadležno telo“, da stoji „nadležna ustanova, institucija ili nadležno telo“, ponavljam, imajući u vidu da zakon govori i o formalnom i o neformalnom obrazovanju.

Amandman nije suštinski i mi nemamo suštinske primedbe na zakon. Naprotiv, mi smo kao SPS i Poslanička grupa SPS snažno podržali donošenje ovog zakona imajući u vidu da se njim institucionalno uređuje sistem kvalifikacija prvi put (koje se stiču ne samo kroz formalno nego i kroz neformalno obrazovanje), imajući u vidu da omogućava lakšu mobilnost radne snage, imajući u vidu da omogućuje primenu koncepta celoživotnog učenja, imajući u vidu da definiše institucionalni okvir za učešće privrede u svetu obrazovanja, imajući u vidu da prvi put povezuje učenje i sticanje znanja i stavlja ih u funkciju rada i mogućnosti zapošljavanja na jedan sistematičan način. Na taj način iza nas ostaje vreme kada se upisuju škole za koje ne znaju ni deca ni roditelji šta će biti posle, šta će se desiti kada završe škole, a onda godinama čekaju i traže posao, naravno u struci, često bez uspeha.

Dakle, imajući sve to u vidu i, na kraju, zato što ovim zakonom ali i drugim reformama koje se preduzimaju mesto obrazovanja polako ide ka prvom mestu na lestvici vrednosti, mi snažno podržavamo taj put i smatramo da to treba da bude i nacionalni cilj i nacionalni interes.

Ponoviću, suštinski, u potpunosti podržavamo predloženi zakon. Hvala lepo.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ljiljana Mihajlović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Goran Ćirić, Balša Božović, Gordana Čomić, Nataša Vučković, Vesna Marjanović, Dejan Nikolić, Maja Videnović, Radoslav Milojičić, Tomislav Žigmanov i Veroljub Stevanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ružica Nikolić.

Da li neko želi reč?

Koleginice Nikolić, izvolite.

RUŽICA NIKOLIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, na član 2. Predloga zakona poslanici Srpske radikalne stranke podneli su veći broj amandmana. Ovaj član definiše osnovne pojmove i njihovo značenje i veoma je bitno da su oni jasno i precizno određeni. Možemo primetiti da baš u ovom članu Predloga zakona preovladavaju strane reči i izrazi, na šta smo vam mi poslanici Srpske radikalne stranke, kako u načelnoj raspravi tako i danas u raspravi u pojedinostima, više puta ukazali.

Na član 2. stav 1. tač. 3) podnela sam amandman gde se reči „vođenje privatnog i društvenog života, profesiju i snalaženje u realnim problemima i zahtevnim situacijama“ brišu.

Pročitacu ceo član ovog zakona: „Ključne kompetencije za celoživotno učenje – sposobnost upotrebe stečenih znanja, veština i stavova neophodnih za lični, socijalni i profesionalni razvoj i dalje učenje. Ove kompetencije ugrađene su u ciljeve i standarde na svim nivoima obrazovanja kao nove oblasti relevantne za kontinuirano sticanje kompetencija“, znači, sad se odavde briše, „vođenje privatnog i društvenog života, profesiju i snalaženje u realnim problemima i zahtevnim situacijama“.

Amandmanom tražimo, kao što sam rekla, brisanje navedenih reči zato što se ne može živeti životom napisanim na papiru, jer se ne mogu predvideti sve okolnosti i svi izazovi koji stoje pred čovekom. Uostalom, okolnosti se stalno menjaju. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Vladimir Marinković): Hvala.

Na član 2. amandman, u istovetnom tekstu, podneli su narodni poslanik Sreto Perić i narodni poslanik Nemanja Šarović.

Da li neko želi reč?

Sreto Perić.

Izvolite.

SRETO PERIĆ: Gospodine ministre, podneli smo amandman na član 2. koji govori o osnovnim pojmovima i njihovom značenju.

Moram da kažem da nama u Srpskoj radikalnoj stranci ne smeta to što pojedine kolege čitaju izveštaje svojih gradonačelnika sa konferencija za štampu, jer kako mi doživljavamo ovaj parlament, on upravo ima taj kapacitet, ima mogućnosti. Nemamo ništa protiv, jedino bih voleo da ima više ovih izveštaja iz Šapca, Loznice, Malog Zvornika, Ljubovije, Krupnja i slično, ali šta ćemo, neka tako kako jeste.

Gospodine ministre, vi ste mene razočarali, vi ste jedan atipičan predstavnik Vlade Vučić – Brnabić. Jedan ste od prvih možda, ako ne i prvi koji se opredelio za tržišno ponašanje u sektoru obrazovanja, što nije mala stvar.

Čitajući prilog koji ide uz ovaj zakon, video sam da je procedura na izradi ovog zakona trajala oko četiri godine. Vi kažete, pedeset pet celodnevnih sastanaka, pa niz drugih aktivnosti... Očekivao sam neuporedivo kvalitetniji predlog zakona. Međutim, kada smo dobili ovo... Pa čak i kod nekih pojmova, vidite: kvalifikacija, pa se objašnjava šta je – formalno priznanje stečenih kompetencija, što se potvrđuje javnom ispravom, u zagradi – diploma ili sertifikat. Ovo je zaista jedan iščašen pojam, koji vređa inteligenciju građana Srbije.

U pravu ste vi, ne mora svako na koga se odnosi određen zakon, i pre pravnik želi nešto da sazna, da primeni, ali ovo je zaista... Nema smisla na ovakav način objašnjavati neke pojmove i termine.

Dalje, ovo gde smo mi intervenisali u ovom amandmanu odnosi se na ishod učenja. Ova tačka 4) stava 1. člana 2. ima dva segmenta u ishodu učenja: prvo posle određenog nivoa učenja šta se dobija za to, a kasnije i određena vrsta provere. To da će neko biti ocenjen odnosno da će mu biti dodeljena diploma kada određeni nivo znanja bude postigao – u redu, a određen način provere može da dovede do mnogo rezultata, koji čak možda nekad nisu ni poželjni.

Ono na šta bi, gospodine ministre, trebalo da obratite pažnju da biste ostali upamćeni kao čovek koji je nešto možda uradio... Vi to pokušavate. Imali smo mi odlazak građana Srbije i šezdesetih i sedamdesetih godina, ali treba imati u vidu da su nam onda odlazili u inostranstvo ljudi sa najnižim stepenom obrazovanja. Nažalost, i pre vas, a čini mi se da je to i u vaše vreme poprilično izraženo, odlaze ljudi sa najvišim stepenom obrazovanja i ljudi koji su najpotrebniji nama ovde u Srbiji. Probajte nešto na tom polju da učinite, možda ćete onda ispuniti svoju misiju koju želite.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Za reč se javio ministar Mladen Šarčević.

Izvolite, ministre.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Poštovani poslaniče, mislim da to upravo i želim da radim što vi kažete, a modeli i dualni profili obrazovanja, organizovanja potrebe privrede, lokala i svega onoga što se dešava jeste da obrazovanje to prati. Dugo vremena to nije bilo praćeno. To što stoji u obrazloženju da je rađeno četiri godine – pa nije ni trebalo nama četiri godine – govori da je počinjano pa ostavljano, pa počne pa ostavljeno.

Znači, ja sam bio spreman da sa ovim zakonom uđem i pre Nove godine u Skupštinu, ali, jednostavno, dosta smo zakona bili doneli pa je ostalo da čeka, ništa drugo.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Tomislav Ljubenić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, kolega Ljubeniću.

TOMISLAV LJUBENIĆ: Hvala.

Smatramo da je potrebno da se prilikom usvajanja Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije neke stvari jasno definišu, pa smo mi iz Srpske radikalne stranke podneli ovaj amandman na član 2.

Predložili smo izmenu stava 1. tačke 7) u kojoj bi posle reči „praktičnu nastavu“ bio dodat sledeći tekst: „javno priznati organizatori aktivnosti obrazovanja odraslih dužni su da sve promene koje se odnose na tekuću školsku godinu ažuriraju najkasnije do 30. septembra.“

Mišljenje Poslaničke grupe SRS je da ovo amandmansko rešenje predlagač ne bi trebalo da odbije jer je potrebno redovno ažuriranje registra i podregistra kako bi bile evidentirane određene promene.

Činjenica je da postoje velike mogućnosti zloupotrebe sticanja kvalifikacija i samim tim što to omogućuje Zakon o obrazovanju odraslih iz 2013. godine. Ne treba negirati jedan mali broj korektnih rešenja koja se odnose posebno na ljude koji kao tehnološki višak ostaju bez posla i neke druge grupe ljudi, međutim, da se vratimo na priču o javnim preduzećima i zaposlenima u njima. Ko jednom uđe u javno preduzeće, a zna se kako se ulazi, taj može da i bez stručnosti i te kako napreduje.

Zakon o kome danas govorimo u delu o neformalnom obrazovanju kao javno priznatog organizatora obrazovanja odraslih, između ostalih, definiše i javno preduzeće. Kada govorimo o ovom, napominjem da mi iz Srpske radikalne stranke ne vidimo kao problem to što državni organi i ustanove u skladu sa posebnim zakonom obavljaju stručno usavršavanje i druge aktivnosti obrazovanja, to je nešto sasvim drugo. Problem je u tome što neformalno obrazovanje u javnim preduzećima, agencijama, sindikatima, udruženjima i drugim ustanovama može pružiti kvalifikacije onima koji su zauzeli mesto ljudima koji ne mogu da se zaposle, koji čekaju na posao godinama, imaju stečene kvalifikacije, imaju formalno obrazovanje ali nisu imali ulaznicu potrebnu za ulaz u javno preduzeće.

Ono što zabrinjava mnoge roditelje Jablaničkog okruga jeste to što imamo sve učestalije nasilničko ponašanje učenika. Ovih dana je to slučaj u Vučju, gde učenik trećeg razreda pravi kaos u osnovnoj školi. Zabrinuti za bezbednost dece, roditelji su prinuđeni da ne šalju decu u školu. Gospodine ministre, da li ste upoznati s ovim slučajem i da li ste preduzeli neke mere povodom ovog slučaja koji zabrinjava ceo Jablanički okrug? Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Postoji ceo tim koji se bavi pitanjima prevencije i rešavanja problema kada se nasilje već pojavi. Postoje uključene službe. Mi potpisujemo u sredu sa Ministarstvom za rad i socijalna pitanja protokole koje moraju dalje da rade upravo Ministarstvo za rad, odnosno centri za socijalni rad. Tu više ministarstava mora biti uključeno, jer domet prosvete nije uvek efikasan, prosto je tako. Mi imamo neka ovlašćenja, iza nas mora neko uzeti i roditelje tog deteta i ući u procedure. Znači, veliki timovi na tome rade. Podigli smo i SOS telefone, ali imamo i sedamnaest uprava; gde god se desi takav incident, odlazi ekipa iz Beograda, tročlana, koja vodi ceo postupak sa upravom. Znači, o tome se baš podigla priča, pričaćemo kasnije, sada prosto nema vremena.

Ono što je jako važno, pomenuli ste ove organizatore – da, prvi put ih stavljamo pod kontrolu. Imamo ih i sada. Svi radnički univerziteti, sve što postoji – nemamo nikakvu kontrolu nad time. Oni dobiju licencu na pet godina, ulaze u sistem, imaju nadzor prosvetne inspekcije.

Kada su u pitanju neke kompanije koje ispunjavaju uslove za to, znate kako, ako smo pričali o obaveznosti srednje škole, ako hoćemo da uvučemo u sistem bar još 15% dece koja ostanu na osnovnoj školi, moramo da se dosetimo, kao i pametnije zemlje koje su to uradile pre nas, a to je da za neka zanimanja, viljuškar ili bilo šta što se nekad učilo dve godine, što je Zakon o srednjoj školi prepoznao, damo priliku da se ti organizatori pojave i da imamo to za potrebe privrede. Mnogo je bolja kontrola na ovaj način, nego što je dosad bila. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre Šarčeviću.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Petar Jojić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Prvo, ovaj prefiks „nacionalno“ sa Evropom ne ide, ministre. To dobro znate. Ne trpi baš Evropa da Srbija bilo šta nacionalno ima, pogotovo kada je uokvirivanje nekih kvalifikacija.

Drugo, imate ovde u definisanju u članu 2. kvalifikacije, koje se dokazuju ili potvrđuju sertifikatima i diplomama. Valjda treba da postoji neki program, treba da postoji neki plan, što je osnova te kvalifikacije. Ako gledamo samo diplome, onda imamo strahovit problem, koji će nas i ubuduće pratiti. Vi dobro znate kakvu je štetu izazvala tzv. Bolonjska deklaracija. Mi i dan-danas

imamo velike probleme sa usklađivanjem tih diploma, sa zvanjima. Čak i oni, kako bi se reklo, u Bolonji ne znaju šta je to Bolonjska, nije im jasno, a mi smo požurili u Srbiji (naravno, na nagovor ovih proevropskih, evropila, kako se kaže) da usvojimo Bolonjsku deklaraciju i sada po toj Bolonjskoj deklaraciji imamo, pejorativno govoreći, invalide obrazovanja.

Drugo, kada se gleda samo sertifikat ili diploma koji dokazuju kvalifikaciju, mi smo u proteklom periodu imali jedan fenomen: vi se dobro sećate, kada je krenula reforma u školstvu i uvedeno usmereno obrazovanje u srednjem školstvu, tada su oni koji su predavali praktičnu nastavu, koji su završili zanate, trogodišnje školovanje, prekvalifikovani u nastavnike, profesore praktične nastave. Faktički, sa završenim zanatom oni su imali status profesora kao i oni koji su pozavršavali fakultete. Onda su ih od milošte, dosetljiv narod, zvali „sorbonci“, jer samo u Srbiji može tako da se postane sorbonac, da postanete fakultetski obrazovani.

Nije to samo davna prošlost, nego se i nedavno dešavalo, recimo, da je u Srbiji izvršena „kelnerizacija“. Šta je „kelnerizacija“? Masovno se konobari, preko noći, proizvode u diplomirane pravnike, diplomirane menadžere, diplomirane ekonomiste. Faktički, sada imamo realnu situaciju da nam konobari rukovode i vode ovu državu. Nije to tekovina samo ove vlasti, vi ste samo kontinuitet onih odranije, to je umotvorina Demokratske stranke i njenih koalicionih partnera.

Moramo da vodimo računa da iza te diplome ili sertifikata... Mora se obratiti pažnja na plan i program po kome se obrazovala određena ličnost. Da vam ne navodim primer pojedinca, možda je karakteristično, imamo slučaj da je čovek prijavio diplomu više škole u Prizrenu, pa se utvrdilo naknadno da ta škola uopšte ne postoji. Ima diplomu, ali nema program i plan te škole, pa je lako manipulirati time. Danas je taj čovek, kako bi on sam za sebe rekao, „magistar doktorskih nauka“. Zamislite dokle je dogurao!

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Izvinjavam se ministru.

Povreda Poslovnika, kolega Rističević.

Izvolite.

MARIJAN RISTIČEVIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, reklamiram član 107 – povreda dostojanstva, zbog kelnera. S obzirom na to da gospodin Ješić, dugogodišnji konobar, i gospodin Radoslav Milojičić „Hajnekena“ nisu tu, zbog ove „kelnerizacije“, a s obzirom na to da je gospodin Ješić studirao trinaest godina i da je pritom jedno tri godine uspešno obavljao kelnerski zanat, ja sam u obavezi, zbog dualnog obrazovanja i zbog obrazovanja uz rad, da ustanem, bez obzira na to što se radi o političkim protivnicima, u njihovu odbranu.

Dakle, ja pozdravljam to što su oni kao konobari napredovali, što su zauzeli...

(Predsedavajući: A gde sam ja tu povredio Poslovník, kolega Rističeviću?)

Niste obratili pažnju kad se govorilo o konobarima. Dakle, imaju pravo konobari da, studirajući uz rad, dosegnu najviše obrazovanje. Recimo, poljoprivredno obrazovanje, iako su neki od njih poljoprivredne kulture videli samo iz kola. Dakle, gospodin Ješić i gospodin Miložićić su imali pravo da se uz rad iškoluju. Problem prosvete i problem onih koji su ih kontrolisali, problem stranke bivšeg režima je što su možda dozvolili da to bude na veoma čudan način, da to bude uz večeru, uz ručak, uz piće.

Ali s obzirom na to da ima i drugih konobara, ja moram da ustanem u zaštitu kelnera. Smatram da je na određen način povređeno dostojanstvo i da oni imaju pravo – da su na regularan način studirali – da zauzmu važne državne funkcije.

A to što su opljačkali usput državu, to je već neko drugo pitanje.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Milorad Mirčić, povreda Poslovníka.

MILORAD MIRČIĆ: Reklamiram povredu člana 106. Naime, govornik je govorio o svemu samo nije govorio o tački dnevnog reda, nije govorio o onome što je bila osnovna primedba.

Gospodine Rističeviću, kolega Rističeviću, vi ste pogrešno protumačili moje reči. Ne želim da polemishem sa kolegom, ali imate dve vrste konobara: imate rejonske konobare i imate opšte konobare. Postoji i ona treća, koja se u narodu naziva – za svadbe i sahrane, ali nije zvanično priznata. Vi ste govorili možda o rejonskim konobarima. To su konobari koji, primera radi, da vam slikovito prikažem, služe tri stola u restoranu zato što ne mogu da zapamte kompletnu porudžbinu, pa onda tri stola. Ti su izjednačeni po kvalifikacijama, okvirima kvalifikacija, gospodo, sa ekonomistima. Kada se izjašnjavaju, kada ih pitate šta su po kvalifikaciji i obrazovanju, oni kažu – ekonomisti. Zašto? Zato što je napravljena jedna velika greška – trogodišnje obrazovanje je, nenamerno ili na drugi način, prevedeno u nešto što traje četiri godine.

Tako da imate ljude koji ... Ne samo ono što je spominjao Marijan Rističević, imate ljude koji imaju velike, bombaste nadimke, kao što su Bebe, recimo. Kad se predstavlja, kaže – ja sam ekonomista. A u stvari, on je konobar za sahrane i svadbe.

O tome se radi, gospodine Rističeviću, niste me dobro razumeli.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala. Da li želite da se Narodna skupština izjasni u danu za glasanje? (Ne.)

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

Izvolite.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo da podsetim da smo u ovom domu usvojili Zakon o dualnom obrazovanju. Ovo o čemu govorite zaista je realnost,

ne samo što su ljudi uzimani iz privrede tada kao najbolji tehnolozi, da bi nešto naučili učenike, nego je ta tehnologija zastarela i mi sada te ljude imamo, u principu, da simuliraju nekakvu obuku učenika. Ali njih smo na neki način... To je grupacija koja polako ide u penziju, ali i prebacujemo ih da prate rad dece u toku proizvodnje i učenje uz rad. Imamo sada bolje koordinate jer smo se opredelili da oni koji bolje poznaju tehnologiju učestvuju na licu mesta u tome. Tako da ova kategorija polako nestaje. Jednostavno, ja to ne mogu nazad, vratiti se u onu Šuvarovu reformu koja je tad to sigurno loše uradila u ovim elementima.

Ono što je jako važno, u tom novom zakonu imamo i permanentno obrazovanje uz rad, što svakom daje pravo da se školuje, da uči i da napreduje. Jer, može da bude u tom trenutku nemotivisan da uči pa vidi da je sposoban, da može bolje da zaradi. Postoje tu načini kako se polaže stručna matura da bi se krenulo na dalje usavršavanje, da ne kažem celoživotno, nego da se usavršava do kraja života ako može.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Reč ima Milorad Mirčić.

Izvolite.

MILORAD MIRČIĆ: Samo radi razjašnjenja, očigledno je da je, uslovno rečeno, nespornost. Radi se ovde o onome na čemu mi insistiramo. Insistiramo na tome da potvrda kvalifikacije ne bude samo diploma ili sertifikat, nego da bude plan i program. Upravo je iz tog razloga nastala ta greška, ministre – oni su sa planom i programom trogodišnjeg srednjeg obrazovanja, završenim zanatom, eventualno uz neke kurseve, proizvedeni u nastavnike, profesore praktične nastave.

A imamo situaciju sada, u novije vreme, da završi (primera radi, ne iz neke loše namere) u Zaječaru neku višu koja traje taman toliko koliko on dođe do diplome, a onda nostrifikuje tu diplomu na nekom od privatnih fakulteta i sa takvim defektom u ličnom obrazovanju imenuje se ili proizvede u profesora, ili se proizvede u inženjera ili u ekonomistu. Znači, mora ipak da bude nešto što se zove plan i program po kome je stečena ta diploma ili taj sertifikat, ako smo se dobro razumeli.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Dubravko Bojić.

Da li neko želi reč?

Izvolite, profesore Bojiću.

DUBRAVKO BOJIĆ: Hvala.

Dame i gospodo narodni poslanici, slušajući danas punih sedam i po sati diskusiju o amandmanima samo na prvi član ovog Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija, prosto mi bude žao što danas ne raspravljamo o druga dva, po meni važnija, zakona o ovoj delatnosti, zakonu o udžbenicima i zakonu o prosvetnoj inspekciji.

Podneo sam amandman na st. 1. tačku 11) ovog člana 2. koja glasi: „Neformalno obrazovanje predstavlja organizovane procese učenja odraslih koji se ostvaruju na osnovu posebnih programa radi sticanja znanja, veština i sposobnosti i stavova usmerenih na rad ...“. Ovde u tekstu stoji zapeta. Mojim amandmanom tražimo da se ova zapeta briše i stavi tačka, a da se reči posle ovog teksta koje glase: „lični i socijalni razvoj“ brišu.

Zašto sam tražio brisanje ovih reči? Zato što se radi o odraslim osobama, kod kojih je ne samo lični i socijalni već i fizički, mentalni, intelektualni, biološki, fiziološki i svaki drugi vid razvoja već završen.

Još samo da dodam da danas, govoreći o amandmanu na prvi član ovog zakona, govoreći o broju kvalifikacija, odnosno broju zvanja, nisam bio siguran u podatak da li je dve hiljade kvalifikacija. Proverio sam kasnije, radi se o više od dve hiljade kvalifikacija.

I još samo jedno. U obrazloženju neprihvatanja mog amandmana naveli ste: „Amandman se ne prihvata s obzirom da je rešenje predloženo Predlogom zakona celishodnije.“ Da li baš? Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala, profesore Bojiću.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Miljan Damjanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Marjana Maraš i Josip Broz.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Marjana Maraš.

MARJANA MARAŠ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnikom, dame i gospodo narodni poslanici, narodni poslanik Josip Broz, unuk Josipa Broza Tita, i ja podneli smo amandman na član 2. Amandmanom se vrši pravnotehnička redakcija ove odredbe.

Amandman je odbijen zbog drugačije jezičke formulacije, zbog toga što „nije suštinski već predlaže drugačiju jezičku formulaciju“.

Mi zaista suštinski podržavamo sve predložene zakone u ovom jedinstvenom zajedničkom pretresu. Jednostavno, mislili smo da je tehnička ispravka data ovim amandmanom radi jasnijeg definisanja zakonske odredbe. Zahvaljujem.

PREDSEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman su zajedno podneli narodni poslanici Zoran Živković, Marinika Tepić, Jovan Jovanović, Sonja Pavlović i Aleksandra Čabraja.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Belačić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Branka Stamenković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Dubravka Filipovski.
Reč ima koleginica Filipovski.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvažene kolege i kolegice narodni poslanici, kao i u obrazlaganju prethodnog amandmana i u ovom ću se držati dnevnog reda i govoriti isključivo o obrazovanju, odnosno o Predlogu zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija.

Znanje danas postaje osnovni resurs i jedini pravi izvor konkurentske prednosti. Zato sam predložila da se u članu 2. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija doda tačka 15) koja se odnosi na afirmaciju stečenih kvalifikacija.

Moj stav je da se afirmacija stečenih kvalifikacija može ostvariti na dva načina: prvo, kroz konstantan proces učenja i sticanja novog znanja; drugo, kroz dobru organizaciju i aktivnosti upravljanja ljudskim resursima u institucijama i svim organizacijama, a to su, pre svega, planiranje, selekcija, obuka, razvoj zaposlenih, ocena performansi i, naravno, nagrađivanje zaposlenih, sve u cilju povećanja efikasnosti radnika.

Sva istraživanja menadžmenta pokazuju da će u savremenim uslovima poslovanja konkurentsku prednost na tržištu ostvariti organizacije koje raspolažu kvalifikovanom, dobro obučenom i motivisanom radnom snagom.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Filipovski.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Vesna Marković.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Vesna Marković.

VESNA MARKOVIĆ: Prethodnim amandmanom na član 1, koji se odnosi na definisanje predmeta zakona, predložila sam dodavanje termina „evropske integracije“. Pošto se član 2. ovog zakona odnosi na objašnjenje osnovnih pojmova, smatram da je logično dodavanje tačke 15) kojom bi se objasnio značaj procesa evrointegracija u uvođenju nacionalnog okvira kvalifikacija.

Značajnu podršku, organizovanjem zajedničkih sastanaka, okruglih stolova i radionica, dala je i Evropska fondacija za obuke, koja je institucija Evropske komisije. Već sam pomenula, prilikom obrazlaganja prethodnog amandmana, značajna finansijska sredstva koja dobijamo za realizaciju ovog zakona.

Uvođenje nacionalnog okvira kvalifikacija potpuno je usklađeno sa evropskim preporukama, posebno za validaciju neformalnog, informalnog i celoživotnog učenja. Na ovaj način stvara se bolji pregled, odnosno precizna baza svih znanja i veština koje poseduje pojedinac, jer neko je, recimo, radnim iskustvom stekao određena znanja iz jedne oblasti ali se njegovo formalno obrazovanje odnosi na drugu oblast. Zbog toga je izuzetno važno da se u nacionalnom okviru kvalifikacija priznaju znanja stečena radnim iskustvom.

Sigurna sam da će to doprineti i bržem zapošljavanju. PREDSEDAVAJUĆI:
Hvala.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Nataša St. Jovanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Dušica Stojković.

Reč ima narodni poslanik Dušica Stojković.

DUŠICA STOJKOVIĆ: Zahvaljujem, gospodine Marinkoviću.

Uvaženi ministre Šarčeviću sa saradnicima, drage kolege narodni poslanici, poštovani građani Srbije, Srbija je na 48. mestu po pitanju rodne ravnopravnosti kada je reč o kriterijumima Svetskog ekonomskog foruma. Zaista imamo dobar rezultat kada je reč o dostupnosti obrazovanja; znači, imamo apsolutno jednak tretman naših devojčica i dečaka, muškaraca i žena, kada je reč o dostupnosti obrazovanja u Srbiji. Inače, pored obrazovanja, merila se i dostupnost ekonomije, politike i zdravstva. Merenje se odnosilo na skalu od 1 do 0. Što se tiče obrazovanja, jednake dostupnosti obrazovanja muškaraca i žena, mi imamo ocenu 0,99 što je zaista fenomenalan rezultat i ja vam na tome zahvaljujem. Zaista imate pohvale sa moje strane.

Podnela sam amandman na član 2. koji se odnosi na osnovne pojmove koji definišu nacionalni okvir kvalifikacija i njihovo značenje. Da ne bismo ostvarivali odlične rezultate samo po pitanju rodne ravnopravnosti u sistemu obrazovanja, moramo voditi računa i o ostalim kategorijama u društvu. Dešava nam se jedan specifičan fenomen: naše žene, naše dame, naše devojčice zaista beleže odlične rezultate i u osnovnom i u srednjem obrazovanju i nakon toga na fakultetu, specijalističkim studijama, postdiplomskim studijama, doktorskim disertacijama, međutim, kada je reč o ekonomiji i politici, nekako one ne izlaze u prvi plan. S tim u vezi, ja sam podnela ovaj amandman.

Takođe želim da kažem da je Vlada Republike Srbije prepoznala da su žene ključni resurs, neophodan za razvoj Republike Srbije. Značajna finansijska sredstva, preko milion dinara, ulažu se u razvoj ženskog preduzetništva i nove startapove gde su žene vlasnice novih preduzeća i firmi u Srbiji.

Možemo zajedno sa svojim kolegama muškarcima razbijati te staklene zidove koji postoje i u ekonomiji i u politici. Možemo kao žene imati jednake plate za poslove koje obavljamo zajedno sa svojim kolegama. Možemo imati veće penzije kada za to ostvarimo kriterijume.

Takođe, želim da poručim svim ženama u Srbiji da mi kao društvo i kao politička partija kojoj pripadam, znači SNS, zaista negujemo jednake šanse i jednake mogućnosti bez obzira na bilo kakvu diskriminaciju na osnovu roda ili pola.

Moramo, gospodine Šarčeviću, ukloniti sve one rodne stereotipe koji vladaju u našim udžbenicima, našim školama, ali i u medijima. Malopre ste rekli da ste kontaktirali urednika „Večernjih novosti“ i da ste negativne napise po

pitanju srednjoškolaca s pravom kritikovali. Molim vas da to radite i kada je reč o udžbenicima i ostalim elementima.

Dolazim iz Rakovice i mogu s ponosom da kažem da će dve osnovne škole u ovoj godini biti obnovljene. Osnovna škola „Vladimir Rolović“ na Petlovom brdu nakon pedeset godina dobija značajna finansijska sredstva od Vlade Republike Srbije. Opština je uradila svoj posao. Opština Rakovica je pripremila projekat rekonstrukcije i obnove ove škole, Kancelarija za javna ulaganja je obezbedila značajna sredstva i tokom ove godine, tokom letnjeg raspusta dve osnovne škole, OŠ „Vladimir Rolović“ na Petlovom brdu i OŠ „Branko Ćopić“, biće rekonstruisane.

Molim vas da ne stanemo na ovome i da Petoj ekonomskoj školi obezbedimo adaptaciju i obnovu ali i da izgradimo fiskulturnu salu koja joj nedostaje.

Želim da kažem i sledeće: moramo našim devojkama i dečacima, našim mališanima, obezbediti jednake uslove za sticanje novih znanja ali i kvalitetne nastavne programe, kvalitetne škole. Moramo poštovati i one pozitivne primere koje zakonodavni organi u zemljama EU usvajaju. Evropski parlament je, podsetiću vas, 2015. godine usvojio tzv. Rodrigez izveštaj koji govori o potrebi osnaživanja devojčica kroz obrazovanje na nivou čitave Evropske unije.

Srbija hvata korak sa razvijenim zemljama. Aktuelni su konkursi za razvoj ne samo ženskog preduzetništva već i ženskog inovacionog preduzetništva. Vlada Republike Srbije je u ovoj godini obezbedila više od sto miliona dinara upravo za IT sektor i razvoj ove oblasti.

Želim da kažem da je važno da sagledamo gde se kao društvo nalazimo, koje su naše realne mogućnosti u ovom trenutku kada je reč o sistemu obrazovanja, kada je reč o tržištu rada i kada je reč o svim neophodnim reformama koje u narednom periodu želimo da ostvarimo da bismo kao društvo mogli da idemo napred.

Takođe, zaista želim da kažem da su dame u Srbiji tokom školovanja često uspešnije od svojih muških kolega, devojkice su bolje od dečaka, ali moramo voditi računa i o ostalim kategorijama. Kada je reč o politici, kada je reč o ekonomiji, moramo imati više dama u sistemu politike, u političkim partijama, moramo imati više dama kada je reč o donošenju važnih odluka za ovu zemlju. Moramo se boriti da dame u ovoj zemlji imaju veće plate i veće penzije.

Na kraju, ne želim da podilazim ženama već želim da kvalitet ispliva na površinu i da žene prosto dobiju mesto koje zaslužuju.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Reč ima ministar Mladen Šarčević.

Izvolite, ministre.

MLADEN ŠARČEVIĆ: Samo da dopunim vašu konstataciju, Peta ekonomska škola ušla je u program, radi se nadgradnja škole i sve ono što je jako važno godinama i decenijama, ali škola nije bila obezbedila projekat za salu.

Razlog su parcele tamo, koje su nešto rađene sa ostalim komšijama, korisnicima, tako da to mora da se preparcelizuje da bi se radila i sala. Sredstva za salu su obezbeđena, potrebno je da se uradi projekat. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, ministre.

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Dragana Kostić.

Da li neko želi reč?

Dragana Kostić.

Izvolite.

DRAGANA KOSTIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Projektovana stopa rasta BDP-a za 2018. godinu je 3,5% i svakako zavisi od stope rasta investicija koja je projektovana – 5,1%. Razvojni budžet Ministarstva prosvete u iznosu od 197,3 milijarde dinara u ovoj godini jedan je od pokretača razvoja i unapređenja sveukupne privrede, koji se ogleda i kroz zakon o NOKS-u i njegovu implementaciju.

Osiguranje uslova za adekvatno zapošljavanje osnovni je mehanizam kojim savremena društva štite svoje građane od rizika siromaštva i društvene isključenosti. Unapređenje privrede preko indirektnih i direktnih ulaganja utiče na razvoj obrazovanja i prevazilaženje problema neusklađenosti obrazovanja sa potrebama privrede, a samim tim dovodi i do ravnoteže ponude i potražnje radne snage na tržištu rada.

Tržište rada predstavlja mesto za produkciju formalnog i neformalnog obrazovanja, a njihovo opremanje kompetencijama, veštinama i znanjima će imati pozitivan efekat na adekvatno uključivanje. Kvalifikacija treba da pokaže šta određena osoba ume i može da uradi, a ne samo koju školsku spremu ima i koju školu je završila.

Podrška programu digitalizacije u oblasti nacionalnog prosvetnog sistema, ulaganja u iznosu od 307.000.000 u nastavni sadržaj, digitalni udžbenik i digitalnu učionicu u osnovnom obrazovanju, svakako su ulaganja koja će uticati na sveukupni razvoj naše privrede. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala, kolegice Kostić.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Duško Tarbuk.

Da li neko želi reč?

Duško Tarbuk.

Izvolite.

DUŠKO TARBUK: Zahvaljujem, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, poštovane kolege narodni poslanici, želeo bih da predloženim amandmanom na Predlog zakona o NOKS-u utičem na tekst zakona u delu osnovnih pojmova. Iako je tekst zakona više nego precizno uredio oblast obrazovanja i stečene kvalifikacije, smatram da bi ga pojam „afirmacija stečenih kvalifikacija kao kapitalizacija stečenih znanja u cilju sveobuhvatnog razvoja Republike Srbije s posebnim osvrtom na efikasnost lokalne samouprave“ dodatno uredio i time poboljšao tekst zakona.

Značaj lokalne samouprave je ogroman. Ne bismo li imali efikasnu lokalnu samoupravu, neophodno je da stečeno znanje državnih službenika zaposlenih u lokalnoj samoupravi bude u službi građana i privrede. Neophodna je kapitalizacija stečenog znanja, koja mora biti u cilju dalje racionalizacije državne uprave. Standardizacija, izvesnost i jednakost ishoda principi su koje ovaj zakon sadrži i osnovni su postulati svake efikasne lokalne samouprave.

Želeo bih da pohvalim, između ostalog, ministra koji je održao obećanje i obišao 90% škola u Srbiji i na licu mesta se uverio o stanju i na licu mesta popravljajući stanje, i obećao da će to i dalje da radi. Želim da pohvalim celo Ministarstvo zato što je obrazovni sistem ubrzan i što sve više liči na evropsku praksu u prosveti.

Kolege poslanike molim da u danu za glasanje nađu snage i vremena da ovaj amandman podrže. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Vladimir Đukanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Marko Parezanović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Goran Pekarski.

Da li neko želi reč? (Da)

Goran Pekarski.

Izvolite, kolega.

GORAN PEKARSKI: Hvala, predsedavajući.

Evo, mi smo ušli već u deseti, deveti sat od jutros kako smo ovde. Neki poslanici su bili malo nervozni, neki su bili razdraženi, neki su se smejali, ali sve je to dokaz da smo se svi zajedno malo već umorili, što nije ništa čudno. Na sreću, imamo ministra koji je ovde sa nama strpljivo ceo dan. Neki bi rekli da mu je to i posao, ali osim što mu je to posao, on je aktivno učestvovao u diskusiji danas, zajedno sa svojim saradnikom, što je za svaku pohvalu.

Želim da kažem da sam podneo amandman na član 2. Predloga zakona. Predložio sam da se doda tačka 15), koja glasi: „Afirmacija stečenih kvalifikacija – kapitalizacija stečenih znanja u cilju sveukupnog razvoja Republike Srbije s posebnim osvrtom na upošljavanje kapaciteta.“

Hteo bih da pohvalim i svoje kolege poslanike koji su danas ovde aktivno učestvovali u razradi ovih amandmana – utrošili smo ovoliko sati, već smo došli u kasne sate, ali ne baš toliko kasne – i da kažem da nije ni čudo što koriste i neke svoje zapise, neke pisane stvari kojima se pomažu dok govore, jer sve je to živa reč i skloni smo da pogrešimo. A i ovi zakoni koje smo dobili su pisani. Kada bismo sve ovo pamtili i sve ovo učili napamet, sve zakone koje smo dobili, a ima ih pet na sednici, koliko smo ih dobili, i kada bismo sve amandmane učili napamet, mislim da bismo na osnovu tačke 14), priznavanje prethodnog učenja, odnosno termina koji se koristi, izjednačava se sa terminom „validacija

neformalnog i informalnog učenja“ i celoživotnog učenja, možda po NOKS-u mogli da dobijemo i neku titulu, jer zamislite da sledeće četiri godine učimo zakone napamet i posle četiri godine da nam se prizna to stečeno učenje, odnosno celoživotno učenje.

Toliko za sada, ne bih više da dužim, pošto smo već okasnili a i drage moje kolege treba da se jave za reč. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Hvala.

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Ljubiša Stojmirović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Miodrag Linta.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik prof. dr Milan Knežević.

Reč ima dr Milan Knežević.

MILAN KNEŽEVIĆ: Poštovani predsedavajući, kolegice i kolege, prvo da kažem zbog gledalaca, pošto mislim da niko nije pomenuo do sada, da se član 2. odnosi na jasno definisanje osnovnih pojmova koji se koriste u ovom zakonu i njihovo značenje. Ti pojmovi i tumačenje njihovog značenja dati su u četrnaest tačaka. Mi amandmanom predlažemo dodavanje petnaeste tačke u članu 2. koja bi glasila: „Afirmacija stečenih kvalifikacija – kapitalizacija stečenih znanja u cilju sveukupnog razvoja Republike Srbije s posebnim osvrtom na razvoj prosvetnog sistema“.

Vidite, smatram da bi dodavanjem ove petnaeste tačke ona predstavljala rezime svih prethodnih navedenih i objašnjenih pojmova, jer afirmacija stečenih kvalifikacija je sigurno osnovni cilj ovog zakona, mada su ciljevi dati u sledećem članu, o kome ćemo diskutovati, tako da bismo prihvatanjem dopune tačke 15) u stvari rezimirali osnovnu svrhu i osnovni cilj ovog zakona.

Kako se postiže afirmacija stečenih kvalifikacija? Mislim da je svima nama jasno da primena stečenih znanja i stečenih veština u radu i poslu u stvari afirmiše ta stečena znanja. Primena stečenih znanja i veština na svim nivoima kvalifikacija, na svim vrstama kvalifikacija, pošto se govori o nivoima i različitim vrstama kvalifikacija, sigurno bi afirmisala ovaj zakon, ovaj NOKS.

Pritom treba dodati da se pored primene znanja i veština ovde dodaje i direktno predviđena i jasna povezanost sa poslodavcima, privredom i tržištem rada. Neki poslanici i mi svesni smo, komentarisano je, da na tržištu rada postoje profili koji su stečeni kroz jasno definisano obrazovanje a da ih tržište rada ne prepoznaje. S druge strane, poslodavci i pojedini privredni subjekti iskazuju potrebe za odgovarajućim profilima kojih nema na tržištu rada.

Povezanost i prihvatanje ovog NOKS-a sigurno će poboljšati, povratno uticati na razvoj prosvetnog sistema, da se odrede i urade programi i planovi odgovarajućih profila za kojima imaju potrebe i poslodavac i tržište rada. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Ostoja Mijailović.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Željko Sušec.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Branko Popović.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

BRANKO POPOVIĆ: Zahvaljujem, predsedavajući.

Uvaženi ministre sa saradnicima, dame i gospodo narodni poslanici, dopunom ovog člana tačkom 15) koju sam predložio ukazuje se na značaj zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije u afirmaciji stečenih kvalifikacija u cilju sveukupnog razvoja naše države, s posebnim akcentom na razvoj regionalnih medicinskih centara.

Naime, Vlada Republike Srbije je prepoznala činjenicu da je ulaganje u kadrove ulaganje u budućnost, siguran put za prosperitet i razvoj države, pa je od 2014. godine do danas zaposlila preko 8.000 zdravstvenih radnika u zdravstvenim ustanovama širom Srbije. U istom periodu dodeljeno je 5.590 specijalizacija i supspecijalizacija. Na taj način počele su da se ispravljaju decenijske greške koje su naše zdravstvo dovele u situaciju da je većina specijalista bila pred penzijom a da nije imao ko da ih zameni. Prvi put su za specijalizacije mogli da konkurišu i nezaposleni doktori medicine bez prethodno obavljenog staža od dve godine. Na taj način je onemogućena diskvalifikacija mladih ljudi koji vreme dok čekaju na radno mesto nisu mogli da iskoriste za usavršavanje.

Rezultati ovakve vizionarske politike Vlade Republike Srbije će se videti već krajem ove godine kada će mladi stručnjaci iz oblasti radiologije, anesteziologije, pedijatrije, dermatovenerologije i drugih deficitarnih grana medicine biti spremni da naslede ali i da prevaziđu sadašnje stručnjake. Odgovornom i sistemskom kadrovskom politikom Vlade Srbije izbegnuta je situacija u kojoj smo se našli pre započetih reformi, da nam nedostaju stručni i obučeni lekari. Omogućavanjem redovnog stručnog usavršavanja i adekvatnih uslova za rad, koji uključuju i savremenu opremu, stvaraju se uslovi za nove generacije lekara koji će doprineti razvoju zdravstva a samim tim i celokupnom razvoju Srbije.

PRESEDAVAJUĆI: Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Milanka Jevtović Vukojičić.

Da li neko želi reč? (Da.)

Izvolite.

MILANKA JEVTIĆ VUKOJIĆ: Poštovani predsedavajući, uvaženi ministre sa saradnicima, podnela sam amandman na član 2. koji se odnosi na afirmaciju kvalifikacija u cilju razvoja Republike Srbije, ali i zaštite ranjivih društvenih grupa.

Najpre moram da istaknem da se član 2. Predloga zakona odnosi na označavanje osnovnih pojmova. Moram da izrazim zadovoljstvo što je u pojmovima objašnjen i preciziran, sasvim jasno i sažeto, ishod učenja. Zašto je važno što je taj pojam preciziran? Važno je s aspekta proverljivosti svakog znanja, bez obzira na to da li je ono stečeno kroz formalni proces obrazovanja, kroz neformalni proces obrazovanja, kroz informalno učenje ili kroz celoživotno učenje.

Kada su u pitanju učenici sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, moram da pohvalim Ministarstvo prosvete jer je učinilo ogromne napore upravo u cilju prilagođavanja kako udžbenika tako i nastavnog plana i programa potrebama dece sa smetnjama u razvoju, odnosno učenicima sa invaliditetom. Naime, svako dete, odnosno svaki učenik, a posebno ovi učenici, treba da se razvija u skladu sa svojim potrebama. To škola prepoznaje, izrađuje individualne planove kroz koje ta deca stižu znanja i, na kraju krajeva, stižu kvalifikaciju. Vrlo je važno da se procenat obuhvata ove dece kroz osnovnu školu, ali i kasnije kroz upis u srednju školu, poveća, jer sticanje kvalifikacije direktno utiče na njihovu upošljivost i samim tim na smanjenje siromaštva.

Takođe, moram da pohvalim Ministarstvo zbog toga što smo u zakonu koji smo usvojili 2017. godine upravo u cilju unapređenja kvaliteta učenja ovakvih učenika predvideli mogućnost otvaranja resursnih centara sa asistivnim tehnologijama i pomagalicama, koji i te kako mogu doprineti unapređenju znanja osoba sa smetnjama u razvoju i invaliditetom.

Moram da naglasim da je Grad Beograd obezbedio 330 ličnih pratilaca za decu sa smetnjama u razvoju, kao i 52 personalna asistenta.

Ovo govorim upravo iz razloga što posao sticanja kvalifikacija, procenta obuhvata dece sa smetnjama u razvoju, nije samo pitanje Ministarstva prosvete, već i pitanje lokalne samouprave, socijalne zaštite i drugih sistema zdravstvene zaštite itd.

Napraviću samo dve paralele koje se tiču usluga podrške koja se odnosi na decu. Jedna paralela je iz vremena Đilasa kada je bespravno uzurpirano dve hiljade kvadratnih metara u najelitnijem delu Košutnjaka i umesto dnevnog centra za decu izgrađen objekat za potrebe „Velikog brata“; 688,5 miliona zgrnuto je u privatne džepove. Iza toga, ostala je samo ruševina; ovo građani mogu da vide – ruševine, otpad, mišolovke i mrtvi pacovi.

Dvadeset drugog marta ove godine u Ovči je otvoren objekat, odnosno dnevni boravak za decu sa smetnjama u razvoju, veličine 320 metara kvadratnih, i u njemu se nalazi tridesetoro dece. Izgrađen je po najvišim mogućim

standardima. Ovako izgleda prostor koji je od ulaza prilagođen potrebama ove dece, kao i unutarnji ambijent. Zahvaljujem.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Dalibor Radičević.

Da li neko želi reč? (Da.)

Reč ima narodni poslanik Dalibor Radičević.

DALIBOR RADIČEVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Poštovani ministre sa saradnicima, uvažene kolegice i kolege, podneo sam amandman na član 2. Predloga zakona o nacionalnom okviru kvalifikacija Republike Srbije kojim se u članu 2. dodaje tačka 15) koja glasi: „Afirmacija stečenih kvalifikacija – kapitalizacija stečenih znanja u cilju sveukupnog razvoja Republike Srbije s posebnim osvrtom na industrijalizaciju.“

Tokom školovanja stičemo određene kvalifikacije, ali sa završetkom školovanja ne prestaje potreba za usavršavanjem. Naprotiv, tek onda uviđamo potrebu da svoje znanje i svoje kvalifikacije unapredimo i usavršimo. Da bismo neki posao dobro radili, moramo celog života da učimo kako bismo bili što efikasniji. Industrija danas izuzetno brzo napreduje. Da bismo imali što bolje rezultate, moramo stalno da pratimo šta se novo pojavljuje na tržištu i da na unapređenju svojih kompetencija ostvarimo što bolje rezultate. Ministar Šarčević je sve ovo prepoznao i zato danas raspravljamo o ovom zakonu.

Da bi deca uspešno završila svoje školovanje odnosno da bi stekla kvalifikacije, potrebno je da imaju savremene škole sa dobro opremljenim kabinetima. Ministarstvo prosvete, na čelu sa ministrom Šarčevićem, uspelo je da razreši mnoge probleme koje drugi nisu mogli. To najbolje možemo videti na primeru Aleksinca. Upravo je završena dogradnja Osnovne škole „Ljupče Niković“ i u toku je opremanje učionica. Ali to nije jedina investicija u obrazovanje u Aleksincu, završena je kompletna rekonstrukcija još jedne velike osnovne škole, „Vožd Karađorđe“, koja nije imalo značajnije investicije još od kad je sagrađena. Ovde nije kraj, na dobrom smo putu da Poljoprivredna škola u Aleksincu, uz veliku pomoć ministra, konačno dobije svoju novu zgradu, koja je počela da se gradi još daleke 2016. godine. Gradnja nije završena i tek je ministar Šarčević sa svojim timom uspeo da razreši nagomilane probleme. Nadam se da će do kraja godine i u ovoj školi u Aleksincu krenuti radovi na završetku objekta. Hvala.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Mladen Lukić.

Kolega Lukiću, izvolite.

MLADEN LUKIĆ: Zahvaljujem, gospodine predsedavajući.

Amandmanom na član 2. Predloga ovog zakona predložio sam da se doda tačka 15), koja se odnosi na kapitalizaciju stečenih znanja i sveobuhvatni razvoj Republike Srbije.

Razvoj tehnologije i ekonomske promene uslovljavaju prilagođavanje obrazovanja potrebama tržišta kako bi u optimalnom periodu pojedinac bio zapošljiv i kako bi ono što nauči mogao da stavi u funkciju unapređenja svog položaja na tržištu rada. Potrebni su nam, pored tradicionalnih, oni obrazovni smerovi koji bi omogućili konkretnu primenu stečenog znanja i zadovoljili potrebe tržišta.

Pošto je najveći potencijal Bajine Bašte, odakle ja dolazim, turizam, odnosno moja opština ima najveći potencijal za razvoj turizma u Srbiji zato što imamo najlepšu planinu – Taru, koja je tradicionalno vazдушna banja, najlepšu reku – Drinu, najkraću reku – Vrelo, brojne spomenike kulture i prirodne lepote, neophodno je efikasno upravljanje turističkim potencijalima, koje se postiže kroz donošenje i primenu strategije razvoja turizma na teritoriji opštine Bajina Bašta kojom bi se predvidele sve potencijalne destinacije i neophodni uslovi za razvoj turističke infrastrukture, a čijom bi se primenom pozvali investitori iz celog sveta da ulažu u razvoj turističke infrastrukture.

U cilju optimalnog razvoja opštine Bajina Bašta, potrebni su kvalifikovani turistički vodiči, potreban je turistički inspektor, kao i organizovanje stručne prakse za kuvare i konobare. Zahvaljujem se.

PRESEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Aleksandra Maletić.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podneo narodni poslanik Milovan Drecun.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik Ivana Stojiljković.

Da li neko želi reč? (Ne.)

Na član 2. amandman je podnela narodni poslanik dr Ljubica Mrdaković Todorović.

Koleginice Mrdaković Todorović, izvolite.

LJUBICA MRDAKOVIĆ TODOROVIĆ: Hvala, predsedavajući.

Predložila sam amandman da se u članu 2. Predloga zakona doda tačka 15) koja glasi: „Afirmacija stečenih kvalifikacija – kapitalizacija stečenih znanja u cilju sveukupnog razvoja Republike Srbije s posebnim osvrtom na inkluzivno obrazovanje.“

Koncept predloženog zakona predstavlja veoma pogodnu osnovu i priliku za usmeravanje posebne pažnje na koncept inkluzivnog obrazovanja kao jednog od njegovih najznačajnijih integrala. Škola treba da bude otvorena za sve učenike, svih starosnih grupa, uz posebno usmeravanje pažnje na decu i odrasle sa smetnjama u razvoju i decu iz marginalizovanih grupa. Prava svakog lica

moraju da budu uvažena i poštovana, a na državi i njenom obrazovnom sistemu je obaveza da obezbedi jednake uslove za sve da se obrazuju i dodatno usavršavaju.

Koristi od inkluzivnog pristupa su višestruke, s posebnim osvrtom na lica iz kategorije osetljivih grupa, i to su: osećanje prihvaćenosti; mogućnost uspostavljanja prijateljstva i samopoštovanja; povećana mogućnost da uče kroz interakciju sa drugima, u prirodnoj vršnjačkoj grupi; osposobljenost za uključivanje u život i rad i, u krajnjem, zadovoljstvo životom; povećana sposobnost da brinu o sebi i samostalnost, uz mogućnost rada i zarade.

Benefiti za društvo u celini bi bili: potpuna iskorišćenost ljudskih potencijala u smislu mogućnosti zapošljavanja i produktivnosti; manja izdvajanja za socijalna davanja i zdravstvenu zaštitu i tolerantnije društvo u smislu socijalne kohezije, funkcionalne demokratije i političke stabilnosti.

Na kraju, rezimirajući ovaj dodatni stav kojim se naknadno uređuje i nadopunjuje član 2. Predloga zakona, namera mi je bila da se ovim amandmanom podstaknu i sublimiraju sve prethodno navedene stavke predviđene ovim članom Predloga zakona, posebno naglašavajući značaj i karakter njegovog inkluzivnog elementa. Hvala.

PREDSEDAVAJUĆI: Zahvaljujem.

Da li još neko želi reč po ovom amandmanu? (Ne.)

Ovom diskusijom bismo završili sa današnjim radom. Nastavljamo sutra u 10 časova.

(Sednica je prekinuta u 19.00 časova.)